

تەسپەنجىر

بەرگى دووھەمى ژيان بەدەم زىيانەوھ

كاتىك راستىيەكان بە دىئاي
خەياللى نووسەردا تىدەپەرن،
دەبن بە چىرۆك، دەبن بە رەمز
كە ھەم راستىيە، ھەم خەيال.

تەيفوور

زریانیک به سهر شارداهه لیکردوه، خه لکی خزانده ووه ته نیو مالان و کوچه و کولان گزک ده. له دهور مهیدان کردوویه به گهردهلول و به دهور پهیکه ره که دا ده خولیتته وه. کچیکی کراس دادراو له نیو گهردهلوله که دا ده قیژیتنی.

دوو کهس بالیان گرتووم. روویان نابینم. به ریزه پلیکانه یه که دا که کوتاییه که ی له نیو مژدا ون بووه سهر ده که وین. ههر دهروین و تهواو نابی. له پر ده گه یینه مهیدانیک. پر له خه لک، به نیو خه لکه که دا ده مبهن. مژ به سهر مهیدانه که دا کشاوه. خه لکه که بی چاون، چاوخانیان، وه ک چالی ره شن، به تالان. به لام منداله کان چاوساغن. هه رایه، قیژه و گریه ی مندال تیکه ل به دهنگی گورانی هسه ن زیره ک بووه. ته نافیک به داریکه وه هه لخواوه. داره که وه کوو ئه وه یه له ئاسمانه وه داهیلرایی، پایه که ی له نیو مژه که دا دیار نییه. منیش ده لئی به سهر هه وراندا ده روم، هه ست به زهوی ژیر پیم ناکه م. تریه ی دلی خوم ده بیسم.

سی پلیکان و ده چمه سهر کورسییه ک. چاوم به دیتنی ئه وه هه موو خه لکه که هاتوون بو دیتنی من، روون ده بیته وه. من ئه وه نده خوشه ویست بووم و نه مده زانی، یان هاتوون بو دیتنی مهرگ.

چاوم ده به ستن، به لام من ههر ده بینم. ده بینم ئامه له سووچیک راوه ستاوه، راست وه کوو راوه ستانه که ی ئیوارانی له بهر ده رکه، کاتیک چاوه پروانی هاتنه وه ی من ده بوو. بال ده کاته وه له باوه شم گری، ژیر پیم به تال ده بی. راده چله کیم.

ئه م خه ونه له گه لم ده زی.

*

هه موو کهس بانگی ده کردم ژیان، حه مه شوانی ریش سپی نه بی ده یگوت کوره که ی ئامه. ئامه گه وره ی کردم. خه لکی گوند ههر به و نیوه بانگیان ده کرد، کوپخا نه بی، ده یکوت ئامینه خانم. شه وگاره دریزه کانی زستان، کاتی خه و. سهرم له باوه شی ئامه داده نا. کراسه که ی بونی گیا و گولی ده. نه رم وه کوو دهنگی، دهستی به قزم دا دیتنا و رازی بو ده گوتم، باسی مندالی خومی بو ده کردم. وه کو بملاوینیتته وه، ده یگوت:

- ههتا شهش مانگ ژنان ئەهاتن شیریان ئەداپیت. لەودوا بزنیکم سەند. بە شیر بزنی گەورەتم کرد. دوو سال نەچوومە بەر تەون، نەکا دەنگ کەلکیت لەخەو داتچلە کینتی. دامانایە ناو بێشکە، هەر لە باوەشدا ئەتمخەفاند.

دواتر زانیم پارچە زەوینیکی هەبوو فرۆشتووێه کە بتوانی خەرجی من و خۆی بەدا. من لەچاو هاوتەمەنەکاندا پڕ و پۆشته تر بووم، جلەکانم خاویتتر بوون. وەک دەلێن نانی لە دەم خۆی دەگر تەووە بۆ من. ههتا بێم بە حەوت سال و بچمە مەدرەسە، نەیدەهێشت زۆر دوور کەومەووە. هەر لە بەر مالم خۆماندا لە نیو کۆلانە خۆلەپۆتە کەدا لە گەل مندالان کایەم دەکرد. قوتووێه ک بەستە بە پەتیکەووە و پری بکە لە خۆل و رایکیشە. جار جار ئامە لەبەر دەر کە دادەنیشت چاوەدیری دەکردم. دەیگوت:

- ئەترسیام بتوون. دایک لە زیندان و باوک لە پێشمەرگایەتیا، ئەترسیام بتوون رۆلە، بتکەن بە بارمتە بۆ تەسلیم بوونی باوکت، یا شکاندنی دایکت.

ئامە گوتبووی ئەو رۆژە بە دنیا هاتی پاسدار و جاش گەییشتنە نیو دێ. ولاتیان دایە بەر تۆپ. پێشمەرگە ههتا ئیوارە شەریان کرد و دواوە پاشەکشەیان کرد. شەوی نەورۆز بوو. بەرەو شاخە بەرزەکان رووشتن و ئیتر نەگەرانهووە. کێ کوشتیانی؟ کێ بە کوشتی دان؟ ئامە ئەمە ی نەدەزانی.

- دایکت زەیسان بوو، نەیتوانی تەکیانا بڕوا، گرتیان و بردیان.

بۆ ئیمە ی خەلکی ئەم ولاتە، ئەو رۆژە ی ئاخەر سال کە منی تێیدا بە دنیا هاتووم کۆتایی دەورەیه کی کورتی ئازادی بوو. دەورەیه ک کە هێشتا هیوای هاتنی رۆژانی خۆش و خۆشەویستی و پیکەنین کۆچیان نەکردبوو. ئازادی، سەرکەوتن، بڕوا، ووشە گەلی سەر لیوان بوونە. هێشتا تارای رەش بەسەر بوکدا نەدرابوو. عەبای رەش کۆلمە ی سووری کچانی نەپۆشیووە. بارانی چلکاو نەباریووە. هێشتا سیبەری تەفەنگ ئەمەنی و ئارامی بەخشیووەتەووە. مەزراکان نەسوتابوون، خواردن ژەهرای نەبوو، بە هۆی برسێتییەووە مندالەکان نەفرۆشراون. خوین کولاو، بوو بە غیرەت، خەم بوو بە مستی گریکراو و توورەیی، نەبوو بە دووکەل. دایکان کز و داماو نەکرابوون و باوکان شانیا نەشکابوو. وا دەلێن، من نەمدیووە.

جار جار ماشینە نیزامییەکانی پاسدار و جاش دەهاتنە نیو دێ. مندال دەورەیان دەدان، بەلام من نەدەرۆیشتم. ئامە دەبیردە مالم ئاسیە مامان. لە راستیدا دەبشاردەمەووە. هیندی لە پیاووەکانیش خۆیان لە نیو باغاندا شونون دەکرد. زۆر جار یەک دوو کەسیان لە گەل خۆیان دەبرد. دەگوترا دەیانبەن باس و خواستیان لێدەکەن. هیندی جاریش کە پیاوان لە ریی هاتووچووی شاردا، لە خالی پشکنین رادەگیران.

- بیا بێنیم کجایی هستی؟ (وەرە بزانی خەلکی کویی؟)

- مال ساروقامیشم (خه لکی ساروقامیشم)
- دمکراتی یا کومه له (دیموکراتی یان کومه له)
- ما هیچی نیستیم. (ئیمه هیچ نین.)
- حالا معلوم میسه (ئیستا دهرده کهوئ)

ده یاندانه بهر شهپ و زلله.

- باید جهریمه بی ئه ده بی بدی. (ده بی باجی بی ئه ده بی بدی)
- ما بی ئه ده بی نه کردیم قوربان. (ئیمه بی ئه ده بیمان نه کردوو قوربان)

دیسان لییان دهدان.

- باشه چهند میسه؟ (باشه چهند ده بی؟)

پاره یه کیان لیی دهستاندن و بهرهلایان ده کردن.

که سانیکیش راپورت درابوون، ده یانگرتن له زیندانیان ده کردن. ئه م هه والانه له نیو مندالی مه درسه دا بلاو ده بوونه وه.

ماله که ی من و ئامه دوو ژور و هیشخانیک بوو. ژووریک بۆ میوان بوو. میوانیش ته نیا جه میل کوری بوو که هاوین بۆ چهند روژ له گه ل ژن و منداله که ی له سنه وه ده هاتن. له پشته وه ی ژووری خو مان که ته ونه که شی تییدا بوو، و به زستانان قورسیمان تییدا داده نا، هیشخانیک نیوه تاریک هه بوو که رووناکی له ته نیا روژنه ی سه ربانه وه وه رده گرت. من ده ترسام به ته نی بچمه ئه وی. له جریوه ی مشک ده ترسام. بۆنی کۆنی تییدا ماسی بوو. ده پازده هۆمه ی به تالی تییدا دانرابوو. هۆمه کان وه کوو دیوه زمه کانی چیرۆکه کانی ئامه ده هاتنه پیش چاوم... ئامه ده یگوت:

- ئه مانه وه ختیک باوکی کوره کان مابوو، پرپوو له ئه رزاق. گهنم و ئارد ونۆک و برویش و...

بیریک له حه وشه که دا بوو که ده کوترا له هه موو بیره کانی نیو دی ئاوی زۆرتره. جه ره ره ی له سه ر بوو. ته نافیک ده ه پیچیا به ده ور جه ره ره که دا که دۆلچه یه کی لاستیکی ره شی پییه وه به سترابوو. ده رگای حه وش هه موو کاتیک به تاک بوو. دایمه دوو سی ژن خه ریک ئاو هه لگۆزان بوون. ئامه به ژنه کانی ده گوت، بۆ ئه ویش ئاو هه لگۆزن.

- خوه م پشتم ئه ییشی که نیشکه که م، ناتوانم. ژیانیش مناله دهره قهت جه ره ره که نای. سه تللی ئاویچ به ن به باخچه که.

باخچه که ی ئامه هه موو جوړیک سهوزه و گولې جوړبه جوړی تیندا بوو. جافری و نه عنا و پیواز و که وهرگ و سیس عه نبر و ریحان و زوری دیکه ش که من نه مده ناسین. هیندیکې ده کرد به چیش تان و ه کوو سهوزی خواردن ته لبریزی ده کرد. هیندیکیشی ئیشک ده کردهوه بو درمان به کاری دیتان.

ئامه دوکتوریشی ده کرد. یه غانیکی له سووچی مال که دانابوو، پرپوو له پیارزگی گول و گیای ئیشککراو. ئه وانه ی له بهاراندا له کیو و دهستان کو ده کردهوه. منیشی دبرد. هیلکه و که ره ی له نیو نان داده نا بو نیوه رو. گیایه کی ده دایه ده ست منه وه. ده یگوت:

- ئا له وه بدوزه وه بیرانه.

جار جار له بهر خو یه وه مو ره موړیکې ده کرد که له گورانی کون ده چوون. ئیواره که ده هاتینه وه، نانی له بهر خو ره وه ئیشککراوی ده پروانده نیو دو ی ترش. نیوی نابوو خو ره بریزه. ده مانخوارد. ده یگوت ئه خو ره لیداوین، ئه گه ر ئه مه نه خوین نه خو ش ده که وین.

هه ر که س سه ر ئیشه و زک ئیشه یه کی هه بو وایه، ده هاته لای ئامه. ئه ویش نه ختیک له و گیا و گولهی ده دانی. پاره ی وه نه ده گرت. ژنان بو نه خو شی ژنانه ده هاتنه لای. ئه و کاتانه منی ده نارده ده ره وه. ده یگوت برؤ له هه وشا کایه بکه. مشتې میوژ یان دانه بریشکه شی ده دامی. گونده که مان ده رمانگای تیندا نه بوو، هه شبوایه ژنان بو نه خو شی ژنانه شه ر میان ئه کرد بچنه ده رمانگا. ده نا ده یانتوانی بچنه ده رمانگای حسین ئاوا که زور له ئیمه وه دوور نه بوو.

ده مپرسی ئامه ئه م دوکتورییه چون فیر بووی؟ پینده که نی. چهند ددانی تاک و لوی بو مابوو ده یخسته ده ره وه و چاوی له چاوم ده بری وه کوو ئاره زوویه ک بگیر یته وه ده یگوت:

- روژیک پیانگیکی بالابه رزی جوان خاس به سواری ئه سپیکې چه رمگی بالدار، هاته ئه م دییه ی ئیمه. ئاشقی من بوو. گه ره کی بوو یادگار یکم بو جی بیلی. ئه م دوکتورییه ی فیرم کرد.

هه ر ئه و کاتیش ده مزانی ئه مه ش هه ر وه کوو چیرؤ که کانی دیکه یه و بو منی ساز ده کا.

ئامه رادیوه کو نیکې هه بوو به رگیکې گولدؤزیکراوی بو کرد بوو. له تاقچه که ی داده نا. کاتی هه واله کان یه ک بینگ قه بری بابیانی هه لده شله پاند. من نه مده زانی بو، به لام پی پی پینده که نیم. کاتی گورانی بوایه. به تاییه ت هه سن زیرک بیکوتبا له ژیر لیوه وه له گه لی ده گوته وه.

- ئهوه راديو سليمانيه رۆله، ئەمانه دەنگ گۆرانیشیان بری. گشتی بوو به رهوزهی ئیمامه گۆربه گۆره که یان.

که چوومه مهدرسه کایه کان گۆران، توپین و رم بازین، سهر ئەژنۆ و کراس دههرا و ئامه شهوانه دادهنیشته پینهی ده کرد. هیچکات نه مبیست بۆله یه ک بکا. به خپوی کردم، نه ک وه کوو باب، ته نانهت نه ک وه کوو هه موو دایکیک. ئامه وه کوو خۆی.

رۆژیک له گهڵ مندالی دهر و جیرانان مینشینمان ده کرد. کوریک هه بوو زۆر چلمن و چه توون بوو. پیمان ده گوت حه مه به خیل. کایه ی نه ده کرد، به لام هه موو جاریک دههات بۆ تیکدانی کایه که. ئەو رۆژه ئامه جووتیک کهوشی چه رمی زهردی بۆ من کری بوو. بۆ یه کهم جار له پیم کردبوو. حه مه لاتاوی پيدا ده دام. هه تيم بوو گيته کوره ئاغا! وه لام نه ده دایه وه. گویزه کانی هه لگرت و هه لات. به دوویدا هه لاتم. له قهراخ دی پیم چوو به ئاوه زه لکاوینکدا و کهوش پر بوو له قوراو. حه مه م له بیر چوو وه. تاکه وشم دهرهینا و شه لان شه لان برده مه سهر چۆم که بیشۆم. شوینه کهم خراب بوو، ده بووا زۆر دانه ویم هه تا دهستم بگاته ئاوه که. پیم خلیسکا و هه تا خۆم بگره وه، تاکه وش کهوته نیو ئاوه که و ئاو بردی. تاکه وش به سه ر ئاودا و من به قهراخ چۆمدا. له شوولکه یه ک ده گه رام بیگره وه. بهر دهستم نه کهوت. تاکه وش کهوته نیرینه ی ئاوه که که خیراتر دهرویشته. ده مه و یست خۆم بده م له ئاوه که، نه مده ویرا. ئاوه که لیل بوو، بنه که ی دیار نه بوو. بانگی مندالانیشم ده کرد. کهس وه لامی نه ده دامه وه. تاکه وش له شویتیک که ئاوه که نه ختیک داده پهری پر بوو له ئاو و نوقم بوو. ماوه یه ک راوه ستام چاوم به سه ر ئاوه که دا ده گیرا به لکوو بیه وه دهری. نه بوو. دانیشتم و بریک گریام. ئیستا چۆن برۆمه وه، به ئامه چ بلیم. مندالان ته شقه له م پیده کهن. حه مه به خیل پیم پیده که نی. له خه فه تان هیزم لیبرابوو. پالم دا به داریکه وه و ئەژنۆم له باوهش گرت. به ره به ره تاریکی دادههات. له دووره وه گویم له دهنگی مندالان بوو، که بانگیان ده کردم. هیچ، خۆم مات کردبوو. که تاریکی کرد، ترس دایگرتم. به سه دان جار به م شوینه دا هاتوو چووم کردبوو، به لام ئیستا لیم ببوو به دنیا یه کی دیکه. دهنگی بایه قوش دهیترساندم. هه لده له رزیم و نسکه م دههات. نازانم چه ند به وه دهقه دانیشتبوو. ئەوه نده م زانی. له دووره وه شهوقی دهیان چرا له دهروبه ری پيدا پيدا بوون. وره وریکیش دی وه کوو بانگی من بکه ن. هه تا دههات چراکان زۆرتر ده بوون. که میک نزیك بوونه وه زانیم له من ده گه رن. ئیستا شه رمم به خۆمدا دههاته وه و نه مدویست بمدۆزنه وه. ده مه و یست به ریگایه کدا بچمه وه ماله وه، نه مبینن. دهر ویشتی دی هه موو چرا بوو. ریگا نه بوو. هه ستام لینگه کهوشه کهم به دهسته وه گرت رویشتم به ره و ناو دی. گه ییشتمه دوو له هاوسیه کانمان.

- زیان گیان ئه وه های له کوئ، نیمه رۆحمانو کرد. ئه وه بۆچه پات په تیهه؟

- هیچ تاریک بوو ریگاکه م گوم کربوو. کهوشه کانم دهراورگه.

بانگی یه کتریان کرد، که بینه وه، دۆزیمان هوه.

ئامه له بهر ده رکه بوو. بی هیچ بلی دهستی به سهرمدا هینا. که چوممه وه نیو حهوش تاکه وشه که م فریدایه ژیر پلیکانه که و پیم شوست. ژنه هاوسی و مندال مالیان پر کردبوو. ئامه له پای سه ماوه دانیشته و چای بو تیده کردن.

- ناوی بنیین کوره گوم بوو که که

ئامه هیچکات بهروویدا نه هینام که پیلاره کانت چی لیهات.

ئامه هه بوو، به سم بوو. ئه ویش وه کوو چه ند ژنی دیکه ی ئه م گونده ته نیا که وتبوو. کوره گه وره که ی له گه ل دهرویشه کانی شیخ عه بدولکه ریم چوو بووه دیوی عیراق و بی سه روشوین ببوو. ده گوترا له رنوو که وتوو و مردوو. کوری ناوگینی له شار ماموستا بوو. کوره بچوو که که ی گروبان ی ئه رته ش بوو. له شه ری ئیران و عیراقدا شوینون ببوو، که س نه یزانی له کوی کوژرا یان به دیل گیرا، یان به دهم گولله توپیکه وه بوو به دوو که ل. ئامه ش له بهر من بو هیچ کوی نه ده چوو که بروا هه والیکی یزانی. ژن و منداله که شی هیچ کات به کوردستاندا نه هاتنه وه. ئامه ده یگوت:

- ئه و ژنه فارسه وه یه زانی کورد بنیام خوه رن، زاتی نییه سه فهر بکا بو ئیره. جاران سالی جاریک له ته ک یونسا ئه هاتن. دوو سی روژ دائه نیشتن، هه رچی تفاق ی زمسانم بووای، له په نیر و رو ن و که شک و ده غل و دان، ئه پینچاوه و جا دهستی ئه کرد به بۆله بۆل و ئه یوت سپی که فتگه گیان مناله کانم، کوره کیچ که فتوو شوالی خو هی. چته کانی بار ئه کرد و کهوشی لی هه لئه کیشا. یونسایش به لاره ملی ئه که فته شو نی.

زور جار شه وانه دایده نام کتیبه کانی مه دره سه می بو بخوینمه وه. ده یکوت

- من سه وام نییه. بی ره و فیتم که!

ئهم خویندنه وه، منی کرد به زیره کترین قوتایی پۆله که مان.

ئامه نه نوپزی ده کرد، نه به روژوو ده بوو، به لام هه رکات من ده چوممه ده ره وه، ئایه ته لکورسییه کی به شوینمدا ده خویند.

ئاسپە مامان زۆر جار دەھات بۆ لامان و بە منى دەگوت كورە شيرينه كەم و نوقلى پىدەدام، گوايه ئەو لە زايىنى مندا مامانى كوردوو. ژنىكى سەر و زوان خۆش و كورته بالا بوو. ئەو رەخنەى لە ئامە دەگرت كە بۆ نوپۆر ناك. ئامەش دەيگوت:

- تو بېژى خواى بەو گەورەيه مائل سەرمەقولات من بى.

- تۆ زۆر ناشوكرى سەى زادە

- شوكرى ئەم بەشكردنە جوانەى بكەم؟

- تۆبە خوايا، بەخوا بەكافرى ئەمرى.

- چوار سەرمەقولات و ھەزار قسەم و درۆ. ئەگەر موسلمانەتى ئەمەسە، حاشاى لى بى كافر خاسترە لەم موسلمانە سەگ و سوتكگەلە. لەو دنيايشا دەس ئەگرم بە جووجكەى توهو.

ھەموو شەوان، كاتى خەو. ئامە رازى بۆ دەكردم. چىرۆكى زۆر دەزانى. ھەمووشى بە شىعر بوو.

گورگ و مەر، سەگ و رىوى. قەل و دال. نازانم خۆى پىكياڤەو دەنا يان بىستىووى. لە ھەموويان خۆشتر چىرۆكى "ئەسپەنجىز" بوو.

ئەسپەنجىز نىوى ئەسپى كچە شازادەيه كە بە ناو گولزار. ئەو دەتوانى لەگەل گولزاردا قسە بكا و كارى واى لەدەست دى كە بە مرۆف ناكرى. خۆشەويستەكەى گولزار روشتوو بە ريگاي ھات و نەھاتدا و نەگەراوئەتو. گولزار كە مندالىكى لە زگدايه، رەختى شەر و جلى پياوانە لەبەردەكا و ولات بە ولات، دەشت و كيوان دەبرى كە دلەرهكەى بىيىتتەو. زۆر كىشە و كۆسپ دەيتتە سەر ريگاي. بەلام لە ھەموو جيگايەك ئەسپەنجىز چارە دەيىتتەو و گولزار رزگار دەكا. لە شوپىتىك ميوانى كۆشكىك دەبى. شەو شازادەكانى كۆشكەكە ميوانى دەكەن بە شەراب خواردنەو. ئەسپەنجىز بىدەلى: ھەر جامىك كە دەخۆيەو بەلى ئەسپەنجىز نۆش. من لەباتى تۆ مەست دەبم. لە نۆشيني ئاخىر جامدا گولزار ئەو گوتەى لەبىر دەكا. مەست دەبى و كلاو لەسەرى دەكەوى و ھەموو دەزانن كە ژنە لە رەختى پياودا. شازادەكان خوازىنى لى دەكەن، و لە نيوان خوياندا دەيتتە كىشە كە كى بىخوازى. لەو كاتەدا گولزار خۆى دەگەيەيتتە ئەسپەنجىز، ئەسپەنجىز مەست بوو. ھەرچۆنىك بى دەرباز دەبى.

كاتى زايىنى دەگا. لە كەلاو كۆنىكدا ژان دەيگرى و مندالەكەى بە دنيا دىتى. ئەسپەنجىز مامانى بۆ

دەكا و ناوكى مندالەكە بە قەپ دەبرى و بە گولزار دەلى: ئەمن سەر بىرە و پارچە پارچەم كە و

پىستەكەم بە سەر خۆت و مندالەكەتدا بەدە و بخەو. جيابوونەو لە ئەسپەنجىز دلتەزىتە، بەلام چارە

ھەر ئەوويە كە ئەسپەنجىز گوتوويە. گولزار لەژىر پىستى ئەسپەنجىزدا خەوى لىدەكەوى، كاتىك بەياني

بەخەبەردى. لە نىو كۆشك و تەلار و باخىكى خۆش و نوپى ھەورىشما خەوتوو و خولامان دەست بە

كەمەر لە خزمەتدا راوئەستاون.

چەندىن و چەند جار داوام لە ئامە كرد ئەسپەنجىرم بۆ بگىرېتەوه، ھەر جار رووداوه كان دەگۆردران و من بە ئاوات بووم ئەسپەنجىر نەكوژرى، بەلام ھەموو جارىك ھەر بەوھە كۆتايى دەھات.

*

ئەو بەھارەى كە من كلاسى شەشم تەواو دەكرد، ئامە نەبىردمە گياو گول ھىنانەوھ. چەمابووھوھ. جار جار دەستى بە زكیوھ دەگرت. نەیدەنالاند بەلام ديار بوو ئىشى ھەيە. خويندن زۆر بواری بە من نەدەدا لىي ورد بمەوھ. مندالییە و گىرە و كىشەى نيو مندالان و نەزانىنى دىيائى گەورەسالان. ئەزمونەكان تەواو بىوون، بەلام فوتبالى نيو مەيدانە خوڵەپۆتە كە بەردەوام بوو. ئىوارەيەك ھاتمەوھ، تۆپەكەم فرىدايە نيو ھەيوانەكە و چوومە ژوورى. ئامە لە جىگا نووستبوو.

- ئامە بۆچە بەم ئىوارا خەفتگى؟

دەستىكى ھەلئىنا وەكوو بىھوئ دەستم بگري، چوومە پىشەوھ، ماچى كردم.

- خاس نيم قەزاووليم. چكى ناساقم.

- تۆ خوەت دوكتورى دەوا و دەرمانىك، چتىك، من ئەتوانم چەو بۆ بكەم.

- بەلامەو دانىشە و قسەم بۆ بكە!

چاوى لە چاوم برى، فرمىسكىك لە چاويدا قەتیس بىوو. بە دەنگىكى نزم گوتى:

- زيان گيان خەفەت نەخۆى رۆلە! رۆژىك ئەوینى سەر ئەو كىنگەلە پر ئەوئ لە پىشمەرگە،

باوكىچت ھالە تەكيانا. ئەو رۆژە داىكىچت ئازاد ئەوئ. تۆيش ئەوئە كورەخاسەى زەمان خۆت.

زىنگى سەردىشى ھەس و گەرمىشى ھەس. بە بۆنەى گەرماكەوھ، سەرماكە تاقەت بىرا.

بەرى كرده ئەو لاوھ كە فرمىسكەكانى نەبىنم. خۆم پى رانەگىرا چووم لە دووى ئاسیە مامان.

گوتى:

- تازە لەينا بووم، با نان بەم بە منالەكان تيم.

دەرەنگانىك ھات. ئامە خەوى لىكەوتبوو. من ماندوو بووم، خەوتم. ئەو كاتە من لە ژوورى ميوانان

دەنووستم.

بەيانى نەختىك دەرەنگ ھەستام. ئامە نەھاتبوو بۆ نان و چاى بەيانى بە خەبرم بىنى. ھاتمە

ژوورەكەى ئامە. ئاسیە و دوو ژنى دىكە لە سەر سەرىنى ئامە دانىشتبوون. ئاسیە ھەر دەيكوت

- شاتيمان بيرا.

ئامه به دهنگىكى نزم دهيكوت:

- ژيان گيان.

چوومه لاي سهرى دانىشتم. چاوى هه لينا، وه كوو مائاوييم لى بكا. دهستم گرت. چاوى داخسته وه، ئيتر نه يكرده وه. ژنان له پرمه ي گريانان دا. من هيشتا نه مده زانى چ قه وماوه.

هه تا دواى نيوه رو له مال هاوسينه به رانبه ره كه ماندا بووم كه دوو كوربان هه بوو، يه كيان هاوته مه ني من بوو ئه وى ديكه يان دوو پؤل له خوار ئيمه وه بوو. با بيان له مال بوو، يه ك بينگ جگه ره ي ده كيشا و قسه ي بو ده كردين كه من نه مده زانى چ ده لى. گويم نه ده دا. به گوته ي ئه ورو يى شوک گرتبوومى. ئاخري كاك سمايل گوتى: هه لسن با بروين! كوره كان له گه لمان نه هاتن. تابووتيك به كؤل چوار كه سه وه له پيشه وه بوو و خه لكى ئاوايى به دوويه وه. كاك سمايل خو ي تيكه لى خه لكه كه كرد. من له دواى هه مووانه وه ده رويشتم. كه گه ييشتينه سهر زياره تان چووم پالم دا به كيليكه وه دانىشتم. نازانم هه ستيكم هه بوو كه پيم خو ش نه بوو ناشتنى ئامه بينم. ئيستا پيم سه يره پياوان ژن ده نيژن و ژنان له دوره وه ده وه ستن.

هه تا پياوان ناشتنه كه ته واو بكه ن. مه لا كو يره هيندى شتى به عه ره بى ده گوت كه دوايه زانيم ته لقينه. پيم سه ير بوو چوونكه ئامه عه ره بى نه ده زانى. دواى خو يندنى فاتحه، خه لك سه ره خو شيان له يه كتر ده كرد. ئامه كه سى نه بوو سه ره خو شى لى بيكه ن. مينيش به كه س، يان بل يم به پياو نه ده ژمير درام. كه س ليشى نه پرسيمه وه. سه رم داخستبوو چاوم له كه س نه ده كرد. زورى پينه چوو گويم له دهنگى گريانى ژنان بوو. من نه ده گريام. كاتيك ئه وانيش رو يشتن، من مامه وه و ئامه. چوومه پيشه وه. له سه ر سه رينى دانىشتم.

- ئامه گيان بوچه چوويت؟ ئيسه من چه به ته نيا خوه م چه بكه م؟

پرسياره كه م له ميشكمدا دهنگى ده دايه وه، وه لام نه بوو.

چاوم له خاكى قه بره كه بريبوو، باوه رم نه ده كرد. مات و بيچووله دانىشتبووم. ئيواران كه خو ر سه ر ته پكه كانى به جيده هيشت، ئه گه ر نه چووبامه ماله وه، ئامه ده هاته به ر ده ركه، بانگى ده كرد ژيان! مندالانى گه رك هه موو يه ك به دووى يه كدا بانگيان ده كرد ژيان. له هه ر كو ي بوايم دهنگه كانم ده بيست و ده مزانى ئامه بانگم ده كا. ئه م ئيواره هه ر به ته ماى ئه و دهنگه بووم. نه بوو، ئامه بانگى نه كردم. ئاخىر ليزگه ي خو ر سه ر كيوه كانيشى به جيده هيشت، نه رمه نه رم تاريكى داها ت، كه س بانگى

نه کردم. ته زیکي سارد له شی داگرتم. هه ستام چووم به رهو ماله وه. پیخه فه که یی ئامه کو نه کرابووه وه. رویشتم له جینگه که یدا راکشام. هیشتا گهرم بوو. لیفه که م به سهر خوئدا کینشا و ئه و جار گریان داگرتم، به نسکه یی گریان وه خه وم لیکه وت.

خور له په نجه ره یی ژووره که وه له چاوی دام و به خه به ری هینام. نه، ئامه نه بوو نان و چایم بو دروست بکا. چوومه سهر دو له یی نانه که. دوو سی له په نانی تییدا بوو. له گیرفانم ئاخنی. هاتمه ناو حه وش. وه کوو روژانی دیکه، ژنان هاتبوون له بیره که ئاو به رن. سلاوینکم کرد و داگرتم. گویم له گوته یی به سخوا به سخوا بوو. به رهو زیاره تان ریم گرت به ر.

دهستم ده خشانده به خاکی گلکوه که دا و هه زار قسه یی نه گوتراو به میشکمددا دهات و نه ده گه ییشته سهر زارم. پیشم کردبوو. دهنگی بانگی نیوهرؤ وریای کردمه وه، چووم به نیو باخ و مه زرا و دشته کانددا گه رام هه رچی گول و شکوفه یی جوانم ده دیت هه لم ده گرت وه و ده مه ییئا له سهر گلکوه که یی ئامه م داده نا. هه تا له دووره وه دیتم ژنان بو سهرقه بران دین. ئامه م به جی هیشت و رووم کرده رانه مه ره که یی حه مه شوان که دوا یی نیوهروان ده یه ییئایه سهر ته پکی که نار ئاوا یی.

- کوپی ئامه خوهت خوش بی. ئه زانم برسیته، بیره و دانیشه نان و دوینکم ته کا بخوه.

هه تا ئیواره له گه ل حه مه بووم. ئه و رانه که یی برد و روی. من په رم نه ده کینشا بجمه ماله وه. له سهر به ردیک دانیشتم هه تا دیتم، یه ک به یه ک چرای مالان هه لده بن. چوومه وه دهستم به دهر که وه نا وه کوو هه میسه ئاواله بوو. دو له چه یه ک ئاوم له بیره که هه لگوزا و هه تا سکم گرتی ئاوم خوارده وه. به پیی راهاتی گوین سهر و چاوم شوست. ژووره کان تاریک بوون. له به ره یوانه که دانیشتم. میشکم قفل بیوو. ته نیا ئامه م ده دیت دهر و بان ده کا. به حه وش و مالدا ده گه ری، له م ژوور بو ئه و ژوور. ته نانه تاقه تم نه بوو به له پی ده ست فرمیسه که کانم بسرمه وه. نازانم چه ندی پیچوو که به و ده قه دانیشتبوووم، دهر که کرایه وه ئاسیه مامان هاته ژووری.

- ئه وه بوچه له و تاریکییا دانیشگی به قوربانته بم. هه لسه کو ره شیرینه که م.

دهستی گرتم، به بی هیچ بلیم له دوی که وتم. بردمی بو مالی خو یان.

به یانی زوو هیشتا که س به خه به ر نه هاتبوو هاتمه دهر وه و یه کسه ر رووم کرده سهرقه بران. گوله کان ژاکا بوون. تاقه تم نه بوو بجم گولی تازه بینم.

بیرم ده کردهوه که ئامه نه ما نان و ئاوم به دهست کئی ده بی، چ پشت و په نایه کم شک نه ده برد. رۆژگار چۆن بهر مه سهر. هیچ بریاریکم پی نه ده درا. مشتیی خاکم هه لگرت به سهر خۆمدا کرد. بیستبووم خاکی سهر زیاره تان مهیل بره.

ملی ریگام گرت، به لام ئه مجاره پشت له گوندی به تالی بی ئامه و روو له ریگایه ک که نه مه زانی بو کوی ده چی. بهس ده مزانی رۆژی له رۆژان باوکم و پیشمه رگه کان به ویدا ده رباز بیوون. ئامه وای گوتبوو.

خوری تیزی ئاخر به هار خه ریک زهره کردنی جو بوو، له چاو مندا هه موو ده ر و دهشت خه م دایگرتبوو. زهری جو ره له می شکمدا دهنگی ده دایه وه. خۆم ده کرده کیش، بو کوی نازانم، ته پکه و شیو و دۆلم ده بری. ته نیا ده مزانی ده رۆم. گه یی شتمه جاده ی قیرتاو. له ته نشت جاده که له سهر به ردیک دانیشتم. جار جار به بای ماشینی که نه ختی که فینک ده بوومه وه. هه ولّم دا بیر بکه مه وه که ده مه وئ چ بکه م و بو کوی بچم، به لام می شکم قفل بیوو. عه قلم به هیچ نه ده گه یی شت. ئاره قه له سهر و گو یلا که مه وه ده چۆرا. خۆلی نیو موه کانم بیوو به قور. ده مپرواند و لیم ده کردنه وه. بیزار له دانیشتن به ری که وتمه وه. ریگای سهره کی گوندم دیته وه که له ریگا ئه سفالته که وه لای ده دا. پیم کرده کیش و گه رامه وه. وه کوو که سیک بووم که به ره وه هیچ ده روا. برسی و تینو له کانیاو یک ده گه رام و نه بوو. سینه ری کتیه کان به سهر خانه کانی دیدا کیشرا بوو، که ماندوو و برسی گه یی شتمه وه ده وری ئاوا بی. ئاپۆره ی خه لکه که م له دووره وه دیت که له بهر مال ئامه کو بیوونه وه.

مل کز و چاو به فرمیسک وه کوو هه تیوان له بن دیواریک راوه ستام. جه میل کوره ناو گینه که ی ئامه که من پیم ده گوت مامه جه میل بو سی رۆزه ی ئامه خۆی گه یاند بووه گوند و خه لک وه ک باو بوو له سهر زیاره ته وه هاتبوونه بهر ده رکه ی مال بو سهره خۆشی. مامه جه میل دیتی و هات دهستی گرتم و له بهر ده رکه له ته نیش خۆی رایگرتم. چه ند که سیک ده ستیان به سه رمدا هینا و سهره خۆشیان لیکردم، هیندیکیشیان سهریکیان داده ته کاند و ده رۆیشتن.

- کاکه زیان، گشت شتی که له مالا ته واو بوو. جله کانت بیچه وه، سۆزی ته ک منا ئه چین بو شار.

به رویدا نه هینام که له کوی بووم و چم کردوو، به لام زانی ماندوو و برسیم.

پارویه ک نان و هه لّوام خوارد و له دیوی چیشته خانه به ره یه کم راخست و هه تیوانه نووستم. ده مزانی هه تا نیوه شه و میوان دین و ده رۆن. باشتره گویم له به سخوا، به سخوای ئه و خه لکه که ره کم.

که مینی بووسه که گه ییشته نیو دئ من پیارزگی خۆم له بن به خه لدا بوو. مامه جه میل له گه ل
یه ک دوو کهس پیکهاتن که ماله که ی ئامه چ لیکه ن. ته نیا که سیک که هات چاو به فرمیسک به ری
کردم ئاسیه مامان بوو. پیش روشتن بو ئاخر دیدار چوومه وه سه ر گلکۆی ئامه. له پال کیله که ی
ژوونسه ریه وه به سه ر چۆکه وه دانیشتم.

- بوه خشه ئامه گیان جیت تیلّم. چه بکه م، ته نیا که سم لیرا تو بووی، تویش به جیمۆ هیشت. ئامه
گیان ئه سپه نجیریش ئه فسانه بوو.

*

ئاباجی هاوسه ری مامه جه میل، کز و بالا بهرز، ناوچاو گرژ و تال و تورش به چاویکی کرپارانه له
پینه وه هه تا سه ر سه رنجی دام و وه لامی سلاوه که شمی نه داوه. نه مزانی له مردنی خه سووی خه مباره یان
تووره ی شتیکه که من نازانم. چوونکه به لالووته وه له گه ل مامه جه میلش ده دوی. وام دانا که خه مباره.

مالی مامه جه میل له کۆلانیکی به رته سکی جوړئاوادا بوو. سی ژوور و به ره هیوانیک و هه وشیکی
بچووک که لایه کی باخچه بوو. له لای هه وشه که شه وه شیریه کی ئاو هه بوو که چالوویکی له پیش بوو.
ژیر هه یوانه که ژیرخانیکی تیدا دروست کرابوو. ژووره کان یه یکی کرابوو به هیشخان و هه ره له ویش
شیو ده کرا.

روژی یه که می هه ره شویتیک هه موو کاتیک له بیری مرؤفدا ده مینیتته وه. که چوومه ژووره وه دوو کچی
چکۆله، ده کرا بلێی هه وت هه شت سالان ده بوون، زیت زیت چاویان لیده کردم. ئه مانه زور مندال بوون
که من دیتبوویانم. چکۆله که یان خوی خسته باوه ش بابی و ئه ویتریان خوی لکاند به بالیه وه. زور شیرین
و نزیکه ودل بوون. ئاباجی چایه کی له کتری و قورییه ک که له سه ر چرا فتیله یه ک دانرابوو تیکرد و له
پیش مامه جه میلی دانا. مامه جه میل به ده م لاوانه وه ی منداله کانه وه، گوتی:

- چایکیش داکه بو ژیان.

- تازه نان دانه م، له و دوا.

- بی ئه و سفره بوه داخه.

هه ستام سفره که م لپی ئه ستاند و رامخست. دوکولیوی لینابوو. هه ره که سه و کاسه یه کی له پیش دانان.
ئامه که دوکولیوی لیده نا، دوو سی هیلکه شی له گه ل ده کولاند. ده یکوت:

- با به ردلمان بگری. بنیام به دوخوا سکی پر ئه وی وه لی نیم سه عاتر برسییه.

لهم سفره‌دا هیلکه نه‌بوو. به نان تریت کردن خۆم تیر کرد.

له دواى نیوه‌پوهه هه‌تا شه‌و دره‌نگان مال پر بوو له هاوسا و به‌راوسا. منیش چای دانهر بووم. باسی
ئه‌وه‌ش کرا که سه‌ره‌خۆشییه‌ک له مزگه‌وت دانری، ئاباجی دژ بوو و مامه جه‌میل بیده‌نگ. ئاخ‌ریشی
نه‌کرا.

شه‌وی یه‌که‌م له لای من‌داله‌کان له ژووری دانیشتن نووستم. به‌یانی به‌ده‌نگی ئاباجی به‌خه‌به‌ر هاتم:

- دا هه‌لسه ئه‌نه‌قتی، ئه‌یره ته‌مه‌ل‌خانه نییه.

من له‌چاو هاوماله‌کانمدا چکۆله‌تر نه‌بووم هیچ نه‌ختی به‌قه‌لافه‌ت‌تریش بووم. به‌لام ئاباجی ئه‌و
نازناوه‌ی به‌سه‌رمدا بری. هه‌رکات گوت‌بای ئه‌نه‌قتی ده‌مزانی قه‌لسه و کیشه‌یه‌کم بۆ ساز ده‌کا. پیم وایه
مامه جه‌میلیل هه‌ستی به‌وه کرد. گوتی:

- ئیمرو ژیان ئه‌وه‌م کارمای.

- ئه‌شی جیگا خه‌وه‌که‌ی دروس کا، جا بچن.

گسکیکی دایه ده‌ستم و بردمیه ژیرخانه‌که. درکه‌که‌ی هینه‌ده کورت بوو که من ده‌بوا سه‌ر دانه‌وینم
که بچمه ژووره‌وه.

- ئه‌م ئه‌سپاوگه‌له جه‌مه‌وه‌که لایکه‌وه و ئه‌م لا گزگ به و بی دۆشه‌که و په‌توت به‌م پی. شه‌وگه‌ل
لیرا ئه‌خه‌فی.

چرا فانۆسیک و شه‌مچه‌یه‌کی هینا له تاقچه‌ی پشت په‌نجه‌ره چکۆله‌ی ژیرخانه‌که‌دا داینا و جی
نه‌فته‌که‌شی نیشانم دا.

هه‌تا دوو سی رۆژ، له به‌یانیه‌وه هه‌تا نیوه‌پۆ له‌گه‌ل مامه جه‌میل ده‌چوومه ئه‌م ئیداره و ئه‌و ئیداره
که شناسنامه‌ی تازه‌م بۆ وه‌گرێ و له مه‌دره‌سه‌یک نیوم بنووسی بۆ خویندنی سالی داها‌توو له یه‌که‌می
راه‌نماییدا. دواى نیوه‌پروانیش ئاباجی به‌ته‌شه‌ر لیدان مالى پی خاوین ده‌کردمه‌وه. مامه جه‌میل بۆ خۆی
ده‌چوو بۆ دوکان. له‌گه‌ل مامۆستایه‌کی دیکه‌دا به‌شه‌ریکی داینا‌بوو. دوکانی کتیب‌فرۆشی بوو.

دوو شه‌و له ژیرخانه‌که نووستم. مشک به‌نیو ژووره‌که‌دا ته‌راتینیان ده‌کرد، کیچ خه‌وی لیده‌بریم،
ئاخ‌ری بریارمدا به‌ره و پیخه‌فه‌که‌م به‌مه‌هوش و له‌وئ ب‌خه‌وم. له‌ویش می‌شوو له زۆر بوو، به‌لام من
سه‌رم به‌ژیره‌وه ده‌کرد هه‌تا خه‌وم لیده‌که‌وت و دوايه ئاگام لیان نه‌ده‌ما. به‌یانی زوو هه‌ل‌ده‌ستم
پیخه‌فه‌که‌م ده‌برده‌وه نیو ژیرخانه‌که بۆ ئه‌وه نه‌کا ئاباجی بۆله‌بۆل بکا. بۆ ده‌ست و چاو شوشتن ده‌چوومه

مزگهوت و دوايه له بهر نانهواخانه خۆم دهخلافاند ههتا مال به خه بهر بين و منيش ناني تازه بهرم بو ناني بهياني. دوايهش مال و ههوش گزك بده و كاسه و كهوچك بشو و جل لهسهر تهناف ههلهخه و جار و باريش بو كريني سهوزه و گوشت، بچو بو بازار. تهگر هيچيتر نهبووايه دانيشه دهرس بده به دلنيا و سهيران. منيش تهو كاته كه تاباجي دوور بووايه و دهنگماني نهبيستباي، چيروكه كاني تامه م بو دهگوتنهوه. ههر بهو هويهوه كچه كان زور گروي من بيون. من چهندهم پي خووش بوو، تاباجي تهوهنده پيي ناخوش بوو.

مامه جهميل له مالهوه نويژي نهدهکرد، دهچووه مزگهوت. روژاني ههيني دهچوو بو نويژي جهماعهت له مزگهوتي جاميعه. منيشي لهگهل خووي دهبرد. دهستنويز گرتن و نويژي كردني فير دهکردم. بهلام ههر فير نهبووم. لهگهل جهماعهتهكه ههلسه و دانيشتهم دهکرد و دههم دهجوولاندهوه. تاباجي نويژي كه نهبوو. روژاني ههيني كچه كاني دهبرد و دهرويشت بو مالي داكي. من و مامه جهميليش نانمان له دهرهوه دهخوارد، ههموو جارنيكيش تاوگوشتي ديزي بوو، له دوكان كاوراي قروهيدا. جار و باريش كتينيكي پيدهدام بيخوينمهوه. زياتر چيروكي شيخ و مهشاخ بوون.

روژاني سپشه ممه من تازاد بووم، چوونكه تاباجي منداله كاني لاي داكي دادهنا و بو خووي دهچوو بو مهكتهبي قورثان. واي دهگوت. منيش بوم نهبوو له مالهوه بم دهبووا بچمه دهرهوه. دهرهكي قفل دهکرد و كليليشي به من نهدهدا. منيش هيندي لچه نانم له گيرفانم دهنه و دهچووم بو بان تهپ و دهور تهكيه ي شيخ سهلام بو سهگه راو. سهگه كان كه دهيانزاني نانم پييه له دووم دهكهوتن. من ههلهدهاتم و تهوان به دوومدا. دادهنيشتم، دادهنيشتن، دهرويشتم، دههاتن. كهيفم بهمه دهکرد كه من فهرماندهر ي تهوان بووم. روژنيكيان له نيو كولانيكدا چوار كور له بهر بهقاليه چكولهيه كدا راههستا بوون. كه من تپهريم كهوتنه شوئم. بانگيان كردم كه راههستم. راههستم.

- هاگي بو كه نيشكبازي له م مهحله ي ئيمه، هه تيمه ديها تيبه ي باوه حيزه.

به ره لهوه بتوانم قسه يه ك بكه م، شه پ و ته پ ليسان راكيشام. تانيكي چاك خاوكيشيان كردم و گوتيان جاريكي ديكه بيرهدا نه يته وه. لهو كاته وه نه مده ويرا بهويدا بچم. بهلام سهگه راهه كه م ههر ده كرد. له م سهگه راهه دا كورنيكي قز سووري خرينه بوو به هاوده مم. ديار بوو ته ويش وه كوو من به تالوكه يه. نيومان بو سهگه كان دانابوو. تهوه بازه يه و تهوه بو ره يه و ته ميان شيره يه و ... ته مهيان بو من و ته وه بو تو... تهو ناني نه ده هينا، له مني وه رده گرت كه بيذا به سهگه كان. تاگام ليوو جار جار به دزي منه وه خووي له نانه كه ي ده خوارد. كه ته م هم زاني، روژاني دوايي ناني زورترم دينا. نيوي كه مال بوو. من پيم دهگوت كه ماله سوور. ههر لهو دهو روبه ره ي ته كيه له ريزي تاخر ماله كاندا كه به ماله فهقيران

به‌ناوبانگ بوو، تاكه ژووریکيان به كرى گرتبوو. ههموو جارېك له‌گه‌لم دههات هه‌تا بهر مال و دوايه ده‌رويشته‌وه. پيم واپوو هه‌ز ده‌كا خولكى بكه‌م بيته ژووره‌وه، به‌لام ده‌ترسام تاباجى بيكات هه‌ر و هه‌لا. روژيكيان بهو كو‌لاندها هاتينه‌وه كه كوره‌كان ليمان دابووم. دوو له كوره‌كان له پيش دوكانه‌كه راه‌ستابوون. كه من و كه‌ماليان ديت پيچيان كرده‌وه و خويان ون كرد. چيروكه‌كه‌م بو كه‌مال گيرايه‌وه.

- له‌مه‌ودوا هه‌رچي روژه به‌يرا تينه‌وو، هه‌قيان لي‌ئسنيينه‌وو. گشت جارېك كو‌له دارېك ته‌ك خوه‌تا بيرا. منيش تيرم. باوكيان تيرمه بهر چاويان.

جارېكيتر تووشمان به تووشيانه‌وه نه‌بوو.

هه‌ر له چوارشه‌ممه‌وه چاوه‌رواني هه‌يني ده‌بووم و ئاوگوشته‌كه، له هه‌ينييه‌وه هه‌تا سپشهم چاوه‌رواني سه‌گه‌راو و كه‌مال. دواتر كه‌مال زور له ژياندا ده‌وري هه‌بوو.

شار ئه‌و ده‌م بو كوره‌لادييه‌كي وه‌كوو من ترسيته‌ر بوو. وه‌كوو گووميكي قوول كه ناويري خوتي تيه‌اوي. له گوندا هه‌موو ماله‌كان ده‌ناسي. نيوي خاوه‌ن ماله‌كه و ژنه‌كه‌ي و مندا‌له‌كاني ده‌زاني. ته‌نانه‌ت به ده‌نگياندا ده‌يانناسيه‌وه. ده‌زاني چه‌ند مه‌ر و بزنيان هه‌يه. به سه‌دان جار به كوچه و كو‌لاندها هاتووچووت كرده‌وه. مريشكيك ده‌يني ده‌زاني مريشكي كام ماله. بوني خاك و سه‌وزه و سارد و گه‌رمي ئاوه‌كه‌ي ده‌ناسيه‌وه. ده‌زاني له چ شوپتيكي جوگه‌ ئاوه‌كه‌دا كوزه‌له ده‌رهاتووه. دانه به دانه‌ي داره‌كانت ژماردوو. كاميان چ به‌ريك ده‌ده‌ن و كه‌ي پيده‌گا. بالنده‌كان سل‌ت ليناكه‌نه‌وه. هه‌موو شتيك ئاشنايه. ته‌نانه‌ت قه‌بره‌كاني نيو زياره‌تانيش ده‌ناسي. هه‌چ شتيك ناتترسيئي. سه‌گه‌كان لي‌ت ناوه‌رن. ئه‌گه‌ر نه‌خوش ده‌كه‌وي هاوسا و به‌راوسا لي‌ت كو‌ ده‌بنه‌وه. يارمه‌تي به بي چاوه‌روانييه. به‌لام شار بو من وه‌كوو گو‌ماويك بوو كه رانده‌كيشي و دوايه ده‌تخنكيئي. كوچه و كو‌لان ليك هالاون. خياباني پر له خه‌لك، بازار پر له مرو‌ف، ئه‌م بهر و ئه‌و بهر دوكان، دوكان، دوكان له‌پال يه‌ك ترنجان. پر له شتي هه‌مه‌جو‌ره. له سه‌ره‌تادا سه‌رنجت راده‌كيشن، دوايه ئه‌توش وه‌كوو ئه‌و خه‌لكه تيده‌په‌ري. وه‌ده‌زاني ئه‌و خه‌لكه بو ته‌واشاكردي يه‌كتر هاتوونه‌ته ده‌روه، به‌لام وه‌كوو ئه‌وه‌يه هه‌موويان رقيان له يه‌كتر بي. كه‌س به‌ده‌م كه‌سه‌وه پيناكه‌ني. له لادئ ئه‌تو به‌شيكي له گشت. هه‌موو شتيك به مولكي خوت ده‌زاني. لي‌ره هه‌چ ني‌ت. بوون و نه‌بوونت وه‌ك يه‌كه. هه‌چ شتيك گري‌ت نادا به هه‌ستيكي گشتيه‌وه. كه‌سيش به هه‌جت نازاني. كه‌س ئاشناي كه‌س نييه. كه‌س ناناسيه‌وه. هه‌موو شتيك نامويه. په‌يوه‌ندي به تووه‌وه نييه. نه‌ناسه‌كان هه‌موو كاتيک ترسيته‌رن. نه‌ختيک لي‌ي قوول ده‌بيه‌وه، هه‌موو خه‌ريكي كلاو له‌سه‌رناني يه‌كترن. قسه‌كرديان به گالته و تانه و ته‌شه‌ره. لادئ شوپتيكي چوو كه. روا‌له‌تكارى كه‌لكي نييه، چوونكه هه‌موو باب و باپيري يه‌كتر ده‌ناسن. كه‌س گيرفاني كه‌س نابري. بي هو نييه خه‌لكي تاوانبار له زيدي خوي دوور ده‌خه‌نه‌وه. ده‌زانن چي به‌سه‌ر دي. مندا‌له گوندييه‌كي به‌سته‌زamani وه‌كوو من گيژ و ور به

نیو شهقاماندا دهسووریتتهوه. رهنگه ئه مه ئه و شتهیه که پئی دهلین غه ریبه. ئه وهسته که دواتریش له هه موو شویتینک له گه لمدا بووه و هه ر ماوه.

*

هاوین تیپه ری. گه لویژ هه لات و دنیا سه ردی کرد. نه هه وش و نه ژیرخانه که بو خه وتن نه ده بوون. مامه جه میل پینه ده کرا ئاباجی رازی بکا که من له ژووری مندالان بنووم. مامه جه میل چرا فتیله یه کی هینا، گوتی شه وانه هه لیکه با نه خووش نه که وی. هه لم ده کرد به لام ئه و ژیرخانه به و چرایه گه رم نه ده بوو. به دانیشتنه وه لیفهم به سه ر خو مده ده دا و چرا که م له نیو لینگم داده نا هه تا گه رم داده هاتم، چاوم گه رم ده بوو، لار ده بوومه وه و ده خه وتم.

روژینکی سیشه ممه من و که مال به کولانه کانی گه ره کی خو ماندا ده گه راین. که گه ییشینه سه ر کولانه که ی مالی مامه جه میل له دووره وه دیتم پیاویک له مالی ئیمه وه هاته ده ره وه و به په له رو ی. من له که مال جو ی بوومه وه و چووم به ره و ماله وه. ده رکه ی هه وش دانه خرابوو. منداله کانیش له مال نه بوون. هه ر که گه ییشتمه ناوه راست هه وشه که ئاباجی ده نگیدام.:

- بوچه زوو هاتیته و؟

- پیاگیکم دی له مال ئیمه و هاته ده ره و، وتم نه کا دز هاتوی.

- پیاگ چه و چت چه؟ قسه ی مفت مه که به خه وته و ئه نه قتی. برۆ، برۆ مناله کان له مال دایکما بیترانه و!.

ئه و کاته عه قلم به وه نه ده شکا که پیاوی غه ریبه له وی چ کارینکی هه بووه، سی سال دوایه تیگه ییشتم. له و روژه وه ئاباجی به جیدی لینه لپیچام و بیانووی پینه گرتم. زوری پینه چوو، مامه جه میل چوو بو سه فه ر. گوتی هه فته یه کم پینه چی. به لام وا نه بوو. هه فته یه ک له رویشتنی مامه جه میل تینه په ریوو ئاباجی قامکی ئیشاره ی به ره روو گرتم و گوتی:

- نان مفت خواردن ته واو بوو. ئه شی کار بکه ی. پولی ئه و نانه ده ریبری وا ئه یخوه ی! ئه گه ر نه

بات نایته و به م مالا... وا وا پیکریاگ. مناله کانیشم هه رام ئه گه رنی.

- با مامه جه میل بیته وه بزاین ئه یژێ چه؟ ناومی له مه درسه نووسیگه.

- مامه جه میل چوو سه ر قه ور باوکت. هه ر ئه وه سه وا وتم.

هاتمه ده ره وه. فرمیسک له چاومدا قه تیس ببوو. پام ده کرده کیش. هیچ بیریکم بو نه ده هات. هه تا ئیواره له به رزایی پشت مال که مالدا که له ئاخری ماله کانه وه بوو دانیشتم. چاوم له شار

بریبوو. ئەو ھەموو خانوو، یەك سووچی بۆ من تئیدا نییە. بیرم دە کردەوہ برۆمەوہ بۆ گوندە کە ی خۆمان. ئە ی لەو ی چبکەم. برۆمە لای ک ی. کە سەم شک نە دە برد. لەو ی نە کار ھە یە نە خویندن. دە مزانی ئەو دەم لە بەر ئامە بوو خە لک وە ریان دە گرتەم. چرای مالان کە ھە ل بوو، ب ی ئەو ھ ی بیری لئبکە مەوہ، چووم لە پێش در کە ی مال کە مال بانگی کە مال م کرد. کە مال ھاتە دە ر ی. گو ی م لە دەنگ ی دایکی بوو،

- کینیە کە مال؟

- ژیانە دایە، رە فێقمە.

- دە ی با بێتە ژوورەو. لە بەر درگا مەو یسن خاس نییە.

پاروویە ک نان و پەنیر و چایە زەرداویکمان بە سە ریدا کرد و لە گە ل کە مال دانیشتی نە پاسوور کردن.

- ئێم شەو مە چۆرەو، لێرا بخە فە.

بووم بە کور ی دوو ھەمی باجی پیرۆزە. ئە من بۆ کە مال م گێر ا بوو ھەوہ کە ئاباجی دە ر ی کردووم. ئەو یش بۆ دایکی گێر ا بوو ھەوہ. دایکی گوتبووی با بێتە لای تۆ. خوا کە ریمە با بزانی ن خوا چ دە کا. مال کە مال بوو بە شویتی شەوانی من.

باجی پیرۆزە ژنیکی روومەت خری قژ خەنە گیراوی نەختیک قە لەو. یە ک ددانی زێر لە دەمدا، و سی نوختە خالی سەوز بە سەر چناگە یەوہ کو ترابوو. بیری دادە رابیعە ی با ی نچۆ ی خست مەوہ کە دە ھات بۆ لای ئامە لە گە ل ی تەو نی دە کرد. ئەو و کە مال لە تاکە ژوور ی کدا دە ژیان. کە پ ر بوو لە بۆ نی ھە ژاری. ویتە یە ک ی کالەو ھەبووی زولە یخا و ویتە یە ک ی بچوو کی پیاویک بە کلاوی سپور ییەوہ لە چوار چێو ھە یە ک ی کۆنی ب ی شیشە دا، بە دیوار ھەوہ بوو. باجی پیرۆزە بە پەردە یە ک ی گۆلدار بە شیک لە ژوور ھە کە ی جیا کرد بوو ھەوہ وە کوو ھیشخانی لئ کرد بوو. ھیتدی کە لوپە لی لەو ی دادە نا. ھەوشە بچوو کە خۆ لە پۆتە کە یان سی ژووری بە دە وردا بوو کە بە خستی خاو کرابوون ھەوہ. نە ئاویان ھەبوو نە کار ھەبا. ئیواران کە مال دە بوو دوو دە فری بیست لیتری نایلۆن ھە لگ ر ی و بچ ی لە ھەوشی تە ک یە پ ر یان بکا. دە ی کو ت جار و بار دە بی شتیک بە دە م بە مچوور ھە کە دە نا دە ر کە م بۆ ناکاتەوہ.

جکە لە ئەمان دوو کرێتشی نی دیکە لە ژوور ھە کانی دیکە ی ھەوشە کە دا بوون. یە یک یان کائە لامرای ھە مال و ھە میە ی ژنی و سمایل کور یانی تئیدا بوو. ھە میە زۆر روو خۆش بوو، کە سلّام ل یی دە کرد دە یگوت: سلّام بانچا و قوروانۆ وم. بە زاراو ھە کە یدا دە مزانی سە نی ی نییە. ھە موو روژیک ھەوشە کە ی ئاوپژین دە کرد و گزکی دە دا و دوا یە دە چوو کاری مالانی دە کرد. ئەو ژوور ھە کە ی دیکە ژنیکی تە نیای تئیدا دە ژیا کە من قەت نە مدیت بێتە دە ر ھەوہ. کە مال دە ی کو ت:

- ئەو بەسەزوانە نەخوئەشە. دایکەم بەعزى جار كۆمەكى ئەكا. كورپىكىش مانگى يەك جار تى سەرى لى ئا. كەم قسە ئەكا و كەسى سەر لەكارى دەر نايرى. دایكەم ئەيژى: ئەو ژنە كلۆلە لە زىنداننا واى لىنھاتگە.

كەمال پاش ئەو كە بابى بە نەخۆشى مردبوو، مەدرەسەى بەجى ھىشتبوو. سى سال زياتر نەخوئەندبوو. دەيزانى ئىوى خوى بنووسى و ژمارەكانىشى لە يەك تا سەد دەزانى. ئەمەيان لەبەر خۆيەو ڤىر ببوو. دەمگوت:

- بى من كۆمەكتە كەم كىتو بخوئى.

- تۆ بىخوئەنە بىگەر نەرەو بۆ من. با زياتر حىڤزى كەى.

باجى پىرۆزە ھىچى نەخوئەندبوو، تەنانەت فارسىشى نەدەزانى. لەناو مەيدانى دارڤرۆشە كاندا جەلە كۆنى دەڤرۆشت.

بە رۆژان لە گەل كەمال، بەناو كوچە و كۆلان و ناو بازاردا دەسوورايىنەو، دوكان بە دوكان دەمانپرسى ئاخۆ شاگرديان ناوى؟ يەك دەيگوت رامەو ھەستە، يەك دەيگوت من بۆ خۆشم بىكارم. يەك دەيگوت ئىوھى خويىرى و چلكنم بۆ چىيە. كەمالىش جىئوى دەدا و ھەلدەھاتىن.

ئىوارە كاتى ھاتنەوھى باجى پىرۆزە، ماندوو و برسى دەمانكردەو بە ژوورە نىوھ تارىكە كەدا. لە كاتىكەوھە من ھاتبوومە ئەوى باجى پىرۆزە جىگايە كى لە پەستووھە كەدا بۆ خوى خۆش كىر دبوو و لەوى دەنووست. من و كەمالىش ھەركام لە سووچىك ھەلدەتروشكاين.

شەوانى ھەينى باجى پىرۆزە ئاو گوشتى لىدەنا. دواى خواردن كەمال گوتى:

- ھەلسە با بچىن بۆ تەكە! لە دانىشتنى پاى ئەم لاپما كەم نورە باشترە.

- تو و تەكە كەمال؟

- كورە فرە خوئەشە. من ھەز ئەكەم بە دەنگ دەڤەكان. دوو چاى مڤتەيشمان پى ئان. چكى

تواشاي ھەلپەر و داپەر دەوريشەكان ئەكەين و تىنەو.

چوونە تەكە بوو بە عادەتى شەوانى سىشەممە و ھەينىمان. نانمان لاي باجى پىرۆزە دەخوارد و

ئەرۆشتىن بۆ تەكەھى سەى وەفا. لە پىشدا ئالاكەمان ماچ دەكرد. دوايە لە تەنشت دەركەوھە

دادەنىشتىن. دەڤزەنەكان ئارام دەستيان دەكرد بە شىعر خوئەندن و وردە دەڤ لىدان. ھەتا ئىمە

دوو چاى بخوئەنەو ئەوان گەرميان دەكرد. دەرويشەكان كلأويان فرى دەدا و لە جى خۇيانەوھە ھەى

ھەيان دەكرد. لە پىر يەيكىيان ھاوارى دەكرد يا غەوس گەيلانى و دەھاتە ناوھندى ژوورەكە دەستى

ده کرد به سهربادان و حەى و حوو کردن. بهره بهره ئەوانى دیکهى لى کۆ دەبوونهوه و دەفزه نه کانیش هه لدهستان و کورەى زکر گهرم دەبوو. یه ک خه نجهرى له خۆى دەدا و یه ک شووشه ی دهخوارد و یه ک زهر کى به لای زگیدا ده کرد. بهر له وه کورە که دامر کیته وه ئیمه دههاتینه دهره وه. ئە گهر هه وا سارد بوایه له پال سۆبه که هه تا ئاخر داده نیشتین. دهنه به پیاسه ی کۆلانان و مۆره مۆرى گۆرانى که مال شه وه که مان ته واو ده کرد.

ماوه یه کى پیچوو. گوتم:

- برا که مال ئیمه ئە گهر به جفت بچینه بهر دوکانه کان، هیچ کهس تهحویلمان ناگرى، با ههر کاممان به ته نیا بچین. له ودوا له ناو بازارا یه کتر ئەدۆزینه و.

کابرایه کى واکسى گوتى:

- بى ههر ئیسه بى دانیشه توشای دهس من بکه. فیر واکس کردن به. هه رچى واکست کرد شاگردانه که ی بۆ خوهت، وه لى من پولۆ پینام.

ئهو رۆژه دوو کهس هاتن بۆ واکس کردن، ئەویش دۆستى خۆى بوون نه پاره یان به ئەو دا و نه به من. ئیواره که ی کاتیک ده به و یست دوکان دابخا، دیتم دهست دیتى به شان و ملما و دهست بۆ ناو گه لّم ده با. به ته خته ی فلچه واکسه که کیشام به دم و لووتیا و به رفان هاتمه دهره وه. داستانه که م بۆ که مال گپرایه وه.

- باوه حیز. کوا با بچین دوکانه که م نیشان به گشت شیشه کانى ئەشکنین.

چووین دوکانه که م نیشانى دا.

- ئای کوره ئەوه ئۆپنه ییه. گش که سى ئەزانى. گهره کى بوو گه سواری بى.

چهند رۆژ دوايه له بهر دوکانى که ده رکه و په نجه ره سازى راوه ستابووم ته واشای کارى وه ستا و شاگرد ده کانم ده کرد. دوو شاگردى مندال ده یانه و یست ده رکه یه کى زه لام هه لگپر نه وه به دیوى دیکه دا. دیتم دهره قهت نایه ن. لایه کم گرت و یارمه تیم دان. وه ستا که یان چاوى لیبوو. چاویلکه که ی هه لگرت و هاته پيشى.

- رۆله چاو له نوورى جۆش مه که، چاوت تیتته ئیش.

بالا کوته له یه کى قورس و قایم دیار بوو. ویستم برۆم گوتى:

- شاگردى ناكه‌ى؟
- به‌لى، بۇ كار ئەگەرم.
- كور كىيى.
- باوكم نەماگە هام لاي دايكمەو.
- دەى برۆ دايكت بىرا با بزائين به كار ئەخوہى.

رويشتم بۇ لاي باجى پىرۆزە كه له ناو مەيان دار فرۆشەكاندا له گەل چەند ژنى ديكه له پال ديوارىك دانىشتبوون و كراس و سوخمەيان به ديواره‌كه‌وه هەلاوہسى بوو و له بەردەميشياندا جلى ديكەيان بلاو كردبووہوہ كه ژنە فقيران بين بىكرن.

داستانەكەم بۇ گىراپەوہ. بى يەك و دوو، هەستا له گەلم هات. به ژنەكەى شاندهستى گوت:

- ھۆشۇ به جله كانمەو بى تا تىمەو.

باجى پىرۆزە له پىشەوہ و من به شوپتنيەوہ گەيشتنيە بهر دوكان دەر كه و پەنجەرەسازى.

- دەزانى ئوسا گيان من دوو كورم هەس. به يەكەوہ نەوئى ناكركى. ئەوانە هەتيمن خوا خەيرت ئەنووسى ئەگەر فېريان كەى. ژيرن كار ئەكەن.
- ئەگەر هەرتكيان بين. ئەو وەختە حەقەكەيان كەم ئەووتتەو.
- قەى ناكە. منالن با نەكەفنه ناو كار خراو. تۆ ئەم برا گەورەيە بكة. من زامن. خەيالت رەحەت بى.

- لىباس كاريان بۇ بسينە. من لىباسم نىيە بەم پىيان. با سۆزى سەعات حەفت لىرە بن.

كەمال بە زۆر رازى بوو، بەلام پىي خوش بوو كه پىكەوہ بووين.

رۆژانى يەكەم هەموو گيانمان دەيشا كارمان برپنەوہى ئاسنى دەر كهو پەنجەرەكان بوو. هيشتا فېرى جۆشكارى نەكرا بووين، بەلام شەوقى جۆشكارىيە كه له چاومانى دەدا و شەو له بەر چاويشە خەومان لىنەدەكەوت. دەرمانىكيان دەدا ئىوارە دەمانكرده چاومان. بەرە بەرە پىي راھاتين.

كرىكار كرىكارە. بۆلە و تىخوړينى وەستاكار دەبى ببيسى و دەنگ نەكەى. ئەو شاگردەى دوو رۆژ له تۆ زووتر هاتووہ ئەمەرت به سەردا دەكا. كەمال بە گالتەو و قسەى قۆر كرىكارەكانى ديكەى كرد به دوست. ملمان به كارەوہ نابوو، خۆمان ماندوو دەكرد كه وەستا لىمان رازى بى، بەلام شاگردەكانى ديكە پىيان خوش نەبوو. ئىواران كه كار تەواو دەبوو، گەرچى ماندوو بووين، بەلام كەمال دەبگوت

- با دەورئى بەينەو بەم خيابانگەلا. چكى چاومان رۆشنەو بى.

لاوانی هاوتهمنی ئیمه چند جۆر بوون. ئەوێ پارهی هه‌بوو، سواری ماتۆر گازی ده‌بوو، ئەم سەر و ئەو سەر به‌ خیاباناندا فرکه‌یان ده‌هات و خۆیان ده‌نواند. ده‌سته‌یه‌ک له‌ چایخانه و به‌سته‌نی فرۆشیدا داده‌نیشتن و پرکه و فیکه‌یان ده‌هات. ئیمه‌ی گیرفان به‌تالیش نه‌ختیک تۆه به‌رۆژه‌مان ده‌کرده گیرفانمان و گالته‌مان به‌وانی دیکه ده‌کرد. جۆریک داخی دل به‌تالکردن. ئیمه‌ی هه‌زار هه‌موو کاتیک ته‌واشاکه‌ری خۆشی خه‌لکی دیکه بووین.

مانگی یه‌که‌م پارهمان نه‌بوو هیچ بکپین، بخوین. زوو بیزار ده‌بووین و روومان ده‌کرده‌وه کۆلانه چۆله‌که‌ی خۆمان. باجی پیرۆزه پارویک نانی ده‌داینی، به‌ پاسوره شپه‌کانی که‌مال ده‌ستیک کایه‌مان ده‌کرد و ده‌خه‌وتین. باجی پیرۆزه تا درنگان داده‌نیشت جلوه‌به‌رگی پینه ده‌کرد.

باجی پیرۆزه داستانی مامه‌ جه‌میل و ئاباجی له‌ من پرسی بوو. مامه‌ جه‌میلی له‌ دووره‌وه ده‌ناسی. ئەو هه‌موو خه‌لکی شاری ده‌ناسی. له‌ گه‌ل ژنانی هاوکۆنه‌فرۆشی کاریان چ بوو جگه له‌ گیرانه‌وه‌ی هه‌واله‌کانی نیو شار و غه‌یبه‌تی ئەم و ئەو. شه‌ویک هاته‌وه‌ گوتی:

- رۆله‌ ژیان ئەزانی جه‌میلی مامۆتیاں گرتگه؟ ته‌نیا ئەویش نییه، چه‌ن که‌س تریشن. وت
چووگه‌ بۆ سه‌فه‌ر. هه‌ر له‌و سه‌فه‌ره‌ا گرتگیانه.

که‌ی و چی و چۆن که‌لکی نه‌بوو. ئەویش زۆرتری لێی نه‌ده‌زانی. ده‌بوا بیریکی دیکه بکه‌مه‌وه.

یه‌ک دوو رۆژ زۆر به‌ په‌رۆش بووم. چ بکه‌م، بچم سه‌ری ئاباجی بده‌م، نه‌چم. راوه‌ستام هه‌تا ئاخری حه‌فته که‌ حه‌قه‌ستی ئەو مانگه‌م پێبده‌ن، شتیک بۆ منداڵه‌کان بکرم و برۆم سه‌ریان بده‌م.

دامنابوو، به‌شیک له‌ پارهی مانگانه‌که‌م بده‌م به‌ باجی پیرۆزه، و باقییه‌که‌شی بده‌م به‌ ئاباجی. پاره‌که‌ زۆر که‌م بوو، نه‌مه‌ده‌زانی چۆنی به‌ش بکه‌م. له‌ رووم نه‌ده‌هات بیده‌مه ده‌ستیانه‌وه. باجی پیرۆزه چاویکی لیکرد و له‌ به‌خه‌لی نا و گوتی:

- باشه‌ هه‌لێته‌گرم بۆت.

دوو دانه‌ کتیپی منداڵان و قوتووێه‌ک کلۆچه‌م کپری و رویشم بۆ مالی مامه‌ جه‌میل. هه‌ر که‌ ده‌رکه‌ کرایه‌وه، کچه‌کان باوه‌شیاں به‌ لاقمدا کرد. دانه‌ویم ماچم کردن و کتیبه‌کانم دانی. به‌ زه‌وقه‌وه‌ رویشتن له‌به‌ر هه‌یوانه‌که‌ دانیشتنه‌ ته‌واشای وێنه‌کان.

- ئەی به‌ناخه‌یر گیانت. ئەوه تا ئیسه له‌ کوی بووی؟

- کارئه‌که‌م. خه‌وه‌ر مامه‌ جه‌میلتان هه‌س؟

- چووگه‌ سه‌ر قه‌ور باوکی. ئیسلام بۆ نه‌جات با. ئەی ئەمه‌ ئیسلام نییه، چه‌س.

- مولاقاتى ھەس.
- نەخەير. جا مولاقاتى بۇچەس. ئەگەر منالەكانى خوەش گەرەك بوای، وەك بنیام عاقل دائەنیشت زینگی خوەی ئەکرد. ھەوسەلەى ئەو ھەلئەك و داتەكەم نییە. گەرەكیشم نییە منالەكان باوكیان لە زیندانا بوینن.

دەلین ھیچ شیخیک لە مالى خۆی برۆپینكەرى نییە. نەموست زیاتر لەسەرى برۆا. قسەكەم گۆرى.

- من ھەق كار ئەم مانگەم سەندگە. وتم چكى پۆل دانم بۆ ئەو منالگەلە.
- لازمی نەكردگە. ھیشتا ئەونە فەقیر نەوگین تو كۆمەكمان بكەى.

نەختیک بۆلەبۆلى کرد و بە توورەبییەو ھە چوو ژیوری و دەرکەى لەسەر خۆى داخست. تاویك لەگەل كچەكان دانیشتم و بەجیم ھیشتن. سەرەرای ئەو كردهوش ھەموو مانگیك بۆ دیتنى كچەكان دەرویشتم.

شار لە ژیر تەوژمی جاش و پاسداردا بوو. وەخت و بی وەخت سى چوار ماشینی سەرئوالەى پر لە چەكدار و رەشاش بە نیو شارددا دەگەرآن و خۆیان دەنواند. ترس و نەفرەتیان بلاو دەكردەو. ترسەكە دیار بوو، نەفرەتەكە شاراوە بوو. ھیندیك رادەوہستان تەواشایان دەكردن و ھیندیكیش پشتیان تیدەكردن و لە ژیر لیوہوہ جنیویان دەدا. جار جار چەند تەقەى ھەوايیان دەكرد كە ترسەكە بیینن. وەستا دەیگوت:

- ئەو ھەمیسان یە كیكیانیان تۆپانگە.

جۆریك گەشتى دیکەیان ھەبوو كە زۆربەیان جاش بوون. بە دوو ماشین دەھاتن. چوار كەسى ماشینی یەكەم دادەبەزین. ژنان تا ئەوانیان دەدیت دەچوونە نیو دوكانیك كە بەربینگیان پی نەكرن، ئەوانیش روویان لە دوكانەكان دەكرد و بیانوویان بە دوكاندارەكان دەگرت و بەرتیلیان دەستاند. یان شەقیان بە كەل و پەلى دەستفرۆشەكاندا دەدا. کاریان بە موعتاد و مەواد فرۆشەكان نەبوو. كە دەپاندیتن، پچەبەکیان بە گوئیاندا دەكرد و دەرویشتن. جاری وا ھەبوو مندالە دە دوازده سالە رەش و رووتەكانین كۆ دەكردەو دەیان بردن.

- ئەو باوہیزگەلە ئەیان وەن سواریان ئەون. بۆ خوەیان گشتیان كونی بووگن.

كەمال بوو تەفیکى فری دەدا و ئەمانەى دەگوت. دە جنیویشی لە بەر خۆیەو ھەوالە دەكرد.

- كەمال خۆ ئەوان جوینەكان تۆ ناژنەون.

- ئەى بۆچە فاتحایەك لیروہ ئەگەیتە مەكە. ھا. جوینەكان منیش ساف ئەچیتە گیفانیان.

*

زستان هات و سه‌رما و به‌فر ولّاتی داگرت و کاتی هه‌لله‌رزینی هه‌ژار و فه‌قیری بی جل و به‌رگی وه‌کوو من هات. کار نه‌مابوو، وه‌ستای خاوه‌ن کارگه‌ کۆی کردینه‌وه.

- بۆ خۆه‌تان ئه‌زانن کار نییه و منیش ئه‌ونه‌مه نییه پۆلی بیکار به‌م. برۆن کاری زمسانی بۆ خۆه‌تان په‌یا که‌ن. بان مالینیک، نوکاو فرۆشتنیک. چوزانم، دوای نه‌ورۆز بی‌نه‌و بزانی به‌شکه‌م بازار خاس بی.

هه‌ر په‌که‌و پاره‌ی نیوه مانگیکی پیداین. خانه‌ی ئاوا. خاوه‌نکاره‌کانی دیکه ئه‌وه‌شیان نه‌ده‌دا. له کریکاره‌کانی کارگه‌کانی دیکه‌مان پرسى بوو. کریکاری وه‌کوو ئیمه نه‌ بیمه‌ی هه‌بوو، نه‌ په‌یمانامه و شتی وا. کاتیک مه‌ئمووری بیمه ده‌هات ده‌بووا ئیمه خۆمان بشارینه‌وه. خه‌به‌ریان ده‌دا که که‌ی دین. بۆ ئه‌و خه‌به‌ردانه به‌رتیلیان له وه‌ستا ده‌ستاند. بۆیه هه‌ر کاتیک خاوه‌نکاره‌که ویستبای ده‌ری ده‌کردین. که‌مال گوتی:

- وه‌لا من هیچ ناکه‌م. ژیر قورسییه‌که‌ی دایه خوه‌شه.

جار جار بۆ هه‌وال زانین له مامه جه‌میل سه‌ری دوکانه‌که‌یم ده‌دا و له‌گه‌ل نه‌جمه‌ی شه‌ریکه دوکانی چایه‌کمان ده‌خوارده‌وه. زانیم سی سال زیندانیان بۆ مامه جه‌میل بریوه‌ته‌وه. له زیندانی هه‌مه‌دانه و نه‌جمه به هۆی ئاشنایکه‌وه دیارییه‌کی بۆ به‌رپرسی زیندان ناردوو و به به‌هانه‌ی قسه و باسی شه‌ریکایه‌تی ئیزنی چاوپیکه‌وتنی وه‌رگرتوو. مامه جه‌میل گوتوو په‌تی با ژیان نه‌ی بۆ ئیره. ده‌ره‌قه‌تی پرسیار و وه‌لام نای. کاک نه‌جمه به‌شه پاره‌که‌ی ئه‌وی ده‌دا به ئاباجی. هاوکاره‌کانیشی هه‌ر له ریگای ئه‌وه‌وه یارمه‌تیان بۆ ده‌نارد.

که پیم گوت بیکار کراوم گوتی:

- بی له‌یره لای من کار بکه. شه‌وگه‌لیش هه‌ر له‌یرا له‌و په‌ستوا بۆ خوه‌ت بخه‌وه.

به ده‌رفه‌تم زانی به‌لکوو هیندی کتیب بخوینمه‌وه. له مالی که‌مال هیچ نه‌ده‌کرا. هه‌ستم ده‌کرد جینگاشمان ته‌نگه.

که‌مال و دایکی زۆر پیمان ناخۆش بوو. قه‌ولیان لینی ئه‌ستاندم شه‌وانی هه‌ینی بچمه‌وه لایان.

چرايه كى فتيله يى و لامپايه ك له په ستووه كه بوو. تهخت و پيخه فيشى لىبوو. راکشه و كتيب بخوينه وه. پاش ئه و ماويه وه كوو برسويه ك به سهر ناندا كه وتبى له م كتيب بازم دها بو ئه و كتيب.

زستانىكى زور سارد بوو. په ستووه كه ش به و شيوه له دوكانه كه جوئ نه كرابووه كه تهريك بى و بتوانى ته نيا په ستووه كه گرم كه ي. تيغه يه كيان كرددبوو، سهره وه ي به تال بوو. نه ده گه ييشته مپچه كه. ئه و چرايه ش من هه ميوو دهره قه تى ئه و سهرما نه ده هات. به هوئ ئاگادارى كردن له كتيب ه كانيشه وه نه ده كرا گهرما و هه لم له وئ هه بى.

نه خووش كه وتم. تاو داىگرتم و بى دهم و زوان كه وتم. جار جار به دهم ناله و هاوارى خوومه وه به خه بهر ده هاتم. لهرز ده يچوقاندم و بيكه سى ده يگرياندم. ئامه هاته خه ونم، گوتى: هه لسه رو له پات له ناو ئه و ئاوه دانه، هه تا من كه وچكى شوروات بو ئه گولنم. خووم بينى سوارى ئه سپه نجير ببووم. بالى گرتوه به سهر شاردا ده فرى. شار كپ و بيدهنگ و تاريك. چراى مالان هه موو خاموش، چراى پاسدارخانه نه بى. پاسداره نگانبه كه له سهرمادا كز كوله ي كرددبوو. ئه سپه نجير به سهر كو لانا ندا ده يگيرام. كه س به دهره وه نه بوو، هيچ دهنگ نه بوو. وه مزانى شار نه ماوه. له دووره وه له نيو داره كانى ئاويه ردا بروسكه ي چرايه كم ديت. ماله ته پيكله يه ك بوو. له كونه وه جه كه وه ته واشام كرد. پيره مي رديكى ردين سپى فانوسيكى له پيش خوئ دانا بوو، ده فى لئیده دا. به لام ده فه كه دهنگى نه بوو. ده فى بيدهنگى ده كوتا. ئه سپه نجيريش وه ك من دلتهنگ بوو، هه لكشا بو لووتكه ي ئاويه ر. به فر ره شايى به زه وييه وه نه هيشتبوو. چراكانى پادگانى سهربازى له دووره وه ديار بوو. گوتم: ئه سپه نجير سهرمامه با بگه رينه وه! فرى دام. له تهختى خه وه كه م كه وتمه خواره وه و دهستم چزا به چرا فتيله يه كه دا. لهرز ده يچوقاندم. هيچ زه رفيتكم نه بوو ئاوى تيبكه م و پام بشوم. په توه كه م پيچا به خوومه وه و دهر كه م كرده وه، چوومه دهره وه كه هه وا ليم بدا، به لكوو تاوه كه م دابه زى. سه گي ك له پشت دهر گاه كه له ژير پاسارى دوكانه كه دا گورپى كرددبوو. منى ديت سهرى هه لينا و ديسان قه پوزى كرده وه به ژير باليه وه. نازانم بو ئاواتم پى خواست. تاويك به پيخواستى له نيو به فره كه دا راوه ستام و به دهم ددانه چوقه وه خووم گه يانده وه هيشخانه كه م.

به يانى كاك نه جمه هيندى دهرمان و شورباوى بو هينام.

- دوو سى روژ بچو بو مال كه مال. ليره ئه مرى.

تاكسى بو گرتم. باجى پيروزه كه چاوى بيكه وتم گوبى خوئ رنى. مهنگه لى ژير قورسيه كه ي شيواند و ليفه يه كى زيادى پيدا دام. كه مال له مال نه بوو.

- له تهك كالا مراى هاوسامانا چوونگ بو به فر مالين.

شۆرباویکی تورشی بۇ لىنابووم، خواردم و نازانم چەند سەعات خەوتەم. كە بەخەبەر ھاتم وەمزانی لە
حەوزى مزگەوت كەوتووم. ھەموو جل و نوین تەر ببوو.

- ئەو ئارەق كەردنە خاست ئەكاتەو. سۆزى ئەوى بە گويز ئازا.

كەمال ھاتەو ھەرا.

- ئەو چەس قۆلانچە پای پیتا نیاگە؟ نايمە بەرەو منیش ئەيگرم.

دوای سى رۆژ رویشتمەو دوکان. كاك نەجمە رۆژنامەشى دەفرۆشت. من خويندەنە كەم ئەوئەندە
نەبوو لە گشتى حالى بىم. ئىعدام، ئىعدام. پياو كوشتن ژن كوشتن. دزى، قاچاخ، زیندان كردن... بەلام
نەمدیت نووسىيىتیان كەسپك ئازاد كراو. ئەمە ھەوالە سەرە كىيە كان بوو كە من تیدەگەيشتم. قسە
دریژە كانی مەلاكانم نەدەخويندەو.

ھەر لەو سەرۆبەندەدا بوو، ھیندى شەوان سەرئیشەم دەگرت. ھیندى جار ئەوئەندە توند بوو
دەرشامەو. لە پيشدا گفە گفیک بە گویمدا دەھات و دوایە سەرئیشە كە دايدەگرتەم. لەو كاتانەدا، دەنگ و
رووناكى ئازارى دەدام. شەويك لە مالى كەمال بووم، باجى پیرۆزە گيايە كى كۆلاند پيیدام، خواردم.
ھىچى نەكرد. گوتى دەبى بچیتە دوكتور. گوتەم جا من پارەى دوكتورم لە كوئى بوو. بەيانى لەگەلم
كەوت بۆ لای دوكتور.

- ئەمە سەرئیشەى ميگرینە. خاسەو ناوى. من دەوايكت بۆ ئەنووسم، ھەر وەخت سەرئیشە كە
ھات بىخو، سەرئیشە كەو كەم ئەوئیتەو. دەواكە بەش سى مانگە. لەودوا بێرەو بزەنم چۆن
بووگە.

ھاوینی سالى دووھەم شاگردىكى ھاوینەمان بۆ ھات. بابى دوستى وەستاكەمان بوو. كورپىكى پرۆپۆشتە
بوو. لە كورپە دەولەمەندان دەچوو، گەرچى دوایە زانیم بنەمالەى دەولەمەند نەبوون. لوت بەرز و
لەخۆبايى نەبوو. نیوى سىروان بوو. سپی كارە و دروشت، خۆش قسە و نزيكەودل بوو. لە پشوى نان
خواردنى نیوەرۆدا تۆپىكى چكۆلەى دەھینا لە شەقامە كەى بەردوكاندا فوتبالبان دەكرد. ئیواران حەزى
نەدەكرد زوو پرۆاتەو، لەگەل ئیمە دەھات بۆ گەرانى نیو خىابانان.

ئەم سال من و نیمە وەستايەك بە نیو ئىسماعیل كە پیمان دەگوت سمايل، و سىروان وەكوو
شاگردى بەردەست کران بە گروپىك كە كارمان دامەزراندنى دەركە و پەنجەرەى مالان بوو. كەمال
كەوتە گروپىكى ديكە لەگەل عەلى و شاگردىك بە ناو یوسف. لە كارگە دەركە و پەنجەرە ساز دەكرا و

ئىمەش لە ماشىنىكى بارىمان دەنا و دەمانبردە شوپىنى خۇي. مالىە كان تازە بوون و خاوەنمال بە ديارهوه نەبوو. سمايل ھەر بۆلەي دەھات.

- ساحيو مالئىك نىيە دوو چايمان پى با. خراوى مال تازە ئەمەسە.
 - كەي مالئىك تازە بۆ خوەمان ئەكەينەو.
 - قەوركەن بۆت ئەكاتەو. حەقەكەمان بەش نانە وشكەكە ناکا. مالى پى ئەسپىنى؟
- گروپى كەمال زياتر كارى لولەكەشيان دەکرد. ئەو رۆژانە كە لولەي كۆنيان لەگەل تازە ئالوگۆر كەردبا، خاوەن مال نان و چايشى دەدانى.
- رۆژئىك پياويكى كەراواتى ھاتە بەر دوكان. لە كارمەندى ئىدارە دەچوو. بانگى وەستاكەمانى كەرد.

- ئاغە گيان. ئەم كارىگەرگەلتە تەربىيەت كە. بى ئەدەبن، بى ئەدەب.
- چەوگە ئاغە گيان. تۆ بە گەورەيى خوەت بيانوخشە.
- لەو سەر سوورە بپرسە.

ھەر بەو قەلسىيە ھاتبوو، ھەر وا رۆي.

- دابى بزنام كەمال چەوگە؟
- كورە ئەو دەويكە لە مال ئەو كاورا كارمان كەرد. برا، يە كرىز قسەي ئەكەرد. ئەمە وا بكەن، ئەوە وا ناوي. ئەمە چە و ئەوە چە. ئاخري لولە گيرەم دا بە دەسيەو، و تەم ئيسە تۆ كار بكە و من قسە ئەكەم. ئيتەر باوكى ھاتە بەرچاوي، دەرمانى كەرد. ئيسە ھاتگە بۆ شكايەت.

وەستا بە پىكەننەو گوتى:

- مشتەريە كانمان لى مەتۆرنە كەمالە سوور.

لەگەل سىروان زۆر نىوانمان خۆش بوو. بىروام پىي كەردبوو كە باسى خۆمى بۆ بكەم، كە بابم پىشمەرگە بوو و من قەت نەمدىو. ئەويش گوتبووى بابى منيش كاتى خۆي پىشمەرگە بوو و ئىستا ماتۆرى كارەبا و ئاو و ئەم شتانە دەفرۆشى. رۆژئىكى ھەينى خولكى كەردم بۆ مالى خويان. سىامەندى بابى بالا بەرز و سميئل رەش و زۆر خۆشپروو بوو. داىكى زۆر بە مپەرەبانى بەخپەرھاتنى كەردم. سى جۆر خواردن ساز كرابوو. پلاو خۆرشت و كۆتليت و سالاد و منى چاو برسى و زگ برسى، شەرمم دەكەرد دەست بەرمە نيو سفەرەكە. بە تايبەت چوونكە ھەلەلەي كچيان ھەر سەيرى دەكەردم. داىكى لە ھەمووان بەشى دەدام و ھەر دەيگوت: بخوہ رۆلە.

دهنگوت به سهر و سه کوتمدا زانیوه کوره ههژارم. دواى نان خواردن بابى له ژيان و بنه مالهى منى پرسى، منيش ههروا که چاوم له دهسته کانم بریبوو، کهم تا کورت بۆم گيرايه وه که دايک و بام چيان به سهر هاتوو و من ئاگام لئيان نيه و ئامه گه وهرى کردووم. که سهرم هه لئنا ديتم زۆر قوول چوو ته فکروه. ئاخري گوتى: زۆرمان به سهر هات.

رۆژانى هه ينى هه تا نيه و پۆ کارمان ده کرد. دوايه همام و سهر تاشين. سيروان ئه و کارانهى له ماله وه ده کرد. دوايه قابله مه يه ک نان و پيخورى له ماله وه ده هينا و ده چووین بۆ باخه کانی ئاويه ر. سيروان ده چوو باشگای جۆدۆ، ده يه ويست ئيمه ش فير بکا. له پيشدا هيندى که مال و عه لى له سهر خا که نه رمه کان ده خو لۆ پانده وه.

- بي ره به ره و ژيان بزانه م ده رسه کانت له بير ماگه؟

بريک زهرمه زلي و حه ي و حوومان ده کرد و ده هاتينه وه بۆ گه مالگه شتى نيو خيابان و شه قامان. ئيمه له گه ل باقى شاگرده کانی دوکان، ببووين به ده سته يه ک بۆ خو مان و له لات و لوت و چه قو کيش و به چه بازان نه ده ترسايين و ئه وانيش خو يان له قه ره ي ئيمه نه ده دا. دواتر سيروان بوو به پاله وانی ئۆستان. يه ليک بوو.

ئيواره يه ک بيتا قه ت به نيو کۆلانه بۆ گه نيوه کاندا پياسه مان ده کرد و باسى رۆژانى مندالى بوو.

- ئه رى نه چين سه ريک به ين له سه گه کان.

- با بروين لچه نائيش بوه ين.

- ئيواره س ديارنين، دابزائين له کوينا گورپيان کردگه.

له هاتنه وه دا له دووره وه ديتمان سيروان له ده رکه ي حه وشه که ي ئيمه وه هاته ده ره وه.

- که مال ئه وه سيروان نيه؟

- ئه رى ئه وه. نه تزانيگه؟ هه ميشه تى بۆ لای ئه و ژنه نه خوه شه. تى کۆمه ک بۆ ئه و ژنه تيرى.

وابزانم قه وم و چتيا ن بى. وه لى چوونکه ژنه که له زيندانا بوو گه گه ره کيان نيه که س بزاني.

گه رچى له م به سه ره اتانه زۆرم بيستبوو و زارى هه رکه ست کردباوه چه ند نموونه ي بۆ ده گيرايه وه، به لام ئه مه يان هه ستيكى نه ناسراوى بۆ من دروست کردبوو. پرسيا رى جۆربه جۆر له مي شکمدا ده هاتن و ده چوون. هه مووشى ده چوو وه سهر قسه که ي ئامه که من دايکم له زيندان بووه. ماوه يه کى نه ده برد وه کوو بيره وه ريبه کى دوور تيکه لى بيره وه ريبه کانی ديکه ده بوو، به لام له بيرم نه ده چوو وه. هه ر کات چاوم به ده رکه داخرا وه که ي ده که وت پرسيا ره که م بۆ زيندوو ده بوو وه. ده مه ويست به شي وه يه ک له

سپروان پېرسم به لّام دهرهفت پېش نه ده هات. ئاخړ ئهوان نايانه وه ئی کهس بزانی، من بو خۆمی تیکه لّ بکه م. دهست و دلّم ههر یه کی نه گرت هه تا پاییز داها ت و مه دره سه ی سپروان دهستی پیکرد و روژانی هه ینی نه بی، نه مانده دیته وه.

ههر له و سه روبه ننده دا، وه ستاکه مان، من و که مالّ و دوو سه رکاریگه ری نارد بو کاریک له دیوانده ره. نه رده ی پارکمان دهوست ده کرد. مانگ و نیویک کار بوو. پاره ی زیادیشی ده داینی، به لّام به شی موسافرخانه ی نه ده کرد. شهوانه له و دوکانه دا ده خه وتین که کارمان تییدا ده کرد و بو ئه و کاره به کریمان گرتبوو. شهوانه سه رد بوو، له نیو دوکانه که دا ئاگرمان ده کرده وه. زوړی پینه ده چوو دوکان پر ده بوو له دوو که لّ. ته نیا ده رکه شی ده رابه ی ئاسن بوو که ده بووا هه لی دهینه وه. هه موو گه رماکه به یه کجار به تالّ ده بوو. ده ی دیسان ئاگر بکه وه و دیسان دوو که لّ. ئاخړی هه رکه سه و لیغه یه کی به خۆوه ده پیچا و ده نووست. من ده رمانی سه رئیشم ده خوارد و له هه موویان زووتر ده نووستم. که هاتینه وه هه ر چوارمان په تامان گرتبوو.

که گه ییشینه ناو حه وشه که دیتمان هه ر دوو تای ده رکه ی ژووری ژنه جیرانه که مان کراوه یه و مالّه که ش چۆله.

- دایه ئه و ژنه گۆزاگیه سه وه؟
- ئه ری کورم. جارئ بین دانیشن چایک بخوه ن. تازه ده مم کردگه.
- چوو بو کوئ؟
- چوو بو ئه و جیگا وا گشتمان ئه چین.

که مالّ تیگه ییشت من تینه گه ییشتم. تا ئه و کاته نه مبیستبوو.

- کویتنه که مالّ؟
- کوره مردگه.

که وتمه بیر مردن ئامه و سه ر زیاره تان و روژانی بیکه سی خۆم.

- ئه و کلۆله له م ئاخړه و ئیشی فره بوو. شه و هاواری ئه کرد. له ته ک کالامرا برده مان بو بیمارستان. کالامرا گرتیه کۆله و. ئازمایش و چتیا ن کرد. دوو روژ خه فانیا ن. دوا یه وتیا ن هیچی پیتا کرگی، سه ره تان ناو سکی خواردگه. ده زریکیان لیدا و هاتینه و.

و تم دوکتور خوا قه زات، ئه و ژنه به سه زوانه قه رانیک له ئاسمان و زهوی شک ناوا، پولی لی مه سینه، بیکه خه یر باوک و دایکت. وتی ئه وه مو شکل من نییه. ئیوه هاوردگتانه، ئیوه ش ئه شی

پۆله كەى بەن. ئكا و رجا فايەى نەو. پۆله كەم دا و وتم قەزاي ئەو كتكەت ليكەفى وا گورپى كردگە له بەردەمتا. ئەمەيشە وەزە دوا و دوكتورمان. خوا بكا هيچكەس ريگاي لى نەكەفى!
 ئەو ژنە بەوبەخت بوو. شەو ئاخىر لەبان سەريەو دانيشتم. ئەينالاند و قسەى زينگى خوەى بۆم ئەگەرانهو. ئەيوت لەتەك پيشمەرگا بووگە. وەلى خوەى پيشمەرگە نەوگە. زەيسان بووگە. هەر ئەو رۆژە وەختى منالەكەى هاتكە دنيا، شەر بووگە ئەويچيان گرتگە. نەى زانيگە منالەكەى چەى پيهانگە. هەر ئەيوت: تخوا باجى پيرۆزە نەيانهيشت شير بەم بە منالەكەم. نەيانهيشت له باوشما گەورەى كەم. من دوشمەن شەخسىم بوو. ئەو ريش برپاگە بوو بە بايسم. وەلى ناوى نەبرد كى بووگە. فرەيان دا ليم. بە شەق ئەياندا بە ناو سكما.
 دلداريم ئەداو. چە بكەم. ئەمزاني فرەى بە دنياو نەماگە. خوەرەتاو هەلناتبوو تەسليم بوو.

من هەستىكى خەماوى داىگرتبووم. قسەكانى ئامە و قسەكانى ئەم ژنە بە جۆرىك يەكيان دەگرتەو. بەلام بۆم نەدەچوو سەر يەك. ئەگەر ئەمە ئەو بوو بۆ نەهاتوو تەو لای ئامە. يان لای ئاسيە مامان؟
 - باجى پيرۆزە ئەتوانين بچينە سەر قەورەكەى.

- ئەچين جارى ئيوە قۆزە و پژمەكەتان خاسەو كەن. كەمال بچۆ چكى سوخال بيرا، مەنگەلى ئاگر بکەرەو با ناو ماله كە چكى گەرمەو بى. هەتا من چيشت تورشيكتان بۆ لى ئەنم.

له سەر زيارەتەكە دانيشتين. باجى پيرۆزە فاتحايەكى خويئند، من فاتحا نازانم. دەسم دانايە سەر خاك قەورەكە. لەبەر خۆمەو گوتم: نازانم تۆ داىكى من بووى يان وەكوو داىكى من بووى. داىكىشم باى چم پيدەكرا. باشر كە نەترانى.

باجى پيرۆزە نەختىكى لاواندەو من له كاتى منداليدا بە دەنگى لاواندەو دەگرىام، ئەمجارە خەم داىگرتبووم، بەلام فرميسكم نەدەهات.

*

ديسان زستان هاتەو و من چومەو لای نەجمە. ئەمجارە يارمەتى فرۆشتنى كتيب و رۆژنامەشم دەدا. بۆ خۆى تاقتى نەبوو له دوكان دانيشى، دەچوو دوكانە جيرانان دادەنيشتن بۆ قسە و باس كردن. باجى پيرۆزە ژووورە بەتالەكەى ژنە زيندانيەكەى بەكرى گرتبوو بۆ من و كەمال، هيندى كەلوپەلمان كريبوو، ئاوەدانمان كەردبوو. ئيتەر له دوكان نەدەخەوتم.

داوام له نەجمە كەردبوو كورديم فير بكا، كتيبي كوردى زۆرمان هەبوو بۆ فرۆش. تەنانەت گوڤارى كورديش هەبوو.

- رۆلە كوردى زوان خوهته. ئەيزانى. من ئەلف و بىيەكەت بۆ ئەنووسم و باقىيەكەى خوهت خەرىك بە. ھەر كەلىمەيەكىچت نەزانى ئەو ھەرھەنگ لوغەت ھا لىنا.

خۆ خەلفاندنىكى تازەم پەيدا كەردبوو. مەلم پىيەو ھا. زۆر وشە ھەبوو من نەمدەزانى و زۆر جار لە ئەو مانايەش كە لە قاموسە كەدا نووسرابوو تىنەدەگەيىشتم. دەمنووسىيەو و رۆژى دوايە لە نەجمە دەپرسى. دەستىكى بە رەيتە كەيدا دەھينا و بۆى شى دە كەردمەو. بە بۆنەى ئەو دوكانەو ھا ئاشناى زۆرم پەيدا كەردبوو. لاو خويىندكارەكان دەھاتن بۆ كىتىب. باسى مامۇستا و خويىندن و چاك و خراپى مەدرەسەيان دە كەرد. مەنىش بە تامەزرۆيەو گۆيم دەدان.

چ دەبوو ئەگەر ئەو رۆژە نەھاتبى بۆ كرىنى كىتىب. چ دەبوو ئەگەر ئەو رۆژە من لەوئى نەبام. چ دەبوو ئەگەر ئەو چاوە شەرمىونە جوانانەت ھەلنەھىنا و كۆشكى دلى منت بۆ ھەتاهەتايە، ويران نە كەردبا. چ دەبوو ئەگەر نىو ھەكەت و نىو مەدرەسە كەتم نەنووسىيا. نەناس ھاتبى و رۆيشتى و منت بە ھىواى دوبارە دىتتەو ھەت سەرگەردانى كوچە و كۆلانان نە كەردبا. چ دەبوو ئەگەر رۆيشتى لەبەر دەر كە ئاورت نەداباوە. چ دەبوو ئەگەر ئىمەش وەكوو مەروفي نىو چىرۆكەكان، تەوانىيامان پىكەو، دەست لە ناو دەست، چاوە لە چاوى يەكتر، قەسەى دلدارىمان كەردبا. چ دەبوو ئەگەر خۆرەتاوى زەردەخەنە شىرىنەكەت بۆ ئەو رۆژانەى بە تاسەو چاوم لىت دە كەرد و تۆ سەرت دادەخست، ھىشتباو. ئەم ئەگەر نەبوان تۆيان بۆ من كەرد بە ئاواتى بى كۆتايى. گلەيى ناكەم خەتاي تۆ نەبوو. خەتاي ئەم دنيا بەتالەى من بوو.

سەفورا بووى بە نىو پىرۆزى من. ھەتا ئىستاش ئەگەر يەك بە يەك وىتەكانت لە مەشكەدا دەورە نەكەمەو خەوم لىناكەوئى. چاوە لە ھەر كچىك دەكەم خۆ بە خۆ لەگەل تۆ بەراوردى دەكەم. تۆ ھەموو دىمەنەكانى دىكە دەسپىيەو. ئەم گوتە لای مەنىش بە راست گەرا كە ئەگەر دنيا يەك كەسى تىدايى كە خۆشت بوئى، بەرگەى ھەموو دژوارىيەك دەگرى. تەنيا دلتەنگى يەك كەسەت، دەلىي بە بى ئەو دنيا بەتالە. گەرچى پەرە لە ئارەزوو، ئارەزووى دوو بە دوو دانىشتن، ئارەزووى گرتنى دەست و خورپەى دل، ئارەزووى بىر كەردنەو لە داھاتوو.

ئەمانەم لە كاغەزىكدا نووسىبوو و لە تۆى كىتەكەى فروغم نابوو كە پىيى بەدم، ھەموو رۆژىك كاتى ھاتنەو ھى مەدرەسەيەكان. كىتەكەم ھەلدەگرت و دەچووم بەلكوو دەر فەتەيىك بى پىيى بەدم. نەدەكرا. لەگەل ھاوشاگر دەكانىدا بوو. مەلەكەيان فىر بووم. ھاوشاگر دىكى جىرانيان بوو. ھەتا چەق دەر كە لەگەلى دەرويشت. ھەفتەيەك بەم چۆرە گوزەرا، دەرويشتم و مەشك بەتال دەگەرامەو. ئاخىرى يەك رۆژ كچە

جیرانه‌کە‌ی له‌گە‌ڵ نه‌بوو، له‌ کوچه‌کە‌ی ما‌ڵ خۆ‌یا‌نا به‌ره‌رووی چووم. سی کوچه‌هه‌لاتبووم که بتوانم ده‌ور بده‌مه‌وه بکه‌ومه‌ رووبه‌روویه‌وه.

- سه‌فورا خانم ئه‌مه‌ ئه‌و کتێوه‌سه‌ وا داوات کربوو. پیام کرد.

- باشه‌ با لاتانه‌و بی، ئه‌م حه‌فته‌و تێم ئه‌یوه‌م.

ئه‌و جاره‌ که هاتبوو، پرسى بووی:

- کتیبی "فروغ" تان هه‌س؟

گه‌رام. نه‌مدیته‌وه.

- ناو کتێوه‌که‌ چه‌س؟

- ئه‌یژن چوار کتێویه‌س. هه‌ر کامی بی.

دیسان گه‌رابووم. حه‌زم ئه‌کرد جاری نه‌روا. به‌لام نه‌بوو.

- دواتر سه‌ریک به‌نه‌و، له‌ کاک نه‌جمه‌ ئه‌پرسم.

پرسیم، گو‌تی هه‌مانه‌، له‌به‌رده‌ستدا نییه‌. سه‌ه‌ی بۆت دێتم.

یه‌ک حه‌فته‌ چاوه‌روان بووم نه‌هاته‌وه‌. دلم خۆش کربوو، ئه‌گه‌ر هات بلیم ئه‌وه‌ بۆ فرۆش نییه‌، به‌ قه‌رز بیبه‌. به‌لکوو به‌و بۆنه‌وه‌ جارێکی دیکه‌ش بیته‌وه‌. به‌لام نه‌هاته‌وه‌. زانیم وه‌رنه‌گرتنی کتیبه‌که‌ مانای ئه‌وه‌ بوو که نایه‌وئ بمبینی. ئه‌و کاغه‌زه‌ هه‌موو ئه‌و سالانه‌ له‌ تو‌ی کتیبی "عصیان"ی فروغدا مابوو. هه‌ر کات ئاره‌زووم ده‌کرد قسه‌ی له‌گه‌ڵ بکه‌م، ده‌مخوێنده‌وه‌. ووشه‌ به‌ ووشه‌یم له‌به‌ر بوو.

خه‌تای که‌مال بوو ئه‌و هه‌سته‌ شاراوه‌ی له‌ مندا ئاشکرا کرد. ئه‌و بوو به‌نامه‌ی چوونه‌ ته‌کیه‌ی گو‌ری. گو‌تی تاوێک داده‌نیشین، چای یه‌که‌م ده‌خوینه‌وه‌، هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ ده‌رویش حه‌مه‌ی مجیور هات، ده‌چینه‌ ده‌ری به‌ره‌و مزگه‌وت. من ده‌بوومه‌ نگابانی سه‌ر کوچه‌ و که‌مال له‌په‌نا کو‌ماجی سه‌ربانی مزگه‌وت له‌گه‌ڵ مریه‌می کچی ده‌رویش حه‌مه‌ داده‌نیشته‌ باسی دل‌داری. ئه‌م حه‌ز لیکردوویه‌ی که‌مال بوو که‌ ده‌رکه‌ی هه‌ستی خۆشه‌ویستی بۆ منیش کرده‌وه‌.

نه‌بوو هیچ ریگایه‌ک نه‌بوو قسه‌ی له‌گه‌ڵ بکه‌م. یا راست بلیم نه‌مده‌وی‌را. ده‌ترسام وه‌لام نه‌داته‌وه‌، ئه‌و کات چم کردبا؟ شه‌وانه‌ له‌گه‌ڵ که‌مالدا ده‌چووین به‌ به‌ر ما‌له‌که‌یاندا. ئه‌گه‌ر چرای ژوو‌ریک هه‌ل بوو. ده‌مگوت ره‌نگه‌ ژوو‌ری ئه‌و بی. به‌ ئاوات بووم سیبه‌ری بکه‌وێته‌ سه‌ر په‌رده‌ی پشت په‌نجه‌ره‌که‌. نه‌بوو، نه‌ده‌که‌وت. پێش سه‌فه‌ره‌که‌م هه‌موو ئه‌مانه‌م بۆ نووسی بووو و دام که‌ به‌ که‌مال که‌ پێی بدا.

- هه تيم ئەمە چ دلداریکە. وێڵ کە برا. من یە کینکو بو ئەدۆزمەو.
- دلداری نادۆزگیتەو کەمال، بە سفارش نییە.
- ئەى ئەم گوو خواردنە خاسە.
- نازانم بە دەس خوهم نییە.

ئێوارەیه کی ئاخر بەهار لەتەک کەمال و سمایلدا بە بەر ماله کەیاندا رویشتین. درگای ماله کە کراوه بوو و خەلک هاتووچوویمان دەکرد. دانم نا بە جەرگی خۆمدا سەریکم کیشا ناو حەوشە کە. بۆنی ئاگری هیزم دەهات. گوتم رەنگە فاتاخوونی بی، کە سێکیان مردی. منیش خۆم تیکەل کەم. تاویک راوەستام کە تیبگەم و بەشکەم چاوم بە سەفورا بکەوئ. کەمال دەستی کیشام و گوئی وەرە با بروین.

بە سمایلی گوت:

- لە کوئی چۆرئ خواردنەو پەیا کەین. تۆ لیئەزانی.
- بێنەو یە کیک ئەناسم.

یە کەم جار بوو و دکام دەخواردەو. ئای کە تال بوو. دوو دانە خەیاریشمان کربوو. دوو سێ قومم خوارد. گرم داهاتم.

- جا با ئیسە قسە یەک خوەشت بو بکەم بزانی ئاشقی و پاشقی هیچ نییە.
- چەوگە کەمال؟
- چووگە پیا و هیچ نەوگە. سەفورا گیانت شووی کردگە.
- کورە ئەو هیشتا منالە.
- جا هەرتا منالە ئەین شوو، با بالەوازە نەوئ.

دوو قوم تر لە و دکاکەم خواردەو. گێژ بووم. نەمزانی گێژی خواردنەو کەم یان گێژی هەوالە ناکاوه کەم. لە دەستدانی ئارەزوو و خەيال شتیکی نادیارە. ناتوانی نیشانی کەسی بەدی. لەو دنیا یەدا، لە گەل ئەو هەستەدا تەنیای. خۆشت نازانی چت لە دەست چوو. دنیا کەت لە خەيالدا دروست کردوو و لە دنیا ی واقعدا بۆی دەگەری. هەست و خەيال و ئارەزوو کە ماددی نییە هەتا شوینی بەتالیان ببینی. گەرچی سەرچاوه ماددیە کەشیان رویشتی هەر دەمیننەو و لە هەر کوئی بی هەر لە گەلتن. ئیستاش هەر لە گەلتن.

- جا ئیمشەو ئەوئ بە شەر. زەماونە کە لە زاوا تال ئە کەن.
- کی شەر ئە کا؟

- كوره هه چي جوان ئه و مه حه له سه ئاشق سه فوراس. دانه يكي شيان ئه م كاك سمايله ي خوه مان.

ماويه ك بيدهنگ بووين. سمايل به دهنگه ناخوشه كه ي دهستي كرد به پاديوارى گوتن:

- ئه وه من هاتم به بهر مالتانا

تۆ بى وه فا بووى نه كرده بانا.

ئه هاى كالى گيان، ئامان كالى گيان.

شهوانه هه تا درهنگان خه وم لي نه ده كوت، له م شان بو ئه و شان ده تلامه وه. له گه ل ديمه نه كاني قسه م ده كرد. ئاخري ده رماني سه ري شه م ده خوارد و ده خه وتم. له خه ويشدا تووشى مۆته كه ده بووم. له سه ر بانى كه وه بهر ده بوومه وه، داده چله كام. به روژان بيتاقهت و قه لس بووم. له هه موو شتيك بيزار بيووم. دلشكاو، خه مبار، تا قه تي كارم نه بوو، ته نانه ت نه مده تواني له گه ل كه مالدا پاسوور بكه م. گه ران به ته نيابي له نيو كۆلانا ندا ببوو به پيشه م. وه كوو شيت قسه م له گه ل سه فورا يان ئامه دا ده كرد. وه كوو ئه و كه سانه ي له گه ل خو يان ته خته دامه يان پاسوور ده كهن. به زباني ئه وانه وه شتيك ده گوت و بو خۆم وه لامم ده دا يه وه. هه ولّم ده دا خۆم قانع بكه م. قسه كه ي كه مال له زه ينمدا دووپاته ده بووه وه.

- برا ئيمه ليف و دۆشه كه مان نيبه خوه مان تيا بخه فين تۆ قسه ي ژن هاوردن ئه كه ي!

- ئه گه ر بيان هيشتاي هه رتو كمان گه وره تر بو اين مالى كمان ئه نيا به يه كه و.

- ده ي پيت وت. توانيت دوو قسه ي ته كا بكه ي. كوره ئه و خۆ هه ر نازاني ناوت چه س. ماگي

له م دنيا يا نه . برديان و چوون. ئيسه ها له ته وريزا.

- تۆ چۆن ئه زاني؟

- قالاوه ره شه كه خه وه ري هاوردگه .

ماويه ك نه چوومه كار. وه ستا له كه مالى پرسى بوو، ئه ويش گوتبووى نه خۆشه له مال كه وتووه.

نه كه وتبووم، ده چوومه ناو قه بر ستانه كان ده گه رام. شيعرى سه ر كيله كانم ده خوي تده وه. شتيك له

ميشكمدا كه م بوو، نه مده زاني چيبه. پرسى اريكي بى وه لام: مرؤف چيبه؟

روژنيك رو يشت بوومه زياره تاني تايله. به دو لي پشت زياره تانه كه دا هه لكشام بو پاى كوچكه ره ش

بووچك و له وييه وه بو كاني گورگه لي. ماله ته پيلكه كان ده ور شار. له ناو كووچه يه كدا خانووه چكوله يه كم

ديت. چوومه نزيكه وه. ماشينه شكاو يك بوو كر ابوو به خانوو. پياويكي ريش سپى له پيش خانووه كه

دانى شت بوو .

- سلامه له یکم مامه سوډی!

- سلام بان چاو باوانه کهم. من نه سوډیم و نه ده وریش. فه قیریکی بی لاقم.

- بوه خشه نه پرسم. چه وگه، بوچه وات پیهاتگه؟

- له شه ره کا وام پیهات. قومپاره دای له ماله کهمان. من بووم به ژیره.

- کام شه ره؟

- شه ره کهی ناوشار. شه ره حوکومهت و پیشمه رگه. دیاره تو منالیت له بیرت نییه.

زانیم چاوی باش نابینی، له کاتی قسه کردندا سه ری ده سووراندا.

- نا من دواي تهو شه ره هاتگمه دنیا.

- خوا بیوا نه پیتریتته و .

- ته نیا بووی؟

- مه رد م گستی چوو بوونه ناو ژیره خانه کان خوه یان شارد بووه و. ژنه کهی منیش چوو. هه رچی وتی تویش بی، نه چووم. وتم تاقهت قیژه و هه رای منالگه لم نییه. ئیمه خوه مان منالمان نه و. ته ونه م زانی

سه قفه که روخیا به سه رما. دواي سی روژ هاتمه وه هوش خوه م. کئ دهرمی هاورت بوو. چون گه یانبوو میانه بیمارستان، نازانم. ژنه که میس گوم بوو. هیچ کهس نازانی کوژیا، یا چهی به سه رات. فره کهس مردن و شونیان گوم بوو. شایه تیش چوو گه سه و بو شاره کهی خوه یان. ئاخر تهو خه لک کورسان عیراق بوو. ته نیا و بیکهس و ئاواره بوو. تهو وه خته ئاواره ی تهینه فره هاتبوون بو ئیره. سه دام راویانی نیاو. کلفه تی مالگه لی ته کرد. من چه قو تیز کهر بووم له بازارا. روژیک سی چه قوی هاورد تیژی کهم. قسه م ته کیا کرد. رازی بوو شووم پی بکا. ته یوت هیچ کهسی نییه. نازانم خوا عالمه.

له ناو ژووره که دا کچیکی شهس هفت سالان قز گزیاگ دانیشتبوو، بوو که په رویه کی به دهسته وه بوو، کایه ی پیده کرد.

- ته ی تهو که نیشکه منال کینه؟

- ئەو نانتاۋەرى مەنە. باۋكى ھاوسامە. كرىكارى و ھەمالى ئەكا. ژنەكەى بە سەر سىكە و چوۋگە. ئەو رۇژگەلە وا كار ئەكا كەنىشكەكەى تىرى لای مەنە دايتەنى. خاسە دوو نان و چكى پىخۇرىش تىرى، ھەرتوكمان ئەى خوەين. خوا رسقى با...

- كەنىشكە جوانەكە ناولت چەس؟

بە دەنگى ھىۋاش شتىكى گوت تىنەگەيىشتم. مامە سۇفى گوتى مەرمەى ناۋە.

تاۋىك بىدەنگ دانىشتىن. مەرمە ھات پچەيەكى بە گوى مامە سۇفیدا كرد. مامە سۇفى بە قونە خشكى و لەپ کوتان خوى كرد بە ژوورەكەدا.

- كەنىشكەكەم برسىيە. چكى پىازاۋ لە دوپكەو ماگەسەو با گەرمى كەينەو.

ويستى چرا فتيلەكە ھەلكا. زانى قوتوۋە شەمچەكە بەتالە.

- دابرو مەرمە گيان، لە لای ئەو ھاوساگەلە چەن دەنكە گوگرد بىرا.

قوتو بەتالەكەى پىيدا و كچە روى دەر كەى مالە ھاوساى كوتا. منىش ھەستام گوتم:

- مامە منىش ئەچم، تىمەو سەرتان لى ئام.

رۇيشتەم بريك نان و شىرىنى و شەمچە و بووكەلەيەكم كرى و چوومەۋە بەر مال مامە سۇفى. كاسە شۇرباۋيان تىگوۋشىبوۋ بە دەست دەيانخوارد. كە بووكەلەكەم پىشانىان دا، كچەكە لە خۇشيان دەيقيژاند. من پىشى فرمىسكى خۇم پى نەگىرا.

ئەو بەسەرھاتە تەكانى دام. گەرامەۋە بو راستىيەكانى ژيان.

*

باسى ئەو شەرە لە مېشكى مندا گرى درابوۋ بە چارەنووسى باب و دايكەۋە. دەمەويست سەر دەربىنم. باجى پىرۇزە زورى نەدەدر كاند، دەترسا بچىن لەملا و لەولا باسى بكەين خۇمان تووشى كىشە بكەين. ھەر ئەۋەندە دەيگوت:

- شەر بوو رۇلە. ۋەك گشت شەرەكان تر. شەر چۆن دەس پىئەكا. من خوەشم لە تۆ نای، يا داۋاى چتىكو لى ئەكەم نايدەى. ئەويئە شەرمان. رسق ئەم مەردمە ۋەسە ئاۋ كانى. گشتيان لەۋ ئاۋە

هه‌لده‌گرن. وه‌ک له‌هه‌کایه‌ته‌کاندا‌ئه‌یژن. ئه‌ژدیه‌یه‌ک‌دانیشت‌گه‌له‌سه‌ر‌کانییه‌که‌به‌ر‌ئاوه‌که‌ی‌گر‌ت‌گه‌و‌داوای‌باج‌ئه‌کا. ئه‌مانیش‌نیه‌سیان‌بیه‌ن، یا‌گه‌ره‌کیان‌نییه‌ب‌چنه‌ژیر‌ئه‌و‌باجه‌. جه‌م‌ئه‌ونه‌و‌شه‌ری‌ته‌کا‌ئه‌که‌ن. کچی‌ئه‌یواته‌و‌کچی‌دایه‌نی، دوایه‌مه‌علوم‌ئه‌وی. مه‌ردم‌فه‌قیرن، نه‌زانن، کزن، رۆله‌کوا‌ده‌ره‌قه‌ت‌ده‌وله‌ت‌تین.

چووم‌بو‌کتیفرۆشییه‌که‌دامنابوو‌له‌نه‌جمه‌پیرسم.

- ئه‌و‌ده‌ر‌ابه‌ب‌کیشه‌خواره‌و‌بی‌دانیشه‌. دوو‌په‌یک‌بخوه‌بو‌زیکه‌کان‌سه‌روچاویشت‌خاسه‌.

نه‌جمه‌و‌دوو‌هه‌والی‌له‌په‌ستوو‌ه‌که‌ی‌دو‌کاندا‌دانیشتیوون‌بو‌خواردنه‌وه‌. هیندی‌مه‌زه‌و‌و‌بتلی‌ویسکی. خه‌سه‌ره‌خه‌لکی‌بوو‌کان‌بوو، به‌زاراوه‌ی‌ئه‌و‌ناوچه‌قسه‌ی‌ده‌کرد‌و‌نه‌جمه‌و‌ئه‌رسه‌لانیشت‌هه‌ولیان‌ده‌دا‌وه‌کوو‌ئه‌و‌بدوین‌و‌منیش‌هه‌ولم‌ده‌دا‌تیان‌بگه‌م.

- ئه‌م‌کاک‌ژیانه‌ئاموزای‌کاک‌جه‌میلی‌شه‌ریکه‌مه‌. جو‌شکاری‌و‌ئاسنگه‌ری‌ده‌کا. جار‌جار‌ئه‌گه‌ر‌ئاشقی‌لینیگه‌ری‌یارمه‌تی‌منیش‌ده‌دا.

- ئه‌م‌ویسکیه‌قاچاخی‌ئه‌و‌دیوه‌. له‌م‌بازاریانه‌نییه‌. به‌هه‌زار‌ترس‌و‌له‌رز‌له‌بوو‌کانه‌وه‌هیناومه‌ته‌ئیره‌. برا‌قونگم‌به‌ر‌گه‌ی‌شه‌لاخی‌ئه‌مانه‌ناگری.

بوو‌به‌بازاری‌پیکه‌نین‌و‌قسه‌ی‌قۆر. جار‌جاریش‌ده‌یانه‌ینایه‌وه‌سه‌ر‌من. منیش‌سه‌رم‌داخستبوو‌و‌هیچ‌مه‌نه‌ده‌گوت. له‌شتیک‌ده‌گه‌رام‌بابه‌ته‌که‌بگۆرم. گوتم: من‌ماوه‌یه‌که‌پرسیاریکم‌لی‌بووه‌ته‌کیشه‌و‌که‌س‌وه‌لامم‌ناداته‌وه‌. ده‌کری‌له‌ئیه‌و‌پیرسم. ئه‌گه‌ر‌بمه‌وی‌قسه‌کان‌کۆبکه‌مه‌وه‌و‌زیادییه‌کانی‌لیده‌ر‌که‌م‌ئاوایه‌.

نه‌جمه‌: فه‌رموو، ئه‌وه‌ئه‌و‌دوو‌براده‌ره‌مامۆستای‌ده‌بیرستانن. منیش‌کورت‌ه‌خوینده‌واریه‌کم‌هه‌یه‌.

پرسیاره‌که‌م‌ئه‌وه‌یه‌: به‌ر‌له‌وه‌من‌بیمه‌دنیا، له‌م‌شارا‌شه‌ریک‌بووه‌که‌فره‌که‌س‌کوژیاگه‌و‌فره‌یکیش‌ئاواره‌بوو‌گن‌و‌ئه‌یژن‌ئه‌م‌تازار‌دانه‌ی‌خه‌لک‌به‌خاتر‌ئه‌و‌شه‌ره‌سه‌.

ئه‌رسه‌لان‌خۆی‌کشانده‌وه‌: من‌ئه‌و‌کاته‌له‌تاران‌بووم. باش‌ئاگام‌لی‌نییه‌. کاک‌خه‌سه‌ره‌ویش‌گوتی: منیش‌خه‌لکی‌ئیره‌نیم. ئه‌و‌شه‌و‌به‌میوانی‌هاتووم. له‌شاری‌ئیمه‌به‌و‌شیوه‌شه‌ر‌نه‌کرا. به‌ر‌له‌وه‌ئه‌رته‌ش‌بی‌ت، پيشمه‌رگه‌چۆلیان‌کرد. کاک‌نه‌جمه‌به‌پیکه‌نینه‌وه‌: یانی‌تۆپه‌که‌تان‌خسته‌مه‌یدانی‌منه‌وه‌. خۆتان‌لی‌بیوه‌ری‌کرد. برا‌زه‌خمی‌کۆن‌با‌نه‌کولینینه‌وه‌. شوپرش‌بوو، حوکومه‌تی‌حه‌مه‌ره‌زا‌شا‌روخا‌و‌خه‌لک‌چه‌ک‌و‌چۆلیکی‌زۆری‌به‌ده‌ست‌که‌وت. له‌هه‌موو‌شاریکی‌کوردستان‌بازاری‌چه‌ک‌دانرابوو، شتیکی‌که‌پیشتر‌به‌خه‌ونیش‌نه‌ده‌بیندرا. شار‌بی‌خاوه‌ن‌بوو. ئه‌ی‌ئه‌گه‌ر‌مرۆف‌چه‌کی‌هه‌بوو،

دهبی به کاری بینتی، دهنه به کار چ دی. ماوهیهک دهیانکرد به شانیندا و جامه‌دانه‌یه‌کیان ده‌کرد به کلاو و پوزیان پییه‌وه ده‌دا. حیزبه‌کانیش ئه‌و هه‌سته‌یان به ههل زانی و کردیانان به ئه‌ندامی خویان. ده‌وله‌تی تازه‌ش ده‌یه‌ویست خوی جیگیر بکا. ده‌بوا دوزمنیک ببینیتته‌وه که له‌شکره‌که‌ی خوی پی ساق بکاته‌وه. کی له کورد باشت. فه‌رمانی جه‌هادیکی ده‌ر کرد و ناردیانی بو کوردستان. یه‌که‌مجار لی‌ره شه‌ر نه‌بوو. که‌س نه‌یزانی چه‌ک له‌شانه‌کان به‌کویدا هه‌لاتن.

خه‌سره‌و هاته‌نیو قسه‌که‌ی: به‌لام له‌شوینه‌کانی دیکه‌ی کوردستان شه‌ر کرا و له‌سه‌رده‌شت هیزیکیان ته‌فر و تونا بوو، بویه‌هاتنه‌سه‌ر کایه‌ی ئاشتی.

ئه‌رسه‌لان: کاک نه‌جمه‌زور به‌سووک ده‌یگری. مه‌سه‌له‌ی ئازادی بوو. له‌شاره‌کانی دیکه‌ش هیزیشان کرده‌سه‌ر بنکه‌و باره‌گای حیزبه‌کان. له‌تاران به‌لات و لوت ده‌رکه‌ی مه‌قه‌ره‌کانیان پیداخستن.

نه‌جمه: ئه‌ری به‌لام شاریان نه‌دایه‌به‌ر توپ و بومبه‌بارانیان نه‌کرد. راسته‌له‌وی به‌رگری نه‌کرا و لی‌ره له‌شه‌ری به‌هاردایه‌بی هیچ‌ئاماده‌یه‌ک، به‌بی هیچ‌به‌نامه‌یه‌ک به‌رگری کرا و ئه‌و تراژیدیایه‌لی ساز بوو. ئه‌و هه‌موو کوره‌باشه‌به‌کوشت درا. به‌شهره‌هه‌تا سالی‌ک ئه‌و شاره‌چول ببوو. ده‌تکوت خاکی مردوو‌یان به‌سه‌ردا پژاندوو. شانسمان هینا به‌هوی شه‌ری عی‌راقه‌وه نه‌ختیک باری ئیمه‌سووک بوو. به‌لام هیش‌تاش خه‌ل‌کیک له‌ته‌بعید نه‌گه‌راونه‌ته‌وه. هه‌ر که‌سیان پی ناخوش بوو کاریکیان ده‌کرد شار به‌جی بیلی. قسه‌یان بو ژن و کچه‌که‌ی کوک ده‌کرد. کاریان پینه‌ده‌دان و هه‌زار مه‌ینه‌تی دیکه‌شاریشیان پر کرد له‌تورک و فارس. ئه‌گه‌ر باسی ئاواره‌کانیش نه‌که‌ین که له‌دی‌هاته‌وه هاتن و شاریان داگیر کرد. ئه‌مه‌ش له‌پیناو ئه‌وه کاک‌ی پيشمه‌رگه‌چه‌که‌ی به‌کار بینتی و خوی به‌پاله‌وان بزانی. دوايه‌ش بو خوت بروی و خه‌لک به‌ده‌م گورگه‌وه به‌جی بیلی. نی‌ویشیان نابوو به‌رگری له‌ئازادی.

خه‌سره‌و: ده‌زانی پرسه‌که‌پرسی نه‌ته‌وايه‌تییه. بویه‌کوردستان جیاواز بوو. ئه‌و حیزب و سازمانانه‌که‌هاتبوون لی‌ره سوسیالیزمیان دو‌یست بو له‌شاره‌کانی دیکه‌شه‌ر و به‌رگریان نه‌ده‌کرد. هه‌موو خزابوونه‌ژیر سیبه‌ری کورده‌کان. چونکه‌کورد جودا له‌هه‌ر شتیک خواستی نه‌ته‌وايه‌تی هه‌بوو. بویه‌زوربه‌ی خه‌لکه‌که‌له‌و جوولانه‌وه‌دا به‌شیوه‌ی جوربه‌جور به‌شداریان ده‌کرد. له‌شاره‌کانی دیکه‌یا حوسه‌ین، یا حوسه‌ین بوو. لی‌ره ته‌نانه‌ت موسلمانانه‌کانیش داوای مافی نه‌ته‌وه‌بیان ده‌کرد. دیاره‌هه‌ر که‌س به‌شیوه‌ی خوی. یه‌ک به‌خود موختاری ئیسلامی و یه‌ک به‌خود موختاری و دیموکراسی و یه‌ک به‌خود موختاری سوسیالیستی.

نه‌جمه: ده‌ی ئاکام؟ وه‌ریان گرت؟

ئەرسەلان: كاكە ئەوھى پىيان دەكرا كرىيان.

نەجمە: قورىان نابى ھەرچىيەكت پىكرا بىكەى. دەبى بزانى دروستە يان نە. دەنا دەبىتە ئەمە كە ھەيە. فەرموو ئەو مندالە چ كوناھىكى كرىوو، لە باب و داىك بىوھرى بى. سوسىيالىزمەكەى تۆ و ئىسلامەكەى ئەوان دەتوانى باب و داىكى بۆ دروست بكاتەوھ؟

ئەرسەلان: ئىتر خەلك ئازادى دەوى و شەرى بۆ دەكا. ئەى ئەوانەى پىيان واىە بە نەرمەبرى دەبىنەوھ تا ئىستا چىيان لەدەست ھاتووھ؟

نەجمە نەختىك توورە بىوو: ئازادى و ئازادى. خەلك نان و ئاو و دەرمانى دەوى. ئازادى چىشتى كام چىشتخانەيە. ئازادى بۆ ئەو كاتەيە ھەموو شتىكت داىين كراىى. ئەو شارە بە مانگانەى ئەو كارمەند و مووچە خۆرانە دەژى. مووچەش لە دەستى دەولەتدايە. ئەتۆش خۆت كرىوو بە حاكم يەك قەرانت لە گىرفاندا نىيە. نە ئىدارەكان كارى دەكرد، نە بانكەكان. لە بازاردا پەپوو دەپوئىند. وھە دەلپى خەلك چما باسى پەيغەمبەران دەكەى. خەلك دەيان پارچە بوو. ئەوھ موسلمانە و لايەنگرى ئىمامە، ئەوى دىكە رزگارپىيە و لايەنگرى شىخ عوسمانە، ئەمە موجاھىدە و ئەوئىتر دىمۆكراتە و خودمۇختارى دەوى. ئەمى تر نىوى خۆى ناوھ كۆمەلە و لە سوسىيالىزم كەمترى ناوى. فىداىى و تودە دەيانەوى ئەمريكاي بروخىنن. ھەمووشى بە ھىزى كورده ھەزارەكە. باشە پىم نالىى كاميان ئەو ئازادىيەيە كە تۆ باسى دەكەى.

ئەرسەلان: ھەموويانە. خەلك دەبى بتوانى بۆ خۆى ھەلبىزىرى.

نەجمە پەيكەكەى ھەلقۆراند، نىوچاوى تىكدا، كەوچكى خەيار و ماستى لە زارى كرد و گوتى. دە فەرموو، ھەلىان بژاردووھ. ھەموويان بوونەتە دەستەبراي شىعەى دواز دە ئىمامى. ئەو ھەمووھ حسەينىيە كى پرى دەكاتەوھ كاكە.

خەسەرەو: برىك لە قسەكانت راستە كاك نەجمە لە ھەموو لايەك واى لىھاتووھ. بەلام خەلك بە دل لەگەلىان نىن.

نەجمە: دل حىساب نىيە، كرىووھ حىسابە. فەرموو ئەو دوكانەى من، بەيانى ھەتا ئىوارە كىتپى ئىسلامى دەفرۆشم. يەك كەس ناى داواى دىوانە شىعەرىكى كوردىم لىبكا.

ئەرسەلان: دەترسن!

نەجمە: جا مروف ئەگەر ترسەنۆك بوو، ئازادى بۆ چىيە.

ئەرسەلان: مروف دەبى ئازاد بى كە بشتەرسى.

نهجمه: يانې غيره تم هه بي شه بکه م که بتوانم ترسه نوک بم. های های برا. دياره ويسکييه که ی
ئهسله به شهرف.

من په يکه که م خواردهوه و هه ستام. گوتم: به ئيزنتان من ده بي برؤم.

- بيسه له و کوناو ته واشايکی دهره وه بکه م، گه شت و چتی لی نه وی. ئه گينا دهرابه که هه لده يه وه
ئه زانن ليره جه مه و بووگين، تينه گیانمان.

چووه سهر ميژيک و له کونه سوږه که وه چاوی له دهره وه کرد و به ئيشاره ی ده ست به منی گوت،
که برؤم.

*

تازه به کوفه کوف له ژوانی دلداري که مال هاتبووینه وه، هيشتا چرا فتيله که مان هه لنه کردبوو که
نه ختيک ژووره که گهرم دابن، باجی پيروزه هات له دومان.

- باشه له ژير قورسييه که ی ئه ووا چکی خوه مان گهرم ئه که ينه و.

- بين مه يمانم هه س.

ئه و قسه مانای ئه وه بوو که ژير دانیشن.

دوو پياوی زه لامي جلی کوردی له بهری، شه ده له سه ری، ريش نه تراشراو، شالی گری پيچيان هه تا
سهر سينگ به ستبوو. له پاچه قورسييه که، به بی ئه وه پی به ژير ليفه وه بکه ن، دانیشتبون، به له پ
گويزيان ده شکاند.

- ئه وه کوره کانمن که قسه يانم کرد.

- به خیر بين برا!

- به روا له تياندا دياره کوره تازان.

یه ک ده ليی و یه ک ده ستينيته وه. ئيمه ش نازانين چ باسه. ئه مانه کين و لای باجی پيروزه چ ده که ن
و بو به شاخ و بالی ئيمه دا هه لده لين؟

- چون بووه ته شريفتان هاوردگه.

- کاریکمان به داده پيروزه هه بوو، ئه گهر ئيوه يارمه تی بدن، بو هه موومان باش ده بی، دوايه ئه و
پيتان ده لی.

هیندیکی دیکه گوٲیزیان شکاند و چایان به دویدا هه لَقوَراند. و ههستان. که ده یانه ویست له ده رکه بچنه ده ره وه ده بووا سهر دانه ویتن.

- دایه ده زگیرانت په یدا کردوه. که ی پلاوه که ی ته خوین؟
- قوزه لقورت. من ته گهر گهره کم بوای شوو بکه م. نه مه هیشت تاوا چرچ و لوج بم. هه تیم دانیشتم به دیار تووه.
- ده ی مه یکوته به چاوما. داستان چه س؟
- ته وانه قاچاچین. گهره کیانه جنس بیترن بو ئیمه و ئیمه بیکهینه تاو. یا بیهین به موشته ریه کانیا.
- جنس وه ک چه؟ نه مانکه ی به مه واد فروش دایه!
- نا ته وانه خه لک ته و دیون. ته لا تیرن.
- ئای نه مردین بووین به ته لا فروشیش.
- ئیسه زمسانه کار و کاسبی نییه. منیش لهو مه یانا له سه رما نه خواهش ته که فم. ته مه له گشتی خاستره. ده ی بچن بخه فن، سوژی من و که مال ته چین بو سه فهر.
- وه لا دیاره له زوهو های له ناو تم به زما و به ئیمه نایزی.
- که م قسه بکه، ته شی ده متان قورس بی. لای هیچ که سه و مه یزن.
- کاسبیه که دیار بوو، زیړه که یان دهرد بو هه مه دان و زه نجان و تاران و موشته رییان بو په یدا ده کرد. زورتر شمشی بچووک بوو و زیړنگه ره کان ده یانکری. ده بووا به دولار بیفروشن. که مال ده یکوته جگه له خهرجی ریگا و موسافرخانه و خواردن. یه ک له سه دی بو ئیمه ده بی.
- به شی من ههر ته وهنده بوو که به ته نیا که وتبووم. شه وانه کتیبیکم له دوکان ده هیناوه و خو م پی ده خلا فاند. زور جار سی روژ و هیندی جاریش هه تا حه فته یه کیان پی ده چوو. ماوه یه ک راده وهستان هه تا خاوهن زیړه کان بین و پاره که یان بیه ن و زیړی تازه یان بو بینن. لهو ماوه دا دیسان من و که مال وه کوو جارن گه مال گه شتی نیو شارمان ده کرد. که مال وه زعی گیرفانی باش بیوو، جار جار نان و که بابیکی ده کری. که مال ده یکوته:
- دایه ته یژی حه ز ته که م ژیانیشمان ته کا بی، وه لی دوو کور و پیره ژنیک، شکمان بو ته وهن.
- که مال به ره به ره ته خلاقی گوړا، له گه ل دلداره که ی تیکیدا. و رویشتنه ته کیه شی ته رک کرد.
- جلوبه رگ و پیلاوی جوانی له بهر ده کرد و سه عاتی له ده ست کردبوو و باسی ته و شارانه ی ده کرد که سه فهریان بو ده کرد. به قه ول سنه یی ته ویش خوه ی گرتبوو.

باجی پیرۆزهش سه ماوه ریکی نهفتی کریبوو و له سهه میزه چکۆلهیه ک له سووچی ژووره کهی دانابوو. لیف سهه قورسییه که و په ردهی په ستووه کهی گۆریبوو. بهر له نه ورۆژ گه چکاری هینا ژووره کهیان سپی کردهوه. کری ژووره کهی من و کهمال که پیشتر به شهریکی دهماندا، له منی نه دهستاندا. سهه ره پای ئەمانه کاتیک له سههه نه بوو ده چوووه ناو مهیان بو کۆنه فرۆشی.

- دایه خو ماتلی ئەو پوولە نیت، بۆچه ئەچی بو ناو مهیان.

- رۆله با مهردم نه یژن ئەو پوولە له کوئی تیری.

له شاره کانی دیکه وه جلوه برگی تازهی ههزرانی دههینا دهفرۆشت. بو خوشی ههه وهه کوو جارانی له بهر ده کرد. دیار بوو پاره که هیشتا ئەوهنده نه بوو که بیری گوازتنه وهی مال بو شویتینکی دیکه بکاته وه.

منیش گه ییشتبوو مه ته مه نیک که ده مه ویست دنیا بگۆرم. به لام نه مده زانی چۆن. ته نیا ده مزانی له خۆم بپرسم باشه بو من و ئەوانه ی وه کوو من ئاوا هه ژار و برسین و دهسته یه ک، دوور ناچم، ههه له وه شاره ی خۆمان وه کوو کوو شانه خیر وه کوو کوو مه لا ده ژین. بو من و کهمال سوومان چوووه بو ماچی کچیک، ئەوان به کرینی کراسیک بو کچی همال و کریکاران به شه وخهف ده یانبه ن. ئەو کچانه بو وایان لیهاتوووه که بو کراسیک ده بنه شه وخهف. سهه رمایه داره خویرییه کانی ئیمه له تاران ده ژین، له پارلمان و ده زگا کانی ده ولت دان. دینه وه لیتره باسی مافی خه لکی کورد ده کهن، نه خیر قوربان هاتوو نه ته وه دوور له چاوی ژنه کانیان شه وانه کچانی بی پشت و په نا و به سهه زمانی ئەم شاره به رنه هۆتیل. باوک له کچه کهی نا پرسن ئەم جل و پیلاره گرانه ت له کوئی بوو، ئەم خرخال و ئەنگوستیله و گواره ت له کوئی هینا. نا پرسن چوونکه ده زانی. به لام چ بکا نییه تی بو خوی بو ی بکری. ده زانی ئەویش ده یه وی له نیو هاوسه راندا سهه ره یینن. لاره و چهزی لییه. ده زانی ئەگه ره زور زه ختی لییکا، ده توری و ده روا و خراپتریشی به سهه ره دی. ئەمیش وهی ئەوهی نییه به دوویدا بگه ری. من ده مزانی ژن و مندالی ئەو فهوجه بیکاره ی له خیا بانه کاندا پا له په یین ده دن، چۆن به نه گبه تی ده ژین و نوکه ری و کلفه تی و ژیر ده سه تی ئەم و ئەو ده کهن. ده مینی منداله کانیان چۆن به سهه ره ته وه له کاتی هاتنه وه ی مه دره سه ییه کاندا چاویان لیده کهن و له رکان لاتاویان پیدایا ده دن. کاریک که من و که مالیش ماوه یه ک که هیشتا نه چوو بووینه کار ده مان کرد.

له خۆم ده پرسم ده بی چ بکری. به قه ول کالامرای جیرانمان ته کلیف. ئیمه چمان له ده ست دی. ئیتر ماوه یه که له خۆم و له کهس نا پرسم که بو وایه؟ وه لامه کانم تا راده یه ک وه رگرتوو ته وه. ئیمه به ره له وه بمانخۆن، که خه ریکن ده مانخۆن، خۆمان یه کتر ده خۆین. کچی به و گه واده هاوشارییه کورده ی منی گوتوووه، له تاران وه بچوه وه کوردستان خه ریک ژن و کچی خه لک بیه. کچی به وه ستا که ی منی گوتوووه شاگرده کانت بیمه مه که، جگه له و کارمه نده کورده هاوشارییه ی من که به وه رگرتنی پاره ی نان و

که بابییک منی شاگرد بی پشتیوان ده کا، که ته گهر دهستم چووه ژیر مشاره کاره بابییه که و سه قهت بووم، ده بی له سهر کولان دانیشم سوآلی بکه م. به سهدانی له و شیوه له سهر کولانان ده بینم. پیشتر وه مده زانی ته گهر باب و دایکم هه بوا، ته گهر ئامه م نه مردبا، ژیانم به شیوه یه کی دیکه ده بوو، مندالییه و هزی باوه شی گهر م. ئیستا ده زانم زور له باوک و دایکداران له من خراپتر ده ژین. کی بهر پرسه؟... به یانی هه تا ئیواره جنیو به حوکومهت ده بیسی، ته ی ته وه نییه خو مان نو که ری بو ده که یین؟ چ بکه م؟ من ده بی چ بکه م. ته نانهت که مالییشم لی بووه به کوری حاجی نوعمان. بووه به ژینگول، ته ک ئیمه ماناندا ناگه ری، ئیواران ته چی بو خیابان به همهن بو خانم بازی.

زستانی هه ژاران تیپه ری و منیش چارم نه بوو، ده بوا پاروویه ک نان بو خو م په یدا بکه م. نه جمه پاره ی پی م نه ده دا، ههر ته وه نده بوو جار و بار نانیکمان پیکه وه ده خوارد. به رده وام بووم له کاری جو شکاری. ته مه بهر له وه بوو ماموستا که مان دو کانه که ی بفروشی و شوینه که ی بکه ن به ته نباری ئاسنه و آله و ئیمه ش هه موومان بیکار بین.

ماوه یه کی پیچوو، من و سمایلی هاوکریکارم، تاکسیار سیچه ر خه یه کی دهستی دوومان کری و که وتینه همالی و بار گو یستنه وه ی ناو مه یان. ئیجازه ی لیخوری نیشی نه ده ویست. زوو فی ری بووین. من بریک پاره م له باجی پیروزه قهرز کرد و ته ویش له مامی که له مه یداندا دوکانی ته ره کالی و میوه ی هه بوو. سه لاتی به یانان هه تا لای نیوه رو خه ریک گواستنه وه ی سه وزی و میوه بو دوکانداره کانی نیو گه ره کان بووین، دوایه ده بووا چاوه روان بین ته گهر که سیک شتیکی به کو بکری و ئیمه بو ی به رینه وه. ده نا له پشت داشقه که دا داده نیشتین ئای شیرین و سه وزه مان ده گوت.

روژیک کابرایه ک به فارسی داوای کرد باریکی هه یه بو ی به رینه وه. دوو فهرده پیاز و په تاته و نه ختیکی خه یار و ته ماته و میوه. هه تا باره که بارکه یین له خو مم ده پرسی ته و کابرایه م له شو تینیکی دیتوو و نه ده چوومه وه سه ری، هه تا ئادریسی ماله که ی پیداین. ئادریسی مالی مامه جه میل بوو. ته ی ته وه ته و کابرایه چند سال پیش ئیستا دیتم له مالی مامه جه میل ده هاته ده ری و ئاباجی حاشای لی کرد.

که له ماله که نزیکی بووینه وه گوتم :

- سمایل من ته و ماله ته ناسم، نایمه به ره و. تو باره که یان بو خالی بکه و دوایه بی به شو نما. ته مه دوا ی ته وه بوو که ئاباجی ده رکه ی له من داخست و ئیتر حه قم نه بوو بچم کچه کان بینم.

که هاته وه پرسیم:

- کەنیشکە کانت دی؟
 - هیچ کەسم نەدی هەر ژنیک هات چتەکانی لیم سەند.
 - ئەووە دایانی نیاگە بەر تلهوویزیۆن، با بەردەسی نەگرن.
 - ئەووە دایک منیش هەر وا ئەکا. منال ئیسە لە ناو دنیای کارتۆنا زینگی ئەکا.
- هەزار خەیاڵی ناخۆشم بە زەبندا دەهات. ئەو کابرا فارسه پەیوەندی بەمانەوێ چیه؟ بلیی لە مامۆستاگان یی کە یارمەتی بۆ ژن و مندالی مامە جەمیل کو دەکەنەوێ؟ یان...! وەلامیکی راست و دروستم بۆ نەدەهات.
- ئێوارە چوووە دوکانی نەجمە. بەلام هیچی نەدرکاند.
- ئەری هیچ خەوەر مامە جەمیلت هەس؟
 - ئەری دانیشتگە لە زیندانا نون پرەکاتەو.
 - یانی چە؟
 - بازە کەسیک لە بیکارییا، دائەنیشن نونی ناو کتیو پر ئەکەنەو. ئەویش ئەو نەخووشینە ی گرتگە. دەستی برد قورئانیکی لە ژیر میزەکە ی دەرھینا.
 - ئەووەها ئەوێ ناردگە بۆم. نووسیگیە ئەووەم بۆ نگا بێرا. لەناو هەر نوونیکیا خاترەیکم دانیاگە. ئەگەر چاو لیدەکەم، هەموو نوونەکانی قورئانەکە بە رەنگی سوور پرکراوہتەوہ.
 - شەو لەگەڵ باجی پیروژە کردمان بە باسی خەلک و ناو شار، گێرامەوہ کە پیاویکی ئاوەھام دیتوہ کە شتومەکی ناردووہ بۆ مالی مامە جەمیل.
 - ئە ی نەتزانیکە؟ ژنەکە ی جەمیل بە حوکم قازی تەلاقى سەند و شووی کردەوہ. ئەوہ ئەشی شووہ تازەکە ی بی. خوا عەمری پینا. ئای لە ژنی ئەم زەمانە.
 - دەتگوت بە کوتکیک بەسەریاندا کیشام. ئای جەمیلی بەستە زمان. دەستبەجی سەرئیشە دەستپینکرد.

*

سالان رووی و جهمیل له زیندان نازاد بوو. له گه‌ل کاک نه‌جمه‌دا هاتنه نیو مه‌یدانی ته‌ره‌بار فرۆشان بو دیتنی من. باوه‌شمان به یه‌کدا کرد. زۆر کز و لاواز و خه‌فه‌تبار دیار بوو. به لای راستدا نه‌ختیک ده‌شه‌لی. لیم پرسی.

- شه‌لاخ برا گیان شه‌لاخ. ئه‌ونه‌یان دا به ژیر پاما بوو به زه‌خمیکه‌کی خراو و دوایه‌ گۆشته‌وزونی هاوردو. ئیسه‌ دایم وه‌سه‌ مشتێ گۆشت له ژیر پاما بی. ئیتر هه‌زار په‌ت په‌تی تریش. کاکه‌ ژیان ئه‌توانم یه‌ک دوو شه‌و مه‌یمانتم بم.

- به‌خه‌یر بی، جا ئه‌وه‌ قسه‌س، مال خه‌وته‌ مامه‌ جه‌میل.
- گه‌ره‌کم نییه‌ له مال کاک نه‌جما بم. ئه‌و یه‌ک دوو شه‌وه‌ حالیم بوو، ژنه‌که‌ی رازی نییه‌. خوه‌یچی ئه‌یوت مه‌ی بو دوکان. له خوه‌ی ئه‌ترسی. نه‌کا به‌ بۆن منه‌و په‌روه‌نده‌ی بو دروس که‌ن.

- کاکه‌ پو‌لت هه‌س. من چوار قه‌ران له بن گیفانما په‌یا ئه‌وی.
- نا گه‌ره‌کم نییه‌ ژیان گیان، ئه‌زانم به‌ چ مه‌ینه‌تیک چوار تمه‌ن په‌یا ئه‌که‌ی. نه‌جمه‌ پیاگ خاسی کردگه‌ گشت پوله‌که‌ی نه‌داگه‌ به‌و ژنه‌، چکیکیشی دانیگه‌ بو من.

شه‌و که‌مالم نارده‌ لای باجی پیروژه، ئیمه‌ پینخه‌فمان بو سی که‌س نه‌بوو.

له هه‌ر قسه‌یه‌کدا ئه‌بیرده‌وه‌ سه‌ر باسی کچه‌کانی و فرمیسک له‌ چاوی قه‌تیس ده‌بوو. دیار بوو زۆر تاسه‌یانی کردوو. قازی گوتبووی: تو جیگا و ریگات نییه‌. ناتوانی منال به‌خیتو که‌ی. هه‌فته‌ی جاریک ده‌توانی بیانینی.

- باشه‌ ئاباجی بو وای کرد؟
- بنیام چتیکه‌ پینچیده‌س کاکه‌ ژیان. ئه‌ی ئه‌و گشته‌ پیاگه‌ بۆچه‌ دوو ژن تیرن، یا ژنه‌که‌یان ته‌لاق ئان بو ئه‌وه‌ بچن ژنیکتر بیرن. من گله‌ییم له ئه‌و نییه‌، گله‌ییم له به‌خت خوه‌مه‌. ئیمه‌ ئه‌زانین که‌سه‌ی کار سیاسی بکا، ئه‌شی مانتل ئه‌م چتگه‌لیشه‌ بی.

روژی دووه‌م پیارزگه‌که‌ی هه‌لگرت و گوتی:

- ژیان من ئه‌چمه‌و بو دی. تی له ته‌کما سه‌ریک به‌ی. وابزانم له‌م سالگه‌لا نه‌چوو گیتسه‌وه‌.
- وه‌لا حه‌ز ئه‌که‌م. وه‌لی با بچم به‌ سمایل بیژم چهن روژیک ئه‌شی به‌ ته‌نیا کار بکا.

ماله‌که‌ی ئامه‌ خه‌لکی تیا دانیشتبوو. مامه‌ جه‌میل پیراگه‌یاندن که‌ ئه‌شی چۆلی که‌ن.

- چ کار خاسیکم کرد ئه‌م مالمه‌ نه‌فرۆشت. راسییه‌که‌ی ئه‌و وه‌خته‌ دلّم نه‌هات.

هه ركه دابه زيم كيشرام به رهو قه برستان. چوومه سه ر خاكي ئامه. كيله كاني شكا بوو. به زور دوزيمه وه. ديار بوو كهس سه ري نه داوه. ده تگوت دويني بوو من له زير ئه و دار تايله دا دانيشتوبووم ته واشاي به خاك ئه سپاردني ئامه ده كرد. سه رگه رداني دهشت و كيوه كان و مالي چولي بي ئامه بووم. هه مووي وه كوو خه ونيني دوور هاتنه وه بيرم.

- ئامه گيان بوه خشه بيوه فاييم كرد نه هاتم بو لات. زيانني كلولي يادي مردووه كانيش له بير ده باته وه. چ بكمه دهست تهنگ بووم.

هه ر حه زم كرد چكي قسه بكمه، ده نا ده مزاني مردوو مردووه. له راستيدا تو له گه ل خوت قسه ده كه ي. له گه ل ئه و كه سه ي له نيو خوتدايه و ئاره زووي ئه وي هه يه و هه تا ماوي ئه و تامه زرؤويه ده مينني. دوو به ردي تازهم كر ي و كيله كانم نوي كرده وه.

له و مندا لانه كه هاو كايه و هاومه دره سه يي بووين كهس نه ما بوو. يا چووبوونه شار بو دهرس خويتدن، يان وه كوو من ئاواره ي كريكاري ببوون. كوينا و ئاسيه مامان مردبوون. حه مه شوان ببوو به مجيوري مزگه وتيك له و پينج مزگه وته تازه كه ساز كرابوون. خه لكي دانيشتوو له پيش مزگه وتان زيادي كردبوو. دياربوو بيكاري گه ييشتوو ته ئيره ش.

- كاكه زيان من گه ره كمه لي ره بمينمه وه. پارچه زه وينيك ئه سينم و كه شاهه رزييه ك ئه خه مه ريگه. شايهت ماله كه ي ئامه يشم فروشت له ناو زه وينه كا كولانه يكم بو خوه م دروس كرد.

- باشه ماله كه فره به ش نييه؟

- ئامه هه ر زوو وه ختي زاني برا كانم له ناو چووگن، گشتي كرد به ناو من.

تا قهت مانه وه ي ناو دييم نه بوو، بيره وه رييه كان ئازاريان ده دام. گورانه كه زورتر له وه بوو كه من بيرم ليي ده كرده وه. بيره كه ي مال ئامه ئاوي نه ما بوو، پريان كردبووه وه. باخ و مه زراكاني ده ور دي نه ما بوون، هه مووي ببوو به مال. كارها و تله فون و ئاوي لووله كيشي هاتبوو. بوني دار و ته پاله ي ته ندوري مالان نه ده هات. نانه واخانه دانرابوو. گوند ئه و گونده ي مندا ليه كاني من نه بوو. هه ستم به غه ريبي كرد. به مامه جه ميلم گوت ده رومه وه.

- تو تازه بووگي به منال شار لي را غه ريبي ئه كه ي. من له زيندانا هه ر له بير ئه ما بووم، كه بييم لي را زينگي بكمه.

ئيسا ده زانم مرؤف له زيندانا چند كه لكه له ي دهشت و كوستانني هه يه و ئه گه ر هاته ده ره وه حه ز ده كا ئه و خه يالانه به دي بهيني.

- کاکه ژيان هوشو به خوهتهو بئ. ههر وازانه هاتنه شونت بو سهروازی. مهچو، من له م روژگه لا،
تیم بو شار کهسیک ئەناسم، به پول وهرقهت بو دروس ئەکا که کهفیلی. ئەگەر له جیگایک
داوای وهرهقهی سهروازیان کرد نیشانان به. خو تو گەرکو نییه بووی به کارمەند.

ئوهی له پیش مینی بووسه که گوت، کاتیک دهمهویست سوار بم بگه ریمهوه.

سمایلم له ناو مهیاندانهدیتهوه، ماوهیهک له چایخانه که دانیشتم، گوتم رهنکه باری بو شوپتیک
بردبی و بگه ریتتهوه. نه هات. چووم له مامیم پرسی.

- برۆ بو مالیان، نهخه شه ها له مالا.

دهینم سمایل سهر و بال هه لپچراو له جیگه کهوتوه.

- ئای کوره خاسه که ئەمه چهس؟

- دانیشه، بهوشانسی ئەگەر بیت، ئاوا تیت.

- چهوگه؟

- ماشینیکی باوهحیز دای له ئەبو قورازه کهمان. ورد و خاشی کرد. منیش سهر و دهسم شکیا.

دایکی بهخیرهاتنی کردم و چاییه کی له پیشم دانا.

- خوا رهحمی کردگه رۆله. خوا شوکور لهمه خراوتر نهو.

- شوپیره کهی کی بوو. ئەیناسی؟

- ئەو ههتیمه کهچه له کهس وا بارییه بچوو که کهی ههس. خهتای ئەویش بوو.

- هیچت لی سهند.

- من خو بردیانم بو بیمارستان. کوره کان قسهیان ته کیا کرد. باقیاریشمی کردگه.

- به خومهتی ئەگهیم.

کهمال له سهفه نهبوو، چیرۆکه کهم بوی باس کرد، بهو نییه ته که پیکهوه بچینه زک کابرا.

- لیباسه جوانه کانت بکه بهرت با کاورا ههساومان بو بکا.

- ئەوه تهوفیق له لاته و هاولاتیشی فرهس ژیان، ئەش بیترسینین. وهلی ئەو له من و تو ناترسی.

من کهماله سوورم، ئەم شاره گشتیان من ئەناسن. خاستره بچین به سیروان بیژین ته کمانا

بیت.

سیروانمان تیگه یاند چ بکا و چ بلی. تهوفیقه که چه لمان له بهر گاراژدا دیته وه. له پیشدا به قسه ی خوش و ئه وه که ره سه ی رزقی ئیمه یه و پیاو به و... نه پیاو نه بوو، خه ریک بوو لیثمان بدا، سیروان به خو ی و که راواتیه وه هاته پیشی دهستی نایه سهر سینگه تهوفیقه که چه ل.

- ئه وانه قهوم منن، سه رمایه ی منه به دهستیانه و. به زوان خواهش خه ساره ته که یان پی ئای یا بچین له دهفته ری ئیمام مائومور بینین. من باو کم له ینا کار ئه کا.

ههر ناو دهفتهر ئیمام هاته گوژی تهوفیق قه لاس بوو و هاواری کرد:

- چه نیکتان ئه وئ ها...

- با بچینه لای ته عمیر کار بزاین چه نیک خه رجییه.

سیروانیش لی توند کرد:

- ئه شی حقوق ئه م چه ن روژه بیکاریه ی ئه مانیش به ی.

- ده ی بیژه ماشینه که متان بو بفرؤشم.

- ئیتر خوهت ئه زانی. با بچین بو لای میکانیکه که.

پاش ئه وه ی به جه ره جه ر بریک پاره مان لی ئه ستاند. که مال هاته دهنگ.

- له بیرت نه چی باقییه که ی بیری. ئه گه رنا شه ویک دوو لاستیکت په ق. ئه زانم ماشینه که ت له کو ی دئه نی.

- باو که رو ئه مانه له کوینه و لیم په یا بوون.

سیچه ره خه مان چاک کرده وه و که و تینه وه کار، به لام من ههر له بیر قسه که ی مامه جه میلدا بووم. سه ربازی. سه ربازیم به خراب نه ده زانی، لانی که م فیری تفهنگ و کاری نیزامی ده بووم، به لام هینده خراپه م سه بارهت به سه رکوتی خه لک و بی به زه یی بوونی ئه رتهش و پاسداره وه بیستبوو و دیتبوو، ده ترسام منیش وه کوو ئه وانم لی. فه رمانه و ده بی ئه نجام بدری. مامه جه میل گو تبووی ئه گه ر ئه و سه ربازه حو کمی ئیعدم به ریوه ده با، هه لگه ریته و فه رمانده که ی بکوژی، ئیتر هیچ فه رمانده یه ک حو کمی ئیعدم نادا.

هاتنی مامه جه میل بو شار وه لامی دل هراو کییه که ی منی دایه وه. به رگی که فاله تی مزه وه ری بو په یدا کرد بووم.

- ئەمە بۇ ئىدارە و شتە بە کار ناخوا. وەلى بۇ پۇستى نىگابانى سەر رىگا و مەئمورە كانى گەشت ئەوئ. خاسترىشه لەم شارا نەمىنى، چوونكە لىرە گشت كەسىك ئەوناسى. دابزانە لەم شر كەتگەل دەرەوہى شارگەلا كار بدۆزىتەوہ. تا بزانین دنيا چۆن ئەچەرخی.
 - شەو نایى بۇ لای ئىمە؟
 - نە برا، ئەرۆمەو، تاقت چاو پىكەفتنى ئەم گشتە زىندانبانەم لەم شارا نىيە. هيجىكم نىيە بە ديارىيەوہ دانىشم.
 - ئەى منالە كان؟
 - با وا بزانین باوكيان كوژياگە. وەك گشت ئەم منالە بى باوگگەلە. وەك تۆ. چ كەردەن.
- نەخىر جەمىل ئەو جەمىلەى جاران نەماوہ. يەك كەلام نىوى خوا بەدمىەوہ نای.
- داستانە كەم بۇ كەمال گىرپايەوہ، كە ئەویش ھۆشى بە خوہىەوہ بى و بەشكەم بە يەكەوہ بچىن بۇ كار لە شوپىكى دىكە. ماوہى يەك دوو سال خۆمان ون كەين.
- ھای خوا عەفوت كا. دايكم كەفگە شۆن كارەكە، من بە راسى راسى ئەومە كەفيل دايكم.
 - چوونكە پىرە و شوویشى نىيە. ئەى نازانى بەينىكە ناچى بۇ كۆنە فرۆشى. گەرەكە نەزانن كار ئەكا. دابزانم منىش ئەشى كارىك بدۆزەمەو، كە بىژم بەو كارە نان پەيا ئەكەم.
 - جا بى تەك منا كار بكە. سمايل جارى دەسى شىياگە ناتوانى كار بكا.
 - دەى ئەگەر تۆ چووى، بەشەكەى خوەت بفرۆشە بە من.
 - دابزانىن. جارى تۆ بى چەن رۆژىك كار بكە بزانه حەوسەلەت ھەس يا نە.
- بەم جۆرە من و كەمال ماوہىەك بوينەوہ ھاوكار. بەلام بارەكان من بارم دەكرد و دامدەگرت، ئەو دەست لە گىرفان پۆزى دەدا و جگەرەى دەكىشا.

دىسان زستان و كەمى كار، بەلام ئەوسالە من خۆخلافاندنىكى تازەم پەيدا كردبوو. دانووم زۆر لەگەل كەمال نەدەكولاً، دەچووم بۇ باشگا لای سىروان بۇ وەرزش و زۆرەبانى جۆدۆ. چەند ئاشناى تازەشم پەيدا كردبوو. شەوانى ھەينى كە سىروان بەيانىيەكەى مەدرەسەى نەبوو، پاش گەشتىك بە نىو شاردە دەچووينەوہ مال ئەوان. لە ژوورەكەى سىروان دادەنىشتىن ژوورىكى خنچلانە، تەختىك و دوو كورسى و مېزىك. وىنەيەكى گەرەى باب دىلان و يەكىكى بچووكتى تەختى بە دىوارەوہ بوو. كاتى شام دايكى بانگى دەكردىن، بچىنە ژوورى دانىشتنەكە نان بخۆين. باب و دايك لەمسەر و ئەوسەر دادەنىشتن من لە لايك و سىروان و ھەلالەى خۆشكى لە لايەكىتر. من دەكەوتەم بەرانبەر ھەلالە. دايەمە

سهرم داددهخست، چونکه ههستم ده کرد له ژیر نیگای هه لاله دام. زۆرتر بابی قسه ی ده کرد و بابته کەش هه موو کاتیک رووداوه کانی ناوشار و هه واله کانی تله فیزیۆن بوون. ئەوانیتر بریک خۆیان تیکه ل ده کرد، به لام من هه چم نه ده گوت، ئەگەر پرسیاریک له من نه کرابا. شه ویک هه لاله گوتی:

- کاک ژیان له دنیای کاریگه رانه وه چه خه وه ر؟

هه تا ئەوکات به وردی چاوم لینه کردبوو. قژی رهشی هه تا پشت که مەر به ردابوو هه سهر چاکه ته سووره که ی، په نجه ی به نینۆکی سووره وه کردبووه کۆله که ی روومه ته گرد و سپیه که ی. چاوی له چاوم ده کرد و ماتلی وه لام بوو. شه وقیک له چاوه خورماییه کانیدا بوو، نه مده توانی خۆمی لینی بدزمه وه. هه لاله سی سال له من و دوو سال له سیروان چوو کتر بوو. ده لین کچ له کور زووتر پیده گا، راسته.

- هه چ، تاوسان هه مالی، زمسان بیکاری.

- وا مه یزه ئەم مه ردمه گشتی ماتل ئیوهس که ئازادیان بکه ن. نازانم ئەو چتگه له من ئەخوینمه وه، زیاتر باوکم ئەیا پیم، هه ر قسه ی ته به قه ی کاریگه ره و هه رچی چته ئەوان ئەشی بین دروسی بکه ن. حوکومه ت بکه ن و مساوات دامه رزینن.

سیروان کردیه شوخی و پیکه نین:

- ئەوه ئیمام زه مانه، هه لاله ئیشتبا حالی بوو گی.

- نه خه یر ئەسپه نجیره!

- ئەسپه نجیر ئیتر چه س؟

به کورتی باسی چیرۆکه که م بو کردن و دوايه گوتم:

- با له ئەفسانه بینه دهره و، منیش بازیک له و نووسینگه لمه خوه ندگه سه و. من نازانم ئەو ته به قه ها له کویتا، وه لی ئەزانم ئیمه به زۆر سک خوه مان تیر ئەکه ین. بازیکمان هه میشه برسین. چه مان پی ئەکرگی؟

باوکی که وته نیوان و گوتی:

- هه تا ئەو ته به قه ئاگاهی ته به قاتی په یا نه کا و حیژی خوه ی نه وی، به هه چ کوئ ناگی.

- بابا، ئەی ئەم گشته سازمان و حیژب گه له وا خوه یان به نماینده ی کاریگه ره کان ئەزانن چه س.

- ئەو لە کاک ژیان پېرسە.

- ئەوانە با بېن چوار روژ تەك ئېمە گەلا كار كەن با ئاگاہی كریكاری پەیا كەن، جا ئەو چتگە لە بنووسن و ماتل ئاگاہی تەبەقاتی ئیمە بن. ئیمە هیشتا لەم كورسانا دوو كارخانەمان نییە، كام تەبەقە؟ نیمە ی ئەم شارە تاویك هان لە دېھتە كە یانا و خەریك كە شاوهرزین و تاویك تینەو بو شار بو دەسفرۆشی. من وازانم چتە كە فرە قوولترە لەمانە وا ئەوان ئەیزن. وەلی منیش جواو سوئالەكان خوەم نازانم.

دایك كاسە و كەوچكە كانی لەسەر یەك دانا و گوتی.

- ئەم هەویرە ئاو فرە ی گەرە كە بە ئیمشەو حەل ناوی. هەلسن روڵە سفرە كە جەمەو كەن!

دوو بە دوو لە ژوورە كە ی سیروان دانیشتبووین. سیروان قاپیك شەرابی دانا بوو.

- ئەمە ئاشنا یك لە مال خوەیا دروستی ئە كا. چتیکی مە خسوسە.

دوو پەرداخى تىكرد و كەمى نوڤلى بىرمشكى دانا و تازه لىومان لى تەر كردبوو. دوو تەقە ی هیتواش لە دەر كە ی ژوورە كە درا. دەمزانی باب و دایكى دەزانن دەخواتەو و هېچ كیشه نییە.

- فەرموو!

هەلە هاتە ژوورى. كتیپىكى بە دەستەو بوو بە پىكە نینەو:

- خاس خوەشتانە!

- بیره و تویش خوەشو بى. بچۆ سەنگە لىكە ی خوەت بىرا!

كتیپە كە ی لەسەر میزە كە دانا و رویشت و بە كورسىكەو هاتەو. دەر كە ی ژوورە كە ی ئەو بەرانبەر دەر كە ی ژوورە كە ی سیروان بوو. دىتم چرایە كى سوور لە ژوورە كە یدا دایسى.

نیوى كتیپە كە م خویندەو "جنبش ملی كرد" (جوولانەو ی نەتەو یی كورد) دەمزانی نووسینی كریس كوچەرایە و ئىبراهیم یونسى وەریگىراو تەو.

- ئابرا سیروان، تو ئەم كتیو ت خوەنگە؟

سیروان هەلی گرت چاویكى لىكرد.

- نا، لە كوینەت بووگە؟

- بابا دای پینم.
 - من خوهندگمه.
 - فره خاسه، من تازه توامم کردگه. گهره کم بوو تهک یه کیکا قسه بکه م. بابا وهختی نییه.
 - بهر له وه بیکه یته بهزم خوهت. له م شهراره ئه خوهی یا نه.
 - چکینکم بو داکه.
- هموو جاریک که رووی ده کرده من زمانم ده که ونه توره تور. ههستیکی نااشنا رووی تیم کردبوو.
- ئەم کاک ژیا نه وا مهوینه، کتیوخانه یکه بو خوی. له کتیوفروشا کاری کردگه و ههر کتیوی خوهندگسه و.
 - چه نی خاس. من زیاتر کتیو فلسه فه ئه خوینمه و، گهره کمه دوایه له دانشگا رشته ی فلسه فه بخوینم. وه لی ئەم مهسه له ی کورد و کورسان و ئەم گشته شهر و ناؤمییدییه بووم بوو گه سوئال. گهره کمه له بار فلسه فییه وه تواشای بکه م.
- له کاتی قسه کردندا ههر چاوی له من بوو. شه و قیک له چاوانیدا بوو که ههتا ناخمی گردابوو. شهرابم به سهردا ده کرد، دایمر کینی، زیاتر بلنسه ی دهستاند. یه که م جار بوو کچیک به م شیوه به رانبهرم دانیشی. به خومم ده گوت: نه دیو به دیوی بویه، به سته زمان.
- من کتییی فلسه فه م نه خویندگه. ئە کرگی چکی روونی بکه یته و؟
 - من وازانم کورد یا ههر ملله تیکتر به گشتی چتیک وه همییه. که لیمه س و ته نیا ها له زیهننا. زینگی گشتکه سی مه عنای نییه. ههر که س بو خوهی مه عنایه ک بو زینگی خوهی ئه دوزیتته و. شناسنامه یکی بو دروست ئە کا. چوونکه شه رایهت بو ههر که سیک جوړیکه. ههر له بهر ئه وه سه ئه و چته گشتیکه له سهر ناگری.
- سیروان هاته ناو قسه که ی.
- ئە گهر ههر که س بو خوهی بی ئە ی جامعه چه س؟ ئە شی ئە م گشته قانون و مه زه هب و سونه تگه له وا مهردم گری ئات به یه که و چون ته فسیر که ی؟
 - ئە مه ی ش مهردم خوه یان گهره کیان بوو گه، ئە لبهت ههر ئه و چتگه له بوو گه زه نجیر له دهس و پایانا.
- من دهمه ویست خوم له بهندی ئه و تیشکه که دایگیرساندبووم رزگار بکه م، سهرم داخستبوو قسه م ده کرد.

- بزانه. ئيمه، تو و من و سيروان خوهمان ئينتخابمان نه كردگه له كورسانا بينه دنيا و كوردی قسه بکهين و ههزار چت تریش. ئه مه تهك ئيما هاتگه دنيا و زينگيمان ته كيا كردگه. بووگه به شناسنامهی ئيمه. گهره کمان بی یا نه فهرق ناکا. ها له ته کمانا. ئه مه مهعنا گشتیه کهس یا تو ئيشارهی بی ئه کهی.

قسه کهی بی بریم گوتی:

- بوه خسه سهرت بهرزه وکه، نازانم له ژیر لچه و ئه یزی چه!
 - بان چاو. ئيسه ئه مانه وا شناسنامه کهيان يه کیکه، گهره کیانه وهك تو ئه یزی خوهيان ته سمیم بو
 زينگی خوهيان بگرن. حه ساو که گشتيان به يه ک کهس. وهلی که سینک تی ئه یزی ئیوه حهق ئينتخاباتان نییه. گهره کییه شناسنامه کهيان باتله و کا. له تورکیه پييان ئه یزن تورکه کیفيله، له سوريه سجیلیان پييان. لیڤه ئه رتهش و پاسدار تیڤنه سهريان و حه قيان نییه كورد بن و به كوردی بخوینن. ئه مانیش مقاومت ئه کهن و ئه وی به شهر. گشت ئه م کتیوه داستان ئه م شهر و شکستگه له سه.

- ئه ی خواستی فهردی ئه وی به چه؟

- ئه مه ئه و سوئاله فهرسه فییهس که من جوابی نازانم. وهلی ئه زانم من ته نیا ئه توانم له بهين دوکانی جوشکاری و سیچهرخه که ما يه کیکيان ئينتخاب کهم. ئه و ههر کهس بو خوهيه حالی ناوم.

- فره کهس له خواره وهی جامع ه وه هاتگن و جیگای فره بهرزيان په يا كردگه.

- ئيمه باس گشت جامعه ئه کهين. ئه وانه که تو ئه یزی چهن دهرسه د ئه م جامعهن.

سيروان هه لسا بچيته دهسته ئاو به دهم ريگاوه بو له يه کی کرد.

- برا شه و که تان کرد به کلاس دهرس.

هه لاله په رداخه کهی هه لگرت دای له په رداخه کهی من که له سه ر میزه که بوو. منیش هه لم گرت. که ده یخواره وه، چاوی له چاو من بریوو. دوايه دهستی له سه ر دهستم دانا و هه روا ته واشای ده کردم. من وه کوو نیچیریک له دواي نیچیره وان که وتی و سر بووی نه مده توانی چاو بتروکینم. گهرمايه کی خوش به له شمدا ده گه را. قهت ئه مه م له ژيانمدا به تاقی نه کرد بووه وه. هه یچ کچیک دهستی نه گرت بووم. ته قه ی بی سيروان هات. نینۆکی به توندی چه قاند به پشت دهستما و دهستی هه لگرت.

- ئه مه ش ئينتخابیه که. من دهرۆم شه و تان خوهش.

که رۆی دهتکوت چراکان کوژانهوه. تاریکیه ک منی داگرت. سیروان باسی پیشبرکی و کوره کانی ده کرد. من وه کوو ئه وه له پشت دیواریکه وه قسه م بۆ بکه ن دهمزانی قسه ده کا، به لام تینه ده گه بیستم.

- ساکت بووی چه وگه؟

- وه بزائم سه رئیشه که م خه ریکه ده س پی ئه کا. گوپچکه م که فتگه گقه گف. ئه گه ئه کرگی چرا خه وه که رۆشن که، ئه مه بکوژنه وه.

وا نه بوو، ئه مه م کرده به هانه. سه رئیشه دوایه هات. و نه یه ئشت بیر له هیچ شتیک بکه مه وه، جگه له شه وقی چرای ژووره که ی هه لاله که که وتبووه سه ر دیواری هه وشه که و جار جار سیبه ریک پیندا تیده په ری. وا دیار بوو، ئه ویش وه کوو من خه وی لئی ناکه وی.

ته واو حه فته که هه رایه ک له می شکمدا ساز ببوو. ئاره زوویه ک هه یه، ده ست پیناگا و ئاره زوویه ک له به رده سه و ده ستی بۆ نابه ی. قیبه بوو به دوان. نوپژ که سه رگه ردان.

لانی که م ده متوانی باسی سه فورا بۆ براده ره کانم بکه م و نه ختیک دل م سوکنایی بی به لام ئه مه نه ده کرا باسی بۆ خۆشت بکه ی. "ده چییه مال ره فیقت به ته مای خۆشکه که ی؟" نازانم بۆ ئه مه له کومه لی ئیمه دا به مانای کاره ساته. ئه گه سه روان بزانی چم پیده لی؟ که چاو له سیچه رخه قورازه که م ده که م قسه که ی که مال جاریکی دیکه له می شکمدا ده نگ ده داته وه: تو چه و ئه م گوو خواردنگه له چه؟ ئه مه من نه بووم هه لمبژاردبوو، ئه و منی هه لمبژاردبوو و ئاگره که ی هه لکردبوو. خۆم دابوو ده ست لافاوی چاره نووسه وه.

ئاخری حه فته هاته وه. حه فته یه ک که به سالی ک له من گوزه را بوو.

- بی ره و ئیمشه و شه راومان نییه، به ته خته کردن ئه یگوزه رنین. حه زیشت کرد تینه ده ره و گه مالگه شتیک ئه که ی.

- ده ی با هه ر نه چینه و.

- ناوی قه ول م داگه به دایکم. چیشتی دروست کردگه.

هه لاله به چاو پیده گوتم، بۆ ئه و حه فته دیار نه بووی. بۆ نه هاتی. له کاتی کو کردنه وه ی سفره که دا من گه بیستمه نیوان ده رگای ئاشپه زخانه که. هه ر دوو ده ست پرله قاپ. هه لاله له ولاره ده گه رایه وه له نیو ده رکه که دا ماچی کردم و تیپه ری. نازانم چۆن شته کانم له ده ست به ر نه بووه وه، به لام هه ستم کرد ده بی وه کوو چه وه نده ر سوور بوویتمه وه. ئه ژنۆم ده له رزی. خۆم به شوشتی قاپه کانه وه خه ریک کرد که به و حاله نه مبین. هه لاله ش نه هاته وه. دایکی هات و ئه مری کرد قاپان نه شو م.

- كاك سيروان نه روين؟

- با له بهر كه م ده روين.

- چاي بخون دوايه برؤن!

- ببوره دايكه چاييه كه ده بهينه قاوه خانه.

هه تا سيروان بيت من له به رهه يوانه كه دا وهستا بووم. هه لاله هات كتبيكي بو هينام. ته هه وع ي سارتر بوو.

- ته وه بخويتنه دوايه قساكه ين. چتيكي ها تيا بو تو، داينه خه ي.

پارچه كاغه زيكي تييدا بوو. هه لم نه گرت. به كتبييه كه وه له به خه لم نا.

- مه منون.

به زماني گله ييه وه گوتي:

- بوچه دانه نيشتن؟

نامه كه يه ك ديتر زياتر نه بوو، به فارسي نووسرابوو: "وه ره با به خوشه ويستييه وه، داهاتويه كي هاوبه شي جوان هه لبريرين."

حه فته يه ك له گيژاوي بير كردنه وه دا بووم. چ وه لاميك بده مه وه. چ بنووسم، چوني بنووسم. خو من فارسييه كه شم ته واو نيه. ره وايه من كه سيك بخمه نيو دنيايه ك كه بووني نيه؟ ره وايه كه سيك كه داهاتويه كي رووني هه يه به ته ماي من بي؟ تايا ته مه گروتيني لاوه تي نيه؟ كچانيش وه كوو ئيمه له ئيمه ش خراپتر، ليره دهره تاني دلداريان نيه. كوران وه كوو بوونه وه ريگ له كولان و شه قاماندا ده بينن، ييكه وه دين و ده چن. بي ته وه هه ست به بير و هزاريان بكن. هه روا كه كچان بو ئيمه به و شيوه ن. نزيك بوونه وه قه ده غه يه، بويه ته گهر توانيان، توانيمان يه كيك له نيوه خه لوه تييدا بينين زوو گرفتار ده بين. چ ته زموونيك ييشووترمان هه يه؟ تاخو ته وه هه لبراردنه ته و باسي ده كا بووني هه يه؟

نووسيم: هه لاله گولي بيابانه دوورده سته كان. خوشه ويستي خه ياله كاني من! پيش ته وه ي هه لبريرين با توانايي هه لبراردن په يدا بكن. من بريارم داوه برؤم، به لكوو بتوانم بيم به و كه سه كه به گوتهي تو بگه يته جيگايه كي به رز. ته گهر ده ست پر هاتمه وه و تويش هه ره له سه ر ته م برياره ت بووي ته وه به شايه تي ته ستيه كان دنيايه ك بو خوشه ويستي ساز ده كهن.

به راستي بريارمدا ته م شاره به جي بيلم. هه ستم ده كرد له نيو دووبه ره كييه كدا گيرم كردوه. دووبه ره كي زياني روژانه ي زوير و بي به زه يي و بيري دنياي مه خمه لي خوشه ويستي. دووبه ره كي هه زاري و بيري گوران. شتيك كه له م شاره دا به ديم نه ده كرد. هه وا ي لاوه تي و ثاره زووه دووره كان هه ليگرتم.

نامه كه م له نيو كتبييه كه دا داناوه و ييم دايه وه.

- چەند لاپەرەیکم لىي خوەند. سەختە، حالى ناوم.

لوتى ھەلقراچاند و رۆي. دەمزاني پەلەيەتي نامەكە بخويتتەو. بە جيم ھيشت كە وەلامم نەداتەو، نەكا پەشيمانم بكاتەو.

*

سمایل قاپى عارەقى ھيتابوو. سيروان سەنگەكى و كەبابى ھيتابوو، عەلى خەيار و تەماتەي لە داىكى ئەستاندبوو. كەمال پارەي عارەقەكەي دابوو. منيش نۆكم كۆلاندبوو و گۆلە بەرۆژەم كرىبوو. لە ژوورەكەي ئيمە كۆ بيووينەو. كە چەند رۆژيک بوو كارەباشمان ھەبوو. باجى پيرۆزە و كالامرا بە شەريكى كرىبوويان.

- ئەمە شيريني بەرقەكەس كەمال؟

- نەخىر قوربان ئاشى پشته پاى ژيانە، ئەيزى سۆزى ئەچى.

- بۆ كۆي ژيان، تازە دنيا خوەش بووگە.

- ئەچم بۆ ناوچەي ھەوشار، كارم پەيا كردگە.

- دەس ئيمەيچ بگرە.

- ريوى ناچوو بە كونا، گزگيشى بەستوو بە جووچكەيەو.

بە شوخي و ئەختەلات قاپە عارەقمان نيوە كردبوو و نيوە سەرخۆش بووين. كەمال ھەستا چوو دەروەو و ھاتەو دەستىكى ھيشتا بە دەر كەكەو بوو گوتى.

- ژيان خەوەرئى خوەشم ھەس بۆت. ئەگەر بيزم پەشيمان ئەويتەو. ناچى بۆ ھيچ كۆي.

- ھەميسان چەت دۆزيگەسەو؟

- نا شوخي ناكەم. سەفورام دى ھاتگەسەو، لە دوكان خەرازي فرۆشەكەي ناو بازارا ديم.

- منالكيشى بە باوشەو بوو. قسەم تەكيا كرد. وا بزائم تەلاقى سەنگە.

- چۆن ئەزاني.

- تەك دوكاندارەكا قسەيان ئەكرد وەك چتى ئاشناي بوو.

- دەي با بخوينەو بە سلامەتي سەفورا چاوجوان.

كۆلان بە كۆلان ھەتا ئەو سەر شار ھەتا بەرمال سيروان روشتين. لە شوپتە نيوە تاريك و چۆلەكان سمایل و كەمال گورانبيان لە زارى يەكتر دەسەندەو. بەلام من ديسانەكە كەوتبوومەو گيژاوى خەيالى سەفورا. وپتەكاني ھەلەلە كال دەبوو سەفورا دەھاتەو پيشى. جۆرە گيژاويك كە ھيچ بيريكت بۆ تەواو

ناکری. دیمه نیک دئ و به په له شویتى خوی دها به دیمه نیکى دیکه. ووشه یه ک، قسه یه ک به بیرتدا دئ و ناگاته سهر زارت لئی په شیمان ده بییه وه. ده ته وئ بریاریک بده ی به لام ده زانی پیت له سهر زهوی نییه. نه شیعر و نه گورانی ناتبأ. ههرچیک هه یه له تاریکی ده رووتندا ده سووریتته وه و جار جار به ناخیکه وه دیتته ده ره وه.

- زور بیرى لئ مه که وه. سۆزى ئه چین ئه یونین.

- ها؟

- ههر ها له مال باوکيا. وهک جارن ئه چین دوو سئ خول ئه خه وه ین به ده ور مال له که یانا، شایهت هاته بهر درگا. من قسه ی ته کا ئه که م تو کارو نه وئ.

ئو روژه نه چووم بو سه فه ره که. به ناو بازاردا ده گه رام و چاویکم بیوو به ده چاوه لکوو له ناو هه شاماته که دا بیینم. لای ئیواره بوو من و که مال هاتینه وه کولانه که یان. منال له باوهش له بهر درکه وه ستا بوو، له گه ل ژنه جیرانیک قسه ی ده کرد.

دلّم دا خورپا، له وینه ی خه ونه کانم جوانتر و نه ختیک روو کراوه تر بوو. که مال چووه پیشی نازانم چی پرسى و چی گوت. مروّف ئه گه ر شتیکى له دلدا نه بوو، وه کوو من له قسه کردن ناپرنگیتته وه. من له دووره وه راوه ستام. ئه ژنوم ده له رزى. که مال ئیشاره ی به منیش کرد. من ده ستیکم به رز کرده وه.

- هیچ، چه م وت. وتم داخوئا ئه و ماله ی هاوساتان فروشیاگه. ئه وه جارن مال ئیمه بوو. سه فورا خانم، منالیه کانمان خوه شتر بوو له م کووجه گه لا. خوه شحالم چاوم پیتان ئه که فیتته وه. هاتگن بو سهردان یا؟ وتى جارئ هام لیئا. وتم به خهیر بیتته وه... ئا برا خو قسه نییه به کول شیره وه. خو بنیام ناخوه ن.

به لام بو من به کول شیره بوو. ئاخر من نه مده توانی ئه وه ی له دلّمدا بوو بیلیم و ئه وهش پیشی به قسه ی دیکه ده گرت. به خوّم ده گوت: باشه ژیانى قور به سهر. توى بئ باب و دایک و بئ خانه و لانه چی پییده لیئى. ئه و ئیستا له ژیانیک ده گه ری که له مال باوک و تانه و ته شه ری ئه م و ئه و رزگارى بکا و له ژیانى میرده که ی پیشووی خو شتر بئ. پیم نالیئى ئه تو چت هه یه پیشکه شی بکه ی. گیره م قسه شت کرد و رازى بوو، وه لامى هه لاله چۆن ده ده یه وه. چۆن به رگه ی گله یی چاوه کانی ده گری؟

دوو روژی دیکه ش به م ده رده وه تلامه وه. باستر ههر ئه وه یه برۆم و نه گه ریمه وه. خه یال له راستیه کان خو شتره. با به ئاره زوییه وه بژیم، ئه وه یانئ شتیکم بو ژیان هه یه. هه تا راستیه کان ئاوینه ی ئارزووه خه یالییه کانیان لیل نه کردوه، با برۆم. نامه کونه که ی نیو کتیبه که م دا به که مال که ههرچونیک

بووه، پینی بدا. نهک به تهمای شتیک بم، تهنیا دهمهویست بزانی لهو دنیا کهسیتک ههیه خوشی دهوی. بریارم دا لهبیر خومی بهرمهوه. نا من نهبووم بریارم دابوو، ههلاله بوو ئهمری دهکرد.

*

دهبووا له سیپریانی تیکاپ دابهزم، خهوم لیکهوتبوو، گهیشینه سهقز و ههموو دابهزین. له گاراژ پرسیم: لیره ماشین ههیه بچی بو ههوشار؟ نهخیر برۆ بو بوکان یان بگهپیهوه بو سیپریانهکهی تیکاپ.

نهختیک بهناو شاردا گهرام ئیرهش سنه چکۆلهیه که. نهختیک زاراوه کهیان و سهپینچه کهیان جیاوازی ههیه. خهلکی ئیره زیاتر له سنه جلی کوردییان له بهردایه. ژن به دهگمهن له شهقام و بازاره کاندایه بیندرین. لیرهش ههزار، ههزاره و دهوله مهنده، دهوله مهنده و خاوهن ماشین و تهلار.

سوار ماشینی بوکان بووم. منی سهفه نه کردوو، ئهوه له یه کهم رۆژدا دوو شارم دیت. بوکان بو من به ناوی هسهن زیره کهوه دهناسرا. ههزم دهکرد بچم سهری گلکۆکهی بدهم، نهکرا. دهبوو خیراکه م سواری ماشینی تیکاپ بم.

له تیکاپهوه بو سهدی سارۆخ ماشین نییه و دهلین ههژده کیلومیتره. ئیواریه و بو ئهوه نابی به پینان لهو جاده نااشنایه بدهم. لهویش به شهودا بچمه کوئی. له میوانخانه چلکنهیه کدا که پیم وابوو دهبی ههزران بی، لامدا. شناسنامه بده و له کوپیهوه هاتووی و بو کوئی دهچی؟ به فارسی وهلام بدهوه و پاره کهشت له پینشدا بده و هه ر چاوی له توره که چکۆله کهی دهستم بوو.

- چی تیدایه؟

- ته ره تۆله که.

نهیزانی دهلیم چی، لیجی گهرا. کا برایمی لووله کیش که باسی ئه م کارهی بو کردبووم و ئادریمی پیدابوووم. تهنیا گوتبووی دهچته تیکاپ و لهوئوه بو کارگهی سارۆخ. نهیگوتبوو، خهلکی ئیره کوردی تیدهگن بهلام چاوی دیتنی کوردیان نییه. دواتر زانیم نیوهی ئه م شاره کورده، بهلام ئه و شهوه من تووشی تور که که هاتبووم.

ملی ریگام گرتبوو دهرویشتم. نه ئاو دیار بوو نه ئاوه دانی. کهم کهم خۆر گهرمی دهکرد و دهنگی جوړه پینده گوتی که زۆر گهرم دهبی. ئه م بهر و ئه وهبری جاده مهزرای گهنم و جوئی دهیمه کاری بوو.

خاوارسان کومپریسییه ک پهدا بوو، دهستم هه لئنا. رایگرت. کاتیکی پیچوو که تۆزه کهی برّوا و کابرای شۆفیربیینم. به تورکی پرسى بۆ کوئ دهچم. یان من پینم وابوو ئه وهی پرسىوه. به فارسى گوتم دهچم بۆ سه دى ساروخ.

- بیا بالا (وهه سه رى)

نیو ماشینه که پر بوو له دوو که لى جگه ره. شۆفیره که کابرایه کی له رى رهش داگه راوى که پۆ داچوراو، دیار بوو تریاک زۆر ده کیشى. یه ک به دوى یه کدا دهنده ی ده گۆرى و هه وللى ده دا ماشینه که له قوولکه کان لا بدا. جگه ره کوژاوه که شی هه ر به لیویه وه بوو.

- بۆ کارگه ده چی؟

- به لى.

- له وى کار ده که ی یان له کار ده گه رى؟

- له کار ده گه رم.

- ده بی راست بجیته لای موهه ندیس. من ده فته ره که یت پیشان ده ده م.

ئهم قسانه شمان هه موو به فارسى بوو. دوايه ده ستى پیکرد. خه لکی کوئى و بابت چکاره یه و چ ده زانى و... تابلوى پرۆزه ی جه هاد سازندگی "پایاب سد ساروق" مان لیده ر که وت.

موهه ندیس له هه موو شتیک ده چوو موهه ندیس نه بی. کابرایه کی بالا کورته له ی ریش رشکنى، که پۆ په تاته. کلاو کاسکیکی سپى له سه ر نابوو، له کیسه لیک ده چوو کلاوت له سه ر نایى. دهنگى نه رم و ئارام بوو. به زاراوه یدا دیار بوو فارسه. دوو کهس له پشتییه وه راوه ستابوون.

- چ ده زانى؟

- جۆشکاری.

- کارى ئارماتۆر ده زانى؟

- ده زانم.

- وهه ر بۆ ده فته ر.

له دووى که وتم. ئه و دوو که سه کهش به دوومدا هاتن. وه مده زانى ئه وانیش بۆ کار هاتوون. دوايه زانیم ئه وانه موحافیژ و به رده ستى جه نابى موهه ندیس. کارى وه رگێریشى بۆ ده که ن. چونکه به شیک له کریکاره کان فارسى نازانن.

پرسیارنامه یه کی له پیشم دانا. قه له مه که م هه لگرت بنووسم.

- خويندهواريت چهنده؟

- شەش كلاس

- بیده من بینووسم.

شناسنامه و بهرگی سهربازی لیوهرگرتم. له رووی شناسنامه که بو خوی نیوی باوک و شویتی دانیشن و نازانم چی دیکه ی نووسی. دوایه پیندامه وه ئیمزای بکه م. نه شم پرسى مانگانهم چهنده ده بی.

- باشه ئەتۆ که فیلی، ئەى كئى تاگای له دایکت ده بی.

- خوشکینکی چکۆله م هه یه.

- ده بی بزانی به م زووانه پارته پى نادری. یه ک ههفته ش تا قى کردنه وه یه. شناسنامه که ت هه تا کۆتایى ئەو یه ک ههفته لای من ده بی.

بانگی یه کیک له بهردهسته کانی کرد.

- غه زه نفه را! ئەمه بده ته حویلی شه وزه ب.

شه وزه ب سهر کریکاری به شی ئارماتۆر بوو. کابرایه کی به قه لافه ت و ناوچاوگرژ بوو. به تورکی و توندی ئەمری به کریکاره کان ده کرد. یا خو ده یه ویست پشيله ی من له بهر ده رکه بکوژی. یه که م کار بارینکی قورسی به کۆلما دا که بیگویزمه وه. ئاسنه کان زۆر داخ ببوون. دیتم که س دهسته وانه ی له ده ست نییه. منیش قۆلی کراسه که مم هینایه بهردهستم و شیشه ئاسنه کانم هه لگرت.

هه تا ئیواره به قه ت سى کریکار کاری لیکیشامه وه. نیوه رۆ له دووی کریکاره کانی دیکه که وتم. چووینه هۆریک بو نان خواردن. دوو ریز میز و کورسی دانرابوو. له بن سالۆنه که وه ئاشپه زخانه بوو که سى که س، دوو پیاو وژنیکی سهر و مل داپیچراوم دیت که له وى کاریان ده کرد. خواردن برنج و په تاته. بو شویتینکی به تال ده گه رام، یه کیک بانگی کردم و به کوردی گوتی: وه ره لیره دانیشه. ده تگوت دلّم ئاوپژین کرا، له به یانییه وه یه ک ووشه ی کوردیم نه بیستبوو. سپاسم کرد و له ته نشتی دانیشتم. هه موو ده ور وه ره که چاویان لیده کردم. بو من ئاسایی بوو. تازه هاتوو و کورد و خولکی ئەو براده ره سهرنجیانی راکیشا بوو.

- من نیوم فایقه، ئەى ئەتۆ؟

- ژیان

- خه لکی کوردستانی خوارووی. به له هجه تدا دیاره.

فایق پیاویکی چل چلوپینج سالان دههاته بهرچاو. سهر و مل ئەستوور و دەمووچاوی گرد و نهختیک رهشداگهراو. دەست و مهچەک ئەستور و هەر دووک گوئ وه کوو زۆرانگیره کان شکا بوو.

- به خیر بی. له کام بهشداي.
- ئیمرو له بهشی ئارماتورا بووم، وهلی من جۆشکارم.
- ئەي بۆ نه پاناردیه بهشی جۆشکاری؟
- ووتیان ههفتهیه ک ئازمايشیه.
- ئای لهو سه گبابه.
- هیندی له خواردنه کهت هه لگره بۆ شهو، شام هیچ نادهن.

من هیچم نه بوو برنجی تیکه م. توره که کهشم له بن بهردیک دانابوو هه تا بزانه شهو له کوئ دهخهوم.

کارگه له چه م و دۆلی بهر سه ده کهدا بوو. له تهختاییه کدا که ده پروانی به سهر دۆله کهدا چه ند خانووی گه و ره و بچووکی به تهخته کراو به ده ور مهیدانیکی خۆله پۆتدا قوت کرابوونه وه. یه یکیان وه کوو ئەنباریکی گه و ره بوو. ئەوه ئەو شوینه بوو نانمان لپی خوارد. یه یکیشیان سپی بوو، ئەوه دهفتهری موهه نديس بوو. له شانده ستیه وه ژووری دوو بهردهسته کهی بوو. له پشته وه به مهودای دوو سه د میتر له ته نشت بيشه چناریکدا، خانوویه کی گه و ره تر هه بوو که گو تیان چایجی و بنه ماله کهی له وئ ده ژین. ژنه کهی ئەوه بوو که له ئاشپهزخانه کاری ده کرد، کچیکی سیزده چوارده سالان و کوریکی چکۆله شی هه بوو. ئەم خانووه پيشتر خانووی موهه نديسی پيشوو بووه. له ریزی دووهه مدا ژووری نوێژ کردن بوو که شیریه ک ئاویشی له پيش بوو. که میک له ولاتره وه پینج توالت ساز کرابوو که بۆنی دانیشتوانی ریزی پيشه وهی هه راسان کردبوو. هه رچی میشی ئەو بیابانهش بوو له وئ ویزه یان دههات. بۆیه زۆربهی کریکاره کان بۆ خۆ به تال کردن ده چوونه بن داران.

ئيواره غه زه نفه ر پپی گوتم برۆ خانووی ژماره ۹.

ژماره ۹ شویتی پینج کهس بوو. پيشتر چوار کهسی لیبوو. پینج قه ره و یله ی نیوه شکاوی فه نه ری تیدا دانرابوو هه ر تهخته ش دوو په تووی له سهر بوو. دواتر زانیم ئەگه ر لیغه و دۆشه کهت ده وئ ده بی خۆت به یینی. کا جه میل گو تبووی له زیندان هه ر دوو په توویان به زیندانی ده دا و قه ره و یله کانیش دوو قات و سی قات بوون.

سلاو و چاک و خۆشی و له ناوه راستی ژووره کهدا راوه ستاوم بزانه جیگا کهی من کامه. یه یکیان گو تی: ئەوهی بهردهر که به تاله. توره کهی جله کانم له سه ری دانا و چوومه ده ره وه بزانه دوکانیک یان چایخانه یه ک پهیدا ده کهم چاری برسیه تی بکه م. نه بوو، هه موو خزابوونه ژووره کانیا نه وه، فایق نه بی

هیشتا لودیره کهی دهخولاندهوه و خاک و بهردی هه‌لده‌گرت و ده‌یخسته شوینتیکی دیکه‌وه. به‌ناو پۆله‌داری ته‌نیشت سه‌ده‌که‌دا چوومه سهر ئاوی گۆله‌که و سهر و چاویکم شوست. نه‌ختیک به ده‌وربه‌ردا خولامه‌وه به‌لکوو پنگ یان کوزه‌له بدۆزمه‌وه. نه‌بوو.

هاتمه‌وه ژووره‌که دیتم چوار هه‌واله‌که‌م دانیشتون به‌ده‌ور چراگازی‌کدا تریاک ده‌کیشن و ژووره‌که‌یان پر کردوه له دوو‌که‌ل. خولکی منیشیان کرد. سپاسم کردن. به‌تورکی پیکه‌وه ده‌دوین نه‌مه‌زانی چ ده‌لین. دوو‌که‌ل کردن ته‌واو بوو. سفره‌یان داخست و برنج و په‌تاته‌یان هینایه پیشی. نان و ته‌ماته‌شیان هه‌بوو. که گوتیان فه‌رموو! چوومه پیشی یه‌ک دوو پاروم له‌گه‌لیان خوارد. زکی برسی شه‌رم ناناسی.

ئه‌وه‌نده به‌ماندوویی نووستبووم نه‌مزانی که‌ی رۆژ بووه‌وه. هه‌والان به‌خه‌به‌ریان هینام. چوومه ده‌ری له‌ئاوده‌س ده‌گه‌رام فایق به‌ره‌وووم هات.

- دویته‌شه‌و له‌کوی بووی، به‌دواتدا گه‌رام. به‌برسیه‌تی نووستی؟
- نا ئه‌و هاومه‌نزلگه‌لمه به‌شمیان دا.
- وه‌ره من نان و چایم هه‌یه. با برۆینه لای من. ئاو ده‌سته‌که له‌پشت مالانه‌وه‌یه. به‌لام ده‌بی ئه‌فتاوه‌ی خۆت هه‌بی، وه‌ره من هه‌مه.

به‌ده‌م قسه‌کردنه‌وه به‌په‌له‌په‌ل نان و چای شیرینمان خوارد و دابه‌زین بۆ ناو کارگه.

- ئه‌گه‌ر پارته هه‌یه. ئه‌و چایچییه هه‌موو رۆژیک ده‌چیته شار بۆ شت کرین. پارهی پی بده نه‌ختیک نان و پینخۆرت بۆ بینن.
- حه‌ق ریگای گه‌ره‌ک نییه؟
- ئه‌وه مووچه ده‌ستینن که ئه‌و ئیشه‌بکا، به‌لام ئه‌وه‌ش بزانه بریک له‌پاره‌که‌ت هه‌ر ده‌خوا. به‌لام چار نییه. ئه‌گه‌ر پاره‌شت نییه من به‌شی دوو سی رۆژمانم هه‌یه. جله‌کانیشت بینه له‌لای من داینین. ژووره‌که‌ی من جی هه‌ردوو‌کمان ده‌بیته‌وه. ئیواره ده‌چین جی خه‌وه‌که‌شت دینن.

- ئه‌کرگی جیگا‌که‌م بگۆرم؟ ئیراد ناگرن؟

ئه‌وه له‌ئه‌ستوی من. سه‌گ له‌من ناوه‌ری.

ژووره که ی فایق خوره تاوگیر و بچووک بوو، که دهر کهت ده کرده وه گهرما وه کوو دوژمنیک
چاوه روانت بوو. ده بوا دهر که و په نجره چوو که که بکه یه وه و ده سه سړیک تهر به سه روچاوتدا بده ی
هه تا بتوانی وچانیک بده ی.

- روژی هه ینی دهر وین بو شار هیندی دوشه ک و شته ده کرین. تا ئه وکات به و دوو په توه
قه ناعه ت بکه.

روژی دووه هم تازه ده سته کار ببوین. مه هه ندس و دوو دۆلکه که ی په یدا بوون. به ئیشاره ی ده ست
منی بانگ کرد.

- برۆ به رده سته میعمار بزانه کاری چیه.
- میعمار کامله پیاوکی سهرتاسی لاواز بوو که به فارسیه کی باش دده وی. یه ک دوو کاری
پیدام، ئاگام لیبوو چاوه دیریم ده کا. لوله جو شکردن بوو. گهرچی پیشتر ئه و شیوه کاره م
نه کردبوو، به لام باش له ئاو دهره ات. دوایه کاری یه ک روژی بو دیاری کردم و به چی هیستم.
- سبه ی ده چیه کارگه ی ئه و بهر بو جو شکاری.

چایچی به نیو کریکاراندا ده گه را و سفارشی وهرده گرت منیش پاره ی هیندی نان و قهند و چا و
پهنیرم پییدا. نیوه رو دیسان برنج و په تاته بوو.

- کاک فایق وادیاره لیرا گوشت حه رامه.
- ده لاین موهه ندس سه وزی خو ره بو یه له ئیمه شی حه رام کردوه.
به گویمیه وه پچاند.

- له لیسته دا هه یه، پاره که ی دده زن. له باتی سی ژه م یه ک ژه م دده ن. ئه ویش روژانی هه ینی
که زۆریه ی ئه م جه ماعه ته لیره نین.

- ده چنه کوئی؟

- ئه مانه خه لکی ئه م دیه اته ی دهوروبه رن، دهرؤنه وه مالی خو یان. هیندی کیشیان مالیان نزیکه
هه موو شه ویک دهرؤنه وه. گونده کانی دهوروبه ری ئه م چومه که ئیمه کاری تییدا ده که یین،
له و بهر زۆریه تورکن و ئه م بهر زۆریه کوردن.

- ئه گه ر وایی ئیره مهرزی ته بیعی کورسانه.

- ده بی وایی. جارئ له م کارگه که که وتوه ته ئه م به ره که تو ده لئی کوردستان، کریکاره کان
جگه له من و تو هه موو تورکن.

- بۆچە، کریکار کوردیان گەرەک نییه یا چه؟
- کریکاری کوردی ئەم ناوچه هەموو پیمەرە بە دەستن. کاری سەنعەتی نازانن. کاری پیمەرەش نەماوە. لودیرە کە ی من لە یەک سەعاتدا کاری پەنجا کریکار دەکا.

پیم وایە شەوی دووھەم بوو، پیی گۆتم:

- ئەتۆ کریکاریکی باش و لیزانی، بەلام لە کارگە ی وەکوو ئیرە کارت نەکردوو. دەبی زۆر چاو کراوە بی. سەگ و گورگ زۆرن. ئیرە جیاوازی لە گەل کارگە ی ناوشار زۆرە. زیاتر لە سەد کەس لیرە کار دەکەن. بەشی ھەرە زۆریان کریکاری وەرزین و بەس چاویان لە پارە یە و بۆ پارە هەموو شتیک دەکەن. بە وردی سەرنجی ئاکار و گوتاریان بدە. تێدەگە ی کێ بە کێیە.
- جاسوس ھا لە ناویانا؟
- ھەم ھی موھەندیس و ھەم ھی لەو سەرەووتر. ھەر کەس لەخۆرا باسی حوکومەتی کرد، مەیدوینە. یان خۆت بدە لە گیلی. ئەو چایچیە دەبینی دوا ی نیوەروان دێ چای دەفرۆشی و بە دیار ئەم و ئەووە رادەووەستی، ئەووە سیخۆری بۆ موھەندیس دەکا. ئەمانە سەگن، ئەگەر شکیان لە کەسیک بی، تەنیا بە دەرکردن رەزایەت نادەن. دەنپێرنە ئیتلاعات. بۆ ئەووە پارە کە ی نەدەن و بۆی بخۆن.
- موھەندیس بەراسی موھەندیسە؟
- دوا یە پیت دەلیم.
- ئەم شرکەتە، زۆر دەوام ناھینی. پرۆژە یە کی زەلامە و شەریکە کە بچوو کە. ئەگەر پارە یان ھەبی ھەتا زستان دەوام بینن، باشە. تا ئیستا دوو جار لەبەر کەمی بودجە دەستیان لیکیشاوەتەووە. ئەمە جاری سێھەمە.

فایق دەنگی خۆش بوو، جار جار لەبەر خۆیەووە مۆرەمۆریکی دەکرد. بلویریکیشی ھەبوو لە نیوان گۆرانییەکاندا فووی پێدا دەکرد. منیش ئەگەر ئەو گۆرانییەم زانیایا، لە گەلم دەگوتەووە. بەمانە شەومان تێدەپەراند. دەیگوت:

- ھیچ شتیک وەکوو موسیقا سەرنجی مرۆف راناکیشی. دەلین لەبەر ئەو یە کە لاسایی دەنگەکانی سروشتە کە مرۆف بە ملیۆن سال گۆی لپی بوو. مەولەویش دەلی لە بەھەشتدا گۆیمان لپی بوو، ئەو ھەموو فەیلەسوف و نووسەر و شاعیر و رەسام و... ھە یە ھیچیان بە ئەندازە ی گۆرانیبیژیکی دەنگ ناخۆش خەلکیان لی کۆ ناییتەووە. لە ھەموو شوپنیککی دنیا ھەر وایە. دەزانی بۆ وایە؟ من پیم وایە مرۆف لانی کەم مرۆفی ئەمرۆیی، بە گشتی تەنبەلە. تا قەتی بیر کردنەووە ی

نییه. ئەو ھونەر و فەلسەفانە بۆ تیگەییشتن بیرکردنەویان دەوی. بەلام موسیقا بە ھەست
تێدەگەیی. نە زانستی دەوی، نە سەواد.

دە پازدە دانە ھەلماتی ھەبوو، قوتوویەکی بە بزمەر بە دیوارەکەیی بەرانبەریدا کوتابوو. رادەکشا و
ھەلماتەکانی فرێدەدا بۆ ناو قوتووہەکە. ھەر کامی تی نە کوتبا دەیگوت "ئای لەو سەگابە"

کاتیکی ژیان فشارت بۆ دیتی پەنا دەبەییە بیرەوہری مندالی و دەورانی بی خەیالی لاوہتی، زیاتر ئەو
شتانە باس دەکەیی کە خۆش بوون. من و فایقیش ھیندی بەسەرھاتی تال و شیرینمان بۆ یەکتەر
دەگیرایەوہ. ئەو بە ئەسل خەلکی برادۆستە. مالیان ھاتووہتە تەوریژ و لە زانکۆی تەوریژ خویندکار بووہ
و دوو سال پێش رووخانی رژیمی پێشوو بە تاوانی پەیوہندی لەگەڵ چریکە فیداییەکان گیراوە و دە سال
زیندانی بۆ دەرچووہ و لە کاتی شۆرشدا زیندانەکان کرانوتەوہ و ئەویش ئازاد بووہ. دیسان سالیکی
دواتر لە لایەن ئەم رژیمەوہ گیراوە و پاش سالیکی بەردراوە و لەوکاتەوہ خۆی شون ون کردووہ.

- خزمیکی خویپی خۆم کە ببوو بە کومیتەچی راپۆرتی لیدابوووم. ئیستا بووہتە سەرھەنگی سپا.
دەزانم ھەتا ئەو سەگابە مابی من رووی خۆش نابینم. قینەکەشی ئەوہ بوو کە تەماعی لە
کچیک بوو کە من دەمەویست بیخوازم. دەیەویست ئەویش بە گرتن بدا و لەو ریگاوە دەستی
پێی بگا. ئاخیریشی نە بە نەسیبی ئەو بوو نە من. کچە چوو بۆ ئوروپا.
- بۆ نەچوووی بە شۆنیا.

- ئیستاش نازانم لە کوئیە. پەییگیر نەبووم. ئەویش رووی و ئاوری لە دوا نەداوە. منیش خۆم
تیکەلی ئاوارەکانی شەری ئیران و عیراق کرد و بەم پیناسەوہ بووم بە کریکاری. ھەر سالە و لە
کارگەییەکی ئەم ولاتەدا بەسەر دەبەم. پیم وایە تۆش خۆت تووشی ئەم ئاوارەییە دەکەیی، کە
نەیکەیی باشتەر.

- چە بکەین بەش ئیمە ھەر ئەمە نییە؟ ئیمە لە ھیچ کوئی ھەر ھیچیکمان نییە بگەرینەوہ بۆ
لای، یا خۆ دلمان نەیی بە جی بیلین.

- دەبی ئەو شتە پیک بینی. ئەگەریش ئاوارەیی ھەلدەبژیری دەبی بزانی بۆ چییە، بەرھەمەکەیی
چ دەبی، ئەگەر ھەر نان و جل و پیللۆوہ ئەوہ سوالکەریکیش ھەییەتی. ئەتۆ کریکاری، خەلک بە
بەرھەمی تۆ نان دەخۆن. دیارە ئەگەر ئەو زانیارییەت ھەبی. دەنا وەکوو زۆربەیی ئەم کریکارانە
دەبی، کە لیرە دەیانینی. ئەمانە بۆ خۆشیان کریکاری بە شتیکی نزم دەزانن. کاتیکی دەلین من
کریکارم وەکوو ئەوہییە بلی من بیچارەم. زانیاری لەسەر ھیزی خۆی نییە. ئەمەش زیاتر لەبەر
ئەوہییە کە کولتورەکەیی گوندییە. خەلکیکی کە کشتوکال دەکەن خۆیان بە مالک دەزانن، مالکی

- زهوی. ئیستا که زهویه کهی نهماوه، یان ماوه بهشی ناکا و بووه ته کریکار هر بیر لای ئهوهیه پارهیه ک پهدا بکا و بچیتته وه سهر زهوینه کهی. بویه کولتوره کهشی راده گری.
- من ههتا کلاس شهش له ئاواپیه ک زینگیم کردگه. ئهزانم به خاتر مامریک سهر یه کتر ئهشکنن.
 - دهزانم باست کردوو، بهلام پیم وا نییه لهو کارگهی جۆشکاریه دا که کارت کردوو، شاگرده کان ئاوهها بوویتن.
 - نا ئیمه پولیشمان بۆ یه کتر خهرج ئه کرد.
 - شوین و بابه تی کار بۆچوون و چۆنیه تی په یوه ندییه کانمان و بیر و باوه رمان دیاری ده کهن.
 - خۆ لیتره شیش گشتیان کریکارن، من ناوینم ره فاقه تیک له بهینانا بی.
 - ههیه تۆ نایینی. ئه و سی گه ماله، موهه نیس و دولکه کانی (وه کوو تۆ نیوت لیناون) ههر ئه وهنده بیین دوو سی کهس سهریان پیکه وه ناوه، یان دهریان ده کهن، یان ههر کامیان ده نیرنه شوینیکی دیکه.
 - بهلام ئیوه شوپیره کان فره وهخت جهم ئه ونه وه و کاریشیان پیتانه و نییه.
 - ئه وان ده زانن ئیمه بۆ خواردنه وه کو ده بینه وه. له گه ل ئه وه کیشه یان نییه. له نیو ئیمه شدا هه یانه کهسیک راپورتیان بۆ بیا. دهیناسین. ههر که ئه و هات قسه ده گۆرین.
- شوفیره کان یارمه تی یه کتریان ده دا. ماوه یه ک شوفیری جه رسه قیله که نه خۆش بوو، فایق له باتی ئه و کاری ده کرد. ئه گه ره یه یکیان ویستبای بچی بۆ شار بۆ کاری خۆی، شوفیری مینی بوسه که ده بیرد و ده یه ئنایه وه.
- سهر مانگ که پاره مان وه رگرت فایق به شوفیری مینی بوسه کهی گوت:
- جمعه دواى نیوه رۆ سوپچه که دانی ئه چم ده وریک ده ده مه وه.
 - نه ختیک نانی ته نووری بۆ منیش بیته!
- ههتا جمعه خهوم به نانت ته نوورییه وه ده بینی.
- ده چین بۆ ئه و گوندانه نه ختیک که ره و په نیر ده کرین و شاته و کولیره یه ک ده خوین.
 - گوندی کوردانه؟
- ئهم گونده نیوی قهره باوایه. "قهره کهی تورکییه و "باوا" کهی کوردییه. کورد و تورک تیکه لن. ئیمه ده چینه ماله کوردیک.

مینی بوسه که مان له بهر دئ راگرت. مندالی رهش و روت دهوریان داین. فایق بیرى ئەمەى کردبوو. هەر یه کهو شوکلاتیکى له دەست نان. روومان کرده مالیک که دیار بوو فایق دەیانناسی. باوک و دایکى ماله که زۆر به روو خۆشى پيشوازییان کردین.

- شهوکهت خان ئەمە دەستهبرای منه، نیوی ژیانە. کورپی چاکه. هاتووہ شاتە و کولپره بخوا.
- به چاوان. ئیستا چایه کهش پیده گا. دا ههسته کچی سهماوه ره که هه لکه.

سى کچ له بهر تهون دانیشتبووون. نه مزانی مه بهستی کامیانه، یه یکیان ههستا. دایه بو خوی قولى لینی هه لمالی و کهوته هه ویر کردن.

- ئەوه کچی خۆمه، ئەو دووه کهى دیکه دین بو یارمه تی.
- کریکارتن.
- به لى.

کچه که قژ کال و روومهت سپی بوو، به بیر سهفورا که وتمه وه. لوی سه رپۆشه کهى به بهرده میدا گرتبوو. دوو سى کچ و کورپی چلکنه دههاتن له بهر ده رکه وه چاویکیان له ئیمه ده کرد و به پینکه نینه وه به دوی یه کدا هه لدههاتن.

- ته ونه که هی خۆته یان ئیجاره یه.
- ئیجاره یه قوریان کوا ئیمه پیمان ده کری بو خۆمان فه رشی ئاوه ها بکه یین.

من پرسیم ئیجاره یی چۆنه؟

- مالى تاجرە. ئیمه ئە گەر خۆمان بیکه یین، که لوپه له کهى زۆر گران ده ردی، دوا یه ش که ده یفرۆشین، مایه کاری ده رده چی. به باشی له ئیمه ی نا کړن. ده یانه وئ ئیش بو ئەوان بکه یین. ئەوان دین هەر له م گوندانه خوری به تون ده کړن. ده یبه نه شار کارخانه یان هه یه، ده یپرئسن و رهنگی ده کهن. دوا یه بهن و ده زوو که دیتن به شی ده که نه وه به مالاندا. ئیستا ده ست زۆر بووه، نرخى کاره کهش دابه زیوه. له شاریش کارگه ی گه وره یان هه یه. به هه رزان مندال کاریان بو ده کهن، بۆیه نرخى ئیمه شیان شکاندوو. ئە گەر ئەو پارچه زه ویه و ئەو دوو مه ر و مالاته نه بی ئیداره ناکه یین. دوا یه ش خۆیان ده ستیان هه یه ده یفرۆشن به خارج.
- بو تاجرە که تان نا گۆرن؟ من بووم پرسیارم کرد.
- ئیمه ئەوان هه لئابزیرین. ئەوان ئیمه هه لده بزیرن. تاجرە کان هه موویان ده ستیان له نیو ده ستی یه کتره.

- جا ئيوهيش دەست بکەنە يە ک و بيژن بەو نرخە نايکەين!
- ئيمە پئويستيمان بە ئەوانە نە ک ئەوان بە ئيمە. ساليک بازار خراب بوو، تاجر نەهات. بە هەموومانەوه چووينە بەر حوجرە کهيان تکامان کرد کارمان پي بدەن. گوتيان ساليکي دیکه. نە کرا.
- ئيستا باشته. ئەمەيان تا مانگيکي دیکه دەبرين، سفارشيکي دیکه شمان هەيه.
- نان و کولپره و کەرهی خۆمالي، هيندەم خوارد که فايق گوتي: خۆت مەخنکينه، دەيهينهوه، له دەستت دەرناچي.
- کاک شەوکەت دە نانم بە جيا بۆ داني، بۆ شۆفيري ميني بووسە کەم دەوي.
- له هاتنەوهدا، شەوکەت هەتا پيش ماشينه که له گەلمان هات. فايق بری پاره که نەمزانی چەندە له گيرفانی شەوکەتی نا.
- خوا مالت ئاوهدان کا، سەرمان بدەنەوه.
- تاريکي کردبوو و ريگای خوار و خيچ و خۆله پۆتی ئەو ناوچە بۆ ئەوه نەدەبوو توند برۆي.
- ئەو چرای مالگەله لەم تاريکيا فرە قەشەنگن. وەسە هەسارەي سەر زەوي.
- کاتي خۆي ئەم ريگا بە دەستی پيشمەرگەوه بوو. هەموو ئەم ناوچە. بۆ پيشمەرگە چرا له دوورەوه يانی شويتی گەرم، يانی چای و نان و جيگای نەرم بۆ خەو. بەلام ئەگەر بە دەست دوژمنەوه بي ئەوه يانی شەر و نەگبەتی و بريندار بوون و مردن. ئەمەيه جياوازی داگير کراوی و نە کراوی.
- ئيسە پيشمەرگەکان هان له کويئا؟
- دەبي له دەوروبەري سنوور بن. يان لهو ديوي سنوور. باش نازانم.
- قەت پيشمەرگە بووی؟
- ماوه يە ک له گەل کەوتم. عەشيره تي ئيمە زۆر بەيان له گەل بوون.
- بۆ بە جيت هيشتن؟
- کرديان بە شەري ناوخۆي خويان. هيندەيان له يە کتر کوشت که دەولت بە دە ساليش نەيدەتواني نيوهی ئەوهيان لي بکوژی.
- لەسەر چە؟
- دەسەلات کاکە، دەسەلات. هەموو شەريک هەر وایه. حوکومەتیش هەر بۆ دەسەلاتي خۆي شەر دەکا. بەلام هەموو لايە کيان له ژير دروشمی دیکەدا دەيشارنەوه. يە ک دەلي ئەوي دیکه

دىكتاتورە و ئەۋى دىكەش دەلى ئەمان ئاژاۋەچىن و لە ئەساسىشدا لەسەر دەسلەتە بەسەر ناۋچەدا. دەۋلەتتىش ناخوونە كرىيان بۇ دەكا. رادەۋەستى خۇيان يەكتر داپاچن و بىن ھىز بىن و ئەۋ كات كارى ئەۋ بۇ لەنىۋېر دىيان ھاسان دەبىتتەۋە. حىزبە كانى ئىمەش ۋە كوو حوكومەت لە باتى بىرۋاۋەر بىرى قازانچى خۇيانىان ھەيە. ئايدۇلۇژىيە كان روو كارن. ئەمان چەندە پابەندى ئىسلامە كەيانن، ئەۋانىش ھەر ئەۋەندە كۆمۋنىست و دىمۆكراتن. ھەموويان بەس باۋەرپان بە خۇيانە. تا ئەۋ ئەندازە كە من مېژووم خوئندوۋە، كورد ھەر ۋا بوۋە. ھەر شەرى يەكترىان كرىۋە.

- گەرەكمە پوڭ جەمەۋ كەم بچم بۇ لاي پېشمەرگە كان، بگەرەم بە شۆن باۋكما.
- دەزانى نىۋى چىيە؟ بىۋورە بە پى قسە كانى خۆت دەلىم.
- نە، نازانم. ئامەش نەيەزانى.
- ئەى چۆن لە كەسىك دەگەرى كە ھىچ نىشانەت لىي نىيە، تەنانەت ناۋىشى نازانى. چوزانى ماۋە، نەماۋە. بە سەدان كەس كوژراۋن.
- ئامە ئەيوت دايكىشىم بە شۇنيا گەرياگە. باۋكەم چوۋە بۇ جىگائتر و ئەمىش گەرەكى بوۋگە بىدۇزىتتەۋ، ۋەلى چوونكە سكى بە من پىر بوۋگە و زمسان بوۋگە، بەلاى ئامەۋ ماگەسەۋ، ھەرتا منى ھاوردگە دنيا. دوايەش كە ۋوتم گرتگانە و ئامەش نەيەزانى چەى پىنھانگە.
- بە سەدانى ۋەك تۆ ئەم چارەنوۋسەيان ھەبوۋە. ئەگەر ئامە داپىرە و باپىرەتى ناسىبا، كارەكە ئاسانتر دەبوۋ. ئەگەر لە من دەپرسى، باشتر ئەۋەيە بە دوى شتىكدا كە نازانى چىيە نەگەرى. خۆت سەرلىشىۋاۋ دەكەى. ئاى فەلەك! بەرەى يەكەم فەۋتا و بەرەى دوۋەمىش ھەتيمە.
- دەچم خوەم ئەۋم بە پېشمەرگە. ھەر نەۋى لەم كرىكارىيە خاسترە.
- پېشمەرگايەتى نەماۋە ھەتا تۆش لەگەل كەۋى. لە مېژە ھىچ ھەۋالىكم لىيان نەبىستوۋە.
- كرىكارى و كار كرىن بۇ خۆى خەباتىكە. ئەگەر بتەۋى بىكەى بە سىاسى يەكەم ھەنگاۋ ئەۋەيە مل نەدەى بەۋ شتانه كە پىت زۆرەملىيە. ديارە ئەۋان دەستت لى ھەلناگرن، بە ھەر شىۋەيەك بوۋە دەيانەۋى بتشكىنن. دوايە بىر دەكەيەۋە چۆن بەرەنگار بىيەۋە، لە رىگا و شىۋەيەك دەگەرى كە بتوانى سەربەخۆى خۆت راگرى. دەبىنى نايى، ئاسان نىيە. كە زانىارىت پەيدا كرى دەبىنى ئەۋە يەك كەس و دوان نىيە. بە دلّت چاك بى نىيە. ئەۋە سىستەمىكە كە ئىش دەكا. يەك دى و يەك دەروا، بەلام دۆخەكە ھەر ئەۋەيە كە ھەيە، ناگۆردرى. ئەتۆش بە تەنچ دەرەقەت ناي. دەبى خەباتى بۇ بكرى، خەباتىش بە تەنچ ناكرى. دەبى ھەۋال بدۇزىيەۋە. پىكەۋە رىگا و شىۋەى خەبات دابننن. ئەۋەيە كە حىزب و كۆمەلە و ھىزى نىزامى و شتى لەم بابەتە ساز دەبى. شەرە و دەبى بكرى. ھەتا مروڤ ھەبوۋە و ھەيە ئەم چىرۆكە ھەر بەم رەۋتەدا دەچى.

سیستەمیک لە سەر بنەمای زوڵم و چەوسانەوویە و خەڵکیک کە دەیانەووی بیشکینن. ئەمە ماتۆری بەرەوپیئشبردنی میژوو. لەم شەرەشدا جار وایە سەر دەکەون و جار وایە بە ھۆی نەزانین، یان ھەلە کردن، یان باش لیکنەدانەووی ھەلومەرج، یان ئامادە نەبوونیان، دەدۆرین. بەلام ئاوریک لە ژێر خۆلە میئشە کەدا دەمیئیتەووە بۆ دەرفەتیک دیکە. ئەمەش ھەر لوژیک میژوو.

شەو درەنگ گەییشتینەووە. ئوردوگا کش و مات و تاریک و نووکەت بوو چرای مالی چایچی نەبی.

- چایچی مەیمانی ھەس ھەرتا ئیسە نەخەفتگە؟
- ئەو بۆ خۆی لە مال نییە، ژنەکە لە ترسان چراکان ناکوژیتتەووە.
- لە کوپپە ناخیر گیانی.
- رۆژانی ھەینی موھەندیس و دوو سەگە پاسەوانەکە دەبا بۆ شار. دەلالیان بۆ دەکا، سیغەیان بۆ پەیدا دەکا. بەیانی دیتەووە.

نان و کەرە تەواو نەبوو مانگی رەمەزان دەستی پیکرد. رۆژانی درێژی ھاوین و گەرما و برسێتی و کاری قورس یەکانگیر ببوون. کریکارەکان دوای نیوەرۆان لاکەیان دەھات. دوو میرمندالیش کە رۆژانی دیکە ئاویان دەگیرا بەسەر کریکارەکاندا بیکار کرابوون. ئاشپەزخانە لای ئیوارە دەکرایەووە. لەباتی نانی نیوەرۆ نانی شەویان دەدا. دەتوانی بەشی پارشیویش ھەلگری. تریاکییەکان و جگەرەکیئشەکان حالیان لە ھەموو شەرتەر بوو. ئیوارە کە کار تەواو دەبوو، ھەتا دەرکە ی چیشتخانە بکریتەووە و بەربانگ بکەنەووە، پالیان بە دیواری مالا کەنەووە دەدا و گلەییان لە خودا و پیغەمبەر دەکرد. ھیندیکیشیان بە دەنکە تەسیح ئەژماردن دەیانبردە سەر. من و فایق و ھوکو بری کەسی دیکە نیوەرۆان خۆمان دەخزانە ژوورە کەمان و دەرکەمان دادەخست و پاروہ نانیکمان دەخوارد. ھیندی لە تریاکییەکانیش ھەر بەو شیوہ دوو کەلیکیان دەکرد. گەزمەکانی موھەندیس کە ئەرکی چاوەدیری رۆژوگر تیان بە ئەستۆ بوو، دەیانزانی و دەنگیان نەدەکرد. چوونکە بۆ خۆشیان بە رۆژوو نەبوون.

میعماریش بە رۆژوو نەدەبوو. جار و بار دەھاتە لای ئیمە بۆ نان بە دزییەووە خواردن. فایق دەیگوت:

- میعمار لە پیشدا موھەندیس بوو، کۆنە توودەبییە، خۆی دەلی لەو کاتەووە ریبەرەکان ھاتنە تلەفیزیۆن و گووخواردنیان کرد لەگەلیان نەماو. ئەمیش پەرەندە ی ھە یە و کاری موھەندیسی پی نادەن. پیویکی زانا و دلسۆزە. نیوانی لەگەل من باشە. من پیم گوت ئەتۆ بەریتە لای خۆی. دەنا موھەنیس ھیندە ی ئازار دەدای کە لیرە ھەلیتی. بەلام نیوہ کەت لە لیستەدا دەمایەووە و مانگانە کەتی لە گیرفانی خۆی دەنا. بە دەیان کەسی ئاوا لیکردوو.

رۆژانی زهرهت خواردن و مردنی عهلی پشوو بوو، شهوه کانیسی شله زهردیان دها و ده بوو به سینه کوتان. کهس نه یزانی مه لایه ک له کوئییه وه پهیدا بوو. رهوزهی بو ده گوتن و ده یگریاندن. وا دیار بوو جگه له من و فایق کهسی دیکه سونی یان بلین بی باوهر نه بوو. ئیمهش خو مان تیکه ل نه ده کرد. سه یر نه وه بوو میعمار به شداری ده کرد و سینه شی ده کوتا.

- ئای لهو فیله زانه.

- فیله زان نییه، نه مانه هه ره نه وهن. به سه د ئاوی کو مونیستی بیان شو ره وه، پاک نابنه وه. نه و

رۆژانه ئاگات له خو ت بی، به ردیکت به سه ردا نه دن تو له ی کو شتنی عه لیت لی بکه نه وه.

- نه باب، برسیه تی هیزی بویان نه هیشتگه.

نه و مانگه موچه نه درا، گوتیان پیش جیژنی ره مه زان دهیدن که ده که وته ده و یازدهی مانگی دیکه. ئاخه هینی مانگی ره مه زانیش رۆژی قودس بوو. رۆژی پیشتری هه موومانیان کو کرده وه و موهه ندیس هیندی شر و پری سه بارهت به ئیسرائیل و فه له ستین گوت و قسه ی ئاخری نه وه بوو که سبه ی به یانی هه موو ده بی لیره ئاماده بن. رووی له وانه بوو که شه وانه یان بو رۆژانی هه یینی ده چوونه وه مالی خو بان.

- چ خه وه ره؟

- سبه ی ده مانبه ن بو ریپیان.

- به سک برسی؟

- بری نان له گیرفانت باخنی. نمایشه. ناونوو سیس ده کهن، نه وه ی نه هاتی جهریمه ده کری.

دوو پاسیان هینابوو. مینی بووسه که ی خو شمان پر بوو. سه رکار گه ره کان لیسته به ده ست، نیوه کانیا ن ده خوینده وه و ئیشاره تیان له پیش ناوه که ده دا.

- کهس له شار خو ی ون نه کا، له ویش ئاگادارتانین.

له ده ره وه ی شار پاسه کان رایانگرت. ریزیان کردین و به دروشم دان بو ناوشار. له سه ر کو لانی ک، فایق ده ستی گرت به ده ریپیه که یه وه و خو ی کرد به ناو کو لانه که دا و هه تا گه رانه وه نه مدیته وه. من پی م خو ش بوو، برۆم بزانه چ ده بی.

له مهیدانی شار راوه ستانین. خه لکیان له شوینه کانی دیکه شه وه هینابوو. تا قمی ک به سه ر و به چکیاندا دیار بوو سه ربازن. دوکان و بازار هه موو داخرا بوو.

فهرماندار و مهلايه ك قسه يانكرد و خه لگيش وه لامي دروشمه كانيان ده دايه وه. گهرما زوري هيتابوو. كه سانتيك ده فره ئاو به ده دست به نيو خه لگه كه دا ده گهران و به پهروه كونه يه ك سهرى خه لگيان ته ر ده كرد. دوايه ماشيني ئاوپاشيان هيتا. بوني جلي ته ر ده تيخنكاند. كابراي مه لاش ده يكوت با بزائن حوسه ين له ده ستي كه ربه لا چي كيشاوه. ئيستا فه له ستيه كان وه كوو ئه و به ده ستي ئيسرائيلي شم ر و ئه مريكاي يه زيده وه گيريان خواردوو. قسه ي قور زور بوو، ههر ئه وانهم له بير ماوه.

روزي جه زن، پلاو و گوشت زور بوو، چونكه به شي زوري جه ماعت له وي نه بوون. من و فايق چووينه جه زن موباره كي مالي چايچي. دوو دولكه كه ي موهه نديس له وي بوون. كچه كه ي چايچي زور به روو كراوه يي وه كوو منداله شارويه كان، له گه ل ميوانان دانيشتوبوو. غه زه نفره زور به چاو حيزي ته واشاي كچه كه ي ده كرد. فايق يه ك دوو لاتاوي پيدا دا، به لام به خوي نه گرت. زوو به جيمان هيشتن. شوپيري ميني بووسه كه هات له دووي من و فايق بردماني بو گونديك، مالي تاشنايه كي له وي بوو. له گه ل ئه وانيش ناني جه زئمان خوارد. و بريك ناني ته نووريمان هيتايه وه.

حه فته يه ك به سهر جه زندا تيبه ري و پاره ههر نه هات. بولبول و خو له كار دزينه وه ده ستي پيكرد.

- ئه ري ميعمار كه ي مووچه ده ده ن؟

- منيش به قهت توي لينده زانم كورم.

كريكاره كان پاره يان له يه كتر قه رز ده كرد. زوربه يان ههر به و يه كزه مه نانه ي كارگه ده ژيان. ئه وانه كه ماليان له ديها ت بوو، تا راده يه ك باشتر بوون. ئه وانيش ئيتر ديارى ميوه و سه وزه يان بو مه هه نديس نه ده هيتا.

- موهه نديس وه زعي شره خوه ي ناخاته به رچاو.

- ئه وه ده بي پاره كه ي له حسابي خوي دانابي، به هره كه ي ده خوا. پرسياركتك لي كردم سه باره ت به موهه نديس گوتم دوايي وه لامت ده ده مه وه. ده بووا له پيشدا بزائم چن مه رده هه لاجي، دوايه بوت بليم.

به قسه ي ميعمار ئه م كابرا كه نيوي موهه نديسي له خوي ناوه. ئه شكه نجه چي ده زگاي ئيلاعات بووه. يه ك دوو كه س له ژيرده ستيدا مردوون. ئه گه ر كه سيك به ئه شكه نجه كه سيكي ديكه ي كوشت، تووشي جوريك له خوبايي بوون ده بي. هه ستيكي درووني تيدا پهيدا ده بي كه خوي زور به هيز ده بيني. هه ستي قودرهت تا ئه و ئه ندازه كه گيان ده ستي. ئه و دم وه لامي به رپرسه كانى خويشى ناداته وه. بويه كاره كه يان لي ئه ستاندوو ته وه و ناردوو يانه ئه م شر كه ته كه ليره بخوا. نابيني ژميرياري نيه. حساب و كتاب هه موو له ژير ده ستي خويدايه. هه موو

کاره کانی پرۆژه که میعمار دهیکا. موهه ندیس نازانی قونی کهر له کوی قشلاخ ده گری. ئیستاش با بزانین ئەمجاره چ پیلانیکی به دهسته وهیه. ده بی نهختیک کریکاره کان هان بدهین.

رۆژی شه ممه کهس نه چوووه نیو کارگه. هه موو له پیش دهفته ره کهی موهه ندیسا کۆبوونه وه. دهفتهی رابردوو، ئەم به ئەو و ئەو به ئەم، قسهی له سه ر کرابوو. موهه ندیسیش له ریگای گوی قولاخه کانیه وه، دهیزانی چ باسه. دوو پاسه وانه کهی له بهر ده ر که راوه ستابوون، خۆی نه ده هاته ده ره وه. به دهنگی بهرز ئەلو ئەلو به تله فوون قسهی ده کرد. راست یان درۆ، دیار نه بوو. به شیک له کریکاره کان دانیشن و هیندیک به سه ر پینه وه. بریار وابوو شه وه ب قسه بکا. پاش نزیك سه عاتیک موهه ندیس هات ده ر کهی کرده وه و بهر له هه ر کهس خۆی قسهی کرد.

- ده زانم بۆ مووچه هاتوون، به لام ئەم ئیما مزادهیه مۆجزه ی نییه. به ده ست من نییه. به ریرسانی شیر که ت قه ولیان داوه، به لام کهی پاره دی منیش نازانم.
- ئاغهی موهه ندیس، ئیمه بۆ تۆ کار ده کهین. کهسی دیکه نانسین. ئەم خه لکه، ژن و مندالی برسییه. ئیوه گوتتان دوای جه ژن. ئەمه ش دوای جه ژن.
- ده زانم، به لیره دانیشن کار جینه جی نابێ. ئەگه ر کارگه بخه وی پاسدارتان بۆ ده نیرن. من دیسان هه ولی خۆم ده ده م. ئەگه ر هه تا پینچه مه پاره نه هات، منیش له گه لتان دیم بچین بۆ پیش فه رمانداری خۆپیشاندان بکهین.
- ئینشاللا. ئینشاللا.

کریکاره کان به م قسانه سه رد بوونه وه و هه ستان هه ر کهسه به ره و کاری خۆی رۆیشت. فایق ددانی بیکدا ده سواند.

- ئای له و سه گبابه.

شه و به ده م کایه ی هه لماته کانیه وه، گوتی:

- به م زوانه پاره نادهن. ئەمه شه ریکه ی ده وله تی نییه. پاره که له ده وله ت وه رده گرن. ده یبه ن له بازار و ئەم لا و ئەو لا ده یکه ن به سه رمایه و قازانجی لپی ده کهن. دوایه له ریگای خۆپیشاندانی ئیمه وه قه رز له بانک وه رده گرن به نرخیکی زۆر که متر. به شیک خۆیان ده یخۆن و به شیکیشی ده ده ن به کریکاره کان. من له کارخانه ش کارم کردوو، راست هه مان به زمه. کاتیک به جیم هینستن دوو مانگم پی قه رزدار بوون.

دەمزانى فايقيش وه كوو من گيرفانى به تال بووه و له فكردايه.

- كاك فايق ليرو چۆن ئەتوانين تلهفون بكهين؟
- تلهفون تهنيا له ژوورى موهه نديس ههيه. بو چته؟
- گهره كمه تلهفونيك بو دۆستيكم بكه.
- رۆژى پينجشم دهچين بو شار لهوى تلهفون بكه.

رۆژى پينجشمه هه موو سوارى ماشينه كۆمپريسييه كان كراين و له پيش فهريماندارى دابهزين. شهوزهب و ميعمار و فايق به نوينه رايه تي، چوونه ژووره وه كه له گهل فهريماندار قسه بكه. باقيه كهشمان له دهره وه به ريز راوه ستاين. له سه ر پارچيش نووسيوومان دوو مانگ پاره مان وه رنه گرتوه. كريكارانى ساروخ ئەو لافيتهشمان له پيش خوئمانه وه راگرتبوو. هيشتا نوينه ره كانمان نه هاتبوونه وه پۆليسى سوار و پياده دهورى گرتين. فايق هاته دهره وه.

- ده ليين فهريماندار له سه فه ره. هه ر ليرو دانيشن هه تا ديته وه!

مقو مقو كه وته نيو كريكاران، به لام هه موو دانيشتن. چاره كيكى پي نه چوو ماشينى ئاگر كوژينه وه هات و له پشت سه رمان راوه ستا. زانيمان ده يانه وي ئاو بكه نه ژيرمان. نازانم نوينه ره كانمان چيان كرد كه معاوونى فهريماندار هات قسه ي بو كردين. نوينه رانيشمان له گه لي راوه ستابوون.

- ئيمه هه ول ددهين كيشه كه له گه ل بانك چاره سه ر بكهين، به لام له پيشدا ده بي به رپرسانى پرۆژه كه له ده وله تدا ئاگادار بكرين. ئيوه نيگه ران مه بن، مووچه ي ئيوه ده درى، به س دير و زووى هه يه. به خو پيشاندا و هه را و هوريا چاره سه ر نابي. ئەگه ر ئيوه كارنه كهن و كارگه بخه وي، بانكيش پاره نادا. كه وابوو به رده وام بن له كاره كه تان. قه ول ددهين زور به جيددى له دووى كاره كه بكه وين و ئينشاللا هه تا ئاخىر ئەم مانگه به مافى خوئان ده گه ن.

هاوكات ده ستى بو لاي پۆليسه كان دريژه ده كرده وه، يانى. ده نا سه رو كارتان به پۆليس ده بي. ميعمار گوتى:

- ئيمه هه ر ئەوه نده مان پيكر، ئيتر خوئان ده زانن.

خه لكيكى ته واشاكه رى شار لي مان كو بيوونه وه، پۆليس نه يده هيشت تيكه لمان بين.

قسه ي ميعمار كارى خو ي كرد و كريكاران به ره و ماشينه كان روشتن.

فایق دەستی منی کیشا، وەرە با برۆین تلهفونە کەت بکە. دوایە بە مینی بووسە کە دەرۆینەو. گوتوو مە لە سەرمان راوەستی.

تلهفونم بۆ مالی سیروان کرد. بە هیوا بووم هەلەلە وەلام بداتەو. دایکی وەلامی دایەو. چاک و چۆنی و سیروان لە مال نییە، شەو دیتەو.

نەمدەتوانی هەتا شەو راوەستم.

- کاک فایق داخۆ ئەتوانین بەش کراها ماشین هەرتا کورسان لە کەسی قەرز کەین؟ قەرزیکم
ها بەلای کەسیکەو بچم بەشکەم لی بسینمەو.
- فکریکت بۆ دەکەم. تەنیا کەسیک پارە ی هەبی، چایچیە.

خەجالەتم لە خۆم کیشا درۆم لە گەل فایق کردوو. من لە کوێ پارەم بە لای کەسەو هەبوو. هیوام
ئەو بوو، برۆم پارەیک لە کەمال قەرز بکەم. لە خۆم زیاتر بۆ فایق دلەم دەسووتا کە پارە ی نەماوو.
شەو نەختیک درەنگ هاتەو.

- لە میوانی مالی چایچیدا بووم. ئەو شەو پارە.

هەر لە بەیانیهو بە دەور مینی بووسە کەدا راویچکەم دەکرد، ئاخۆ کە ی شوڤیره کە پەیدای بی. بمبا
بۆ شار. لەم رۆژانەدا ئەویش نەدەچوو، چونکە چایچی نەدەچوو بۆ شت کرین. کەس پارە ی نەبوو.
حەفتە ی یە کجار دەچوو شتومە کی بۆ مالی خۆی و موهەندیس دەکری. شوڤیره کە گوتبوی ئەو رۆ
دەچیتە شار. هەتا لەوێ پاسی دیواندەرە پەیدا کەم و لەویشەو بۆ سنە، دەکەومە شەو.

لە نیوهرۆ لایدا بوو گەیشتمە گاراژی تیکاپ. گوتیان سەعاتیکی دیکە پاسی دیواندەرە دەروا. نەختیک
بە ناو شاردای خولامەو لە بەیانیهو هێچم نەخواردبوو. نەمدەویست دەست لە پارە قەرزییە کە بەم. و
پاروێ نانی بکرم. کەس چوزانی چم دیتە ری. بە خۆم دەگوت بریا نانی نیوهری ئوردوگام خواردبا
دوایە هاتبام،

بە دەم رییهو یە ک بە یە ک کورە کانم دەهینایە پیش چاوی خۆم و بزە یە ک دە یگرتم. باجی پیرۆزە
و قوربان و ساقە گوتنە کە ی. لە هەموو زیاتر سەفورا. بلێی بۆم هەلکەوی ببینم. هەلەلەم دەدیت بە
پیشوازمەو دێ.

له گاراژهوه یه کسه ر بۆ بان ته پ. جله تهنکه کانم پیشی بهرگه ی کزه بای ئیواره ی پاییزی نه ده گرت، به هیوای چاکه تیک بووم که له که مال بستینم.

پالم به ده رکه کوئه که ی مال که ماله وه نا. وه کوو جار ان دانه خرابوو. دوو مندالی چکوله له نیو حه وشه که دا کایه یان ده کرد. ده رکه ی ئه و ژووره که من و که مالی تییدا ده بووین ئاواله بوو. له نیو ماله که دا ژنیکم به دی کرد که دانیشتبوو. رهنگه که مال جوو بیته وه لای دایکی و ژووره که یان به کری دایی. چووم به ره و ده رکه ی ژووره که ی باجی پیروژه. دوو ههنگاوی مابوو دیتم که قفل دراوه. گه رامه وه. ژنه که هاته بهر ده رکه و به زار او هیه کی بان له یلاخی پرسی له چی ده گه رم. مناله کان له بهر لاقمدا راوه ستابوون و سهریان خستبووه دواوه، وه کوو چاو له ئاسمان بکه ن، چاویان له چاوی من بریبوو.

- من قهوم که مال و باجی پیروژه م. هاتم سهریان لیبه م.

- نه ماگن لیرا.

- نازانی چووگن بۆ کوئ.

- ئیمه تازه هاتگین. ئه وان زووتر چووگن.

- ئه ی کالامرا و باجی حه میه؟

- ئه وان هان لیرا، وه لی ئیسه نین له مالا.

خه فه تیکی قورس رووی تیکردم. خاتره ی زۆرم له و ماله دا هه بوو. به هه وای مندالی چوومه پشت

مالان بزانیم سه گه کان ماون یا نه. هه چم نه دیت. فیتوم بۆ لیدان دیسان هه چ نه بوو.

خۆم گه یانده ناوشار و چووم بۆ باشگا که ی سیروان. هه وای هه لاله هه لیگرتبووم. سیروان هه شتا جله

سپیه کانی جو دۆی له بهردا بوو.

- حه ریفه گه ره ک نییه؟

- ئای ژیا نه شیت ئه وه که ی هاتگیته سه و؟

باوه شمان به یه کدا کرد.

- بیسه ئیسه خوه م گورج ئه که مه و تیم.

- کوره خۆ مردم له برسیا. بموه بۆ جینگایک نانیک بخوهین.

- نه چین بۆ مال ئیمه؟ نا بی ره و ئه چین بۆ که واو خواردن.

- چۆن بوو گه هاتگیته سه و؟

داستان کار و کارگه و نه دانی مووچه م باس کرد.

- وتم به شکم پولیک له که مال قهرز کهم، ئه ویش نهو له مالاً.
- دهی، کار نییه خوا خراوی نه کا.

سیروان باسی هموو کوره کان و کلاسی جودو و خویندن و چاک و خرابی ناوشاری بو ده کردم به لام باسی که مالی نه ده کرد. ئاخری پرسیم. گوتی:

- که مال نه ماگه له کورسانا. چوو. هیچ کامیشمان نازانین چووگه بو کوی. له باجی پیروزم پرسی ئه یوت: دلّم نای دوعای بکه م. زهره ریک فرهی لیم داگه. ته لام پیندابوو بیفرۆشی، هین خوه م نهو، هین موشته ری بوو. پولّه کهی هه لگرت و چوو. چه بکه م، قه ی ناکا، وازانم خه رج زه ماونم بو ی کردگه.

- زه ماون؟ بو چه که مال ژنی هاوردگه؟

- راسییه کهی گه ره کم نهو بیژم پیّت. سه فورای هه لگرت و چوو.

- که مال؟ سه فوراً؟... چون بووگه؟

- که مال ئه یوت سه فوراً له مال باوکیا فره عه زیه تی ئه که ن. گه ره کیانه بیه نه شوو به کاو رایک تریاکی.

- باشه ئه و چون ئه مانه ی ئه زانی؟

- نازانم چون له ته ک سه فوراً بووه دۆست. وه مه زانی وه ک هه میشه چاخان ته کا. هه تا روژیک هاته شوئم وتی له ته کما بی بوه به شایه ت ماره برینه که م. له مه حزه ریکا من و عه لی بووینه شایه ت و ماشینیکی ده ره به سی گرت و چوو. به ئیمه یشی نهوت بو کوی ئه چی.

- ئه ی باجی پیروزه؟ چووم درگا که ی قولف بوو.

- ئه ویش نه ماگه، نازانم شایه ت چووگه به شو ن که مالاً. خو جاری ناچیته و. ئیمشه و له مال ئیما بخه فه. ئه وه تله فون ئه که م بو دایکم.

- تیم وه لی تو برۆ من دوایه خوه م تیم. چکی کارم هه س له ناو شارا.

پیوستیم به ته نیایی بوو. بۆم شی نه ده کرایه وه. له لایه ک رقم له که مال ده بووه وه، له لایه ک ده مگوت

به تو چی. به شی تو نه بوو که ئه و بردییتی. "ئه گه ر نه رویشته بام ره نگه من بوایه م که سه فورام رزگار

کردبا" نا تو بویه هه لاتی چوونکه ده تزانی ناتوانی. ده تزانی مال و حالته نییه. تو دؤراوی، بیری لی

مه که وه.

گه رام بو دوکانیک کاپشینیک بکرم، هه موویان داخرا بوون. باوه شم به خو مدا کرد هه تا گه ییشتمه

مالی سیروان.

وهكوو جاران پيشوازي گهرمي باب و داكي و چاوه گهشه كاني هه لاله گهرمي كردمه وه. به زوري داكي همامم كرد و جلي ژيري تازهي بو هينام. ئاگام لیبوو جله كاني خومي فریدايه نيو سه تلي زبله كه وه.

كه دانيشتين بو چاي خواردنه وه. هه لاله دهستي له ژير چهنه ي دابوو و چاوي له من ده كرد. من سه رم داخستبوو، نه كا ئه وانيتر هه ست به شتيك بكن. ده به ويست سه ر هه لپتم.

- ده ي كاك زيان باسي سه فهره كه تمان بو بكه.

به كورتي هيندي باسي ناوچه ي ساړوخ و لادئ و كريكاره كانم بو كردن و بردمه سه ر باسي مافوره ي هه وشار و سه گي هه وشار و تورك و كوردم كرد. كا تيك كه من قسه م ده كرد و هه ولم ده دا خوم له نيگاي هه لاله بدزمه وه. ده مديت باوكي جوړيك سه يرمان ده كا وه كوو هه ستی به شتيك كردي، له كا تيكد ا بو سيروان و داكي زور ئاسايي بوو.

باوكي قسه ي له من ئه ستاند و به شينه يي چوه ناو ئه و باسانه وه. زور شتي گوت كه من پيشتر نه مده زاني.

به ياني من و سيروان برپارماندا پيكه وه بروين سه ري كوره كان بدين. سيروان چاكه ت و كاپشينيكي بو هينام.

- ئه وانه بكه به رت بزانه ئه نازه ته.

- ئه ي خوه ت؟

- من هه سم، فره م هه س.

كاپشينم له به ر كرد كه ميك گه وره بوو، به لام گوتم باشه. ئه گه ر ده ست ده كه م به گيرفاني به خه له كه يدا چه پكه يه ك پاره ي تيدايه.

- سيروان ئه مه ت له بيري چوو گه. له به خه له كه يا بوو.

- ئيمه به گيفانه كانيه وه ئه يفروشين. هه ليگره. با بيته و لپت ئه سينمه و.

غه ريبی واده كات مرؤف بيري ناخوشترين بوون و ويرانه ترين كوچه و خرابترين كه سي شاري خوي بكات. به تامه زرؤيبه وه چاوم له كوچه و كولان و خيابانه كان ده كرد. له كوره كان عه لي نه يي، كه سم نه دوزيبه وه. كاپشنيكم بو فايق كرى. به ئه ندازه ي به ري خوم. ئه وه ي سيروان بو فايق. ئه و له من به قه لافه تره.

شهو له ژووره که ی عهلی به زمی ئارهق خوارد نمان دانا. ئه وه ئاخرین ئارهق خواردنی من بوو. ههستیکی سهیرم هه بوو. ده تگوت ده زانم ئه وه ئاخر جاره ده یان بيم.

ئاخر شهو، من گوتم لای عهلی ده مینمه وه. سیروان گوتی من هه ر ده بی برۆمه وه. له بهر ده ر که گوتی:

- تا له بیرم نه چووگه، باوکم ئه یوت سوۆزی کاریا پیت. ههروهخت له خه وه هه لسا ی بچۆ بۆ مال ئیمه. من له مال نیم، ده رسم هه س.

زۆر پیم سهیر بوو. شکی له من و هه لاله کردی. یا خو هه لاله قسه یکی کردی، ئه وه ئه یوت: باوکم تهک منا ره فیقه. من هه یچیکی لی ناشارمه و. به لام بلی ئه وه نده منال بی. یا خو کاریکی بۆم پهیدا کردوه. ئه وهش بوو به مایه ی سه ر ئیشه ی ئه وه شه وه م. ده رمانیشم ته واو بیوو.

کاک سیامه ند به ته نی له مال بوو.

- کاکه ژیان با بچین ده وریک بهینه و.

سوار ماشینه که ی بووین و لیخوړی به ره و ده ره وه ی شار بۆ جاده ی هه سه نئاوا و که ره سی.

- ئه م کیفگه له ئه وینی، گشتی له پيشمه رگایه تیا جینگه ی ئیمه بوو. ئیره گه له پریه له خاتره بۆ من. ئه لبه ته من فره نه مامه و. گشتمان دوا ی شه ره که ی شار هاتینه ده ره و. ئه ترسیاین. فره که س مانه و، فره یچ گه ریانه و. منیچ به سفارش باوکم گه ریامه و. وتی نه گه ریانگن به شۆن توا. بی ره و. چوومه و، زوو ژیان بۆم هاورد، به شکم هه وای کار سیاسی و ئه م چتگه له نه که مه و.

ماوه یه ک بیده نگ بوو. هیشتا نه مده زانی مه به ستی چیه، ده مزانی منی بۆ گیرانه وه ی ئه م قسه گه له نه هیناوه. ئیشاره ی به سه ر ته پکیک کرد، ئه وه مه قه ری ئیمه ی تیا بوو. دوا یه به ئارامی قسه که ی گوړی.

- ئه زانی بنیام له جوانیا کارگه لیک ئیشتا ئه کا له ودوا هه ر له زه نیا ئه یگه رنیته و بۆ خوه ی. گه ره کیه له بیریان بواته و، پاکیان بکاته و، وه لی هه ر هه ن، هان له ته کیا. تینه و ناو زینگیت. له کوّلت ناونه و.

من له زه مان پيشمه رگایه تیا ته ک ژنیکا ئاشنا بووم. دل به ریمان کرد. من ژنم نه و وه لی ئه و شوی بوو، ئه لبه ته به ناو شوی بوو، بۆ ئه وه ژنه که ناو که سیکی به سه ره وه بی. ئه و ژنه له به را هاوکاری پيشمه رگه ی ئه کرد بۆ گرتن جاشه کان. له عه مه لیاتیکا ناچار بوو له شار بیته ده ره و. ئه م جامعه ی ئیمه ئیسه چۆنه، ئه و وه خته خراوتر بوو. ئه و پیاگه هه یچوهخت لینا نه و. دوا ی موده تیک من وه ک وتم چوومه و بۆ شار. من ته ماسم ته ک ئه و که سگه لا بوو یا له دییه وه ئه هاتن بۆ شار بۆ چت سه ندن. ئه وان وتیان له م مه نته قا نه ماگه. سکی پر بووگه، چووگه به

شۆن شووه که یا. ته نیا من و ئەو ئەمانزانی که ئەو منالە هین شووه که ی نییه و هین منه. ئیتر
خوهرم لی نهو. وهه زانی گه یگه به شووه که ی.

له قاوه خانە ی ته خته رایگرت و چووین له بهر هه یوانه که دانیشین.

- شهویک له نا کاو هاتنه شۆنم، بردمیان. یه کیکیان گرتبوو، ئیعترافی له سه ر منیش کردبوو، که
من پیشمه رگه بووگم. منیش ئەم وت راسه من له شه ره کا چووگمه ده ره و وه لی پیشمه رگه
نهوگم. ئاخری له ته ک ئەو که سا رووبه روویان کردم. کوره که چاوی به من گهفت وه ک بیژی
خه جاله تی کیشا، وتی نا ئەمه ئەو نییه. من ئیشتبام کردگه. ئەم بیرا و بیوه و ئیتر هه رچی رۆژه
س، ج. ئاخری سالیک زیندان و به که فالهت باوکم و دانیانی قه والە ی مال ئازاد کریام.
له زیندانا ئەو ژنه ییش گیریاگه. وتیان نه خوهش بووگه نه یوانیگه ده رچی، گرتگیانه.
مه علومه خوهم نه کرده ساحیوی. دوا یهش هه یچ که سیکی ئەوم نانا سی که خه وریکی لی بزانه م.
هه تا زانیم دوا ی ده سال ئازادیان کردگه.

هه تا ئیره من هه ر له م فک ره دام که بو ئەم چیرو که بو من ده گیریتته وه.

- ئەری کا که ژیان پانزه سال ته نیا خاتره یک دوور بوو، یه کهه و بوو به راس راسی. چه م پین
ئه کریا. من خوه م په روه نده دارم، دایمه هام له ژیر کوترو لا. خه فتهت خواردن ده ردیک ده و
ناکا. خوه م نیشانی نه دا وه لی له دووره و که س نه زانی، به وه سیله ی سیروان کومه کم ئە کرد.
ئه لبه ته ئەم داستانه سیروان و ژن و که نیشکه که م نازانن. تویش برای خاس به به لایانه و
مه یژه.

- ئەو ژنه نه و له بان ته پ شیخ سه لامه و زینگی ئە کرد و هه میسه ناخوهش بوو.

- تو چۆن ئە زانی؟

- هاوسای ئیمه بوو، سیروانم دیبوو، ئە هات بو لای. مرد به سه زوان.

- ئەو وه خته که تو داستان زینگی خوه تو گه رانه و شکم بو په یا بوو که نه کا تو ئەو منالە بی که
ئەو ژنه به دنیای هاوردگه. هه رچه ن ئە زانم منال ئاوا فره س. بیان ئە یژن مانالگه ل دوا ی شه ر.
ئیسه ش نازانم. وه لی ئەم شک کردنه یچ هه یچ شتیک ناگوری. ته نیا شتیکی فره، فره موهیمه و
به خاتر ئەوه تو م هاوردگه قسه ت بو بکه م.

هه وره کانی فکر و خه یال و پرسیاره کانی من خه ریک بوو ئە ره وینه وه. ئاسمانی ساف ده یگوت ئەمه
باوکمه و ... به لام بهر له وه هه یچ بلیم لی زیاد کرد.

- دویشه و هه لاله هه تا نیمه شه و نه گیریا . چووم بزانه بۆچه نه گیریا . گهره کی نه و بیژی . وه لی من نامه کی تۆم له سه ر میزه کی دی . ئیتر هیچم پی نهوت .
- زیان گیان نه گهر گومانه کی من یه ک له سه دیش راست بی ، تۆ نه شی خوه ت دوور بگری له هه لاله . نه و نه ویتته خوه یشکت .
- یه ک ده ر سه د نییه و هه شتا ده ر سه ده . نه وه له پای من . له مه ودوا وه ک خوه یشک خوه شیم گهره کی . وه لی تۆ باوک من نیت . باوک که سیکه که باوکی نه کا . باخه وان نه وه نییه تۆمیک دانه نی و به جی تیلی . نه و که سه که به خپوی نه کا باخه وانه .
- هیچم له ده ست نه ده هات . نه مه رازیکی سه ر به مۆر بوو . ئیشتباهه ک که هه ر جوړیک ده سو بۆی ببردای خراوتر نه و . فره یک له پیشمه رگه کان له م دپهاتگه لا ژنیان هاورد . به نیی به یه که و بوون له ودوا دوشمه ن جیگای پیان چۆل کرد . ژن و منالیان به جی هیشت ، چوون و نه هاتنه و . یا کوژیان یا ده ربه ده ر بوون . ئیسه ش خواهشت لی نه که م کاریک نه کی هه لاله بزانی . نه م رازه هه تا ئاخه ر با لای من و تۆه و بمینیتته و . نه وه من حه لی نه که م . وه لی نه زانم نه م قسه گه له بی مه سئولیه ت بوون ئیوه و پیشمه رگه و ئیتر نازانم چ که س گه لیکنتر . له سه ره و هه رتا خواره و کشتان زولمتان کردگه و خستنه پای حوکومه تیش پاساوی ناکا .
- ده مه ویست زۆر زیاتری پیی بلیم ، به لام بیرم ده کرده وه ، باوکی سیروانه و سیروان زۆر به لای منه وه خۆشه ویست بوو . ده بووا ریزی بگرم . هه ستام و به قه لسییه وه گوتم .
- من نه شی بچم بۆ دوکتور . نه کرگی بروینه و .
- نه خوه شینه که ت چه س .
- میگرن .
- نه وه منیش هه سم . هه ر وه ختیک عه سه بانن بیه سه رم تیتته ئیش . منیش ده وا نه خوه م .
- ته واو ریاهی هاتنه وه ، هه ردو کمان بیده نگ بووین . من له په ژاره دا بووم و نه ویش ره نگه بیری له وه ده کرده وه چه ده توانی به من بللی یا بۆ من بکا . بۆیه که گه ییشتینه به ر مه ته ب دوکتور و منی دابه زاند گوتی :
- کاکه زیان هه ر کۆمه کینک له ده ست من بی دریغ نا که م . پۆلت گهره ک نییه .
- نا له سیروانم سه ندگه . شه و کتیویک تیرم بۆ هه لاله بیه م پی . سوژی نه چه مه و .
- چووم بۆ لای نه جمه . تاریک و روونی هیمنم لی نه ستاند . پۆلی وه رنه گرت . گوتی :

- جهمیل خهریک قوره کارییه. زه وینی سه‌ندگه و خهریکه مالی تیا ته کاتهو، بووگه به ديهاتيکی
تواو.

ئيواره چوممه سه‌ر خاک دايکم. ئه‌وجار ئه‌و هه‌موو شکست و زوخاو و غه‌يزه بوو به گريان. گريام به
کول، بو خوم و بو دايکم.

دايه گيان من و تو هه‌ردوکمان قوربانی ئه‌و به‌سه‌ره‌اته‌ين که ناوی پيشمه‌رگايه‌تی بووه. بو هيشته
بيمه دنيا. بو هه‌ر له سکتا نه‌تکوشتم. تو ده‌زانی روژگاری من ئه‌مه ده‌بی. ئه‌گه‌ر ئامه نه‌بوای چم
به‌سه‌ر ئه‌هات. به‌لام ده‌زانم ده‌لئی هه‌ميشه ئامه‌يه‌ک په‌يدا ده‌بی. ده‌زانم ده‌لئی له من خراپ‌تریش زوره.
ده‌زانم ده‌لئی دل‌م نه‌ده‌هات. سالیکی هاوسه‌ی بووین و نه‌مانزانی دايک و فرزه‌نين. دايه گيان تو نه‌مای،
نه‌فرته کردنه‌کته له‌گه‌ل خوت برد. له‌مه‌ودوا من له‌باتی تو نه‌فرته له‌م دنيا ده‌که‌م.

هه‌ر له‌وئ دانيشتم يه‌ک دیرم به‌ فارسی بو هه‌لاله نووسی. "ده‌زانم زور پیت گران ده‌بی، نامه‌وئ
دل‌ت بشکینم، نامه‌وئ دروم له‌گه‌لت کردی، ده‌مه‌وئ راستيه‌کته پي بلیم. من ئاشقی که‌سيکيترم.
له‌بيرم که! به بی هیچ خه‌فته. ئه‌مه‌ش هه‌لبژاردنيکه. به‌ هیوای ئه‌وه ئاشقیکی خه‌سته‌گيانت بو په‌يدا
بی.

شه‌و چوممه‌وه لای عه‌لی. ئه‌و به‌ گورانی و من به‌ بيده‌نگی نه‌رم نه‌رم ده‌مانخوارده‌وه. رویشتن هه‌موو
کاتيک بونی ئاره‌قی ده‌دا.

چ ده‌بوو توانيبام خوشکيکی ئاوا جوان و به‌ هه‌ستم هه‌با. ئه‌وه‌شتان ليم ئه‌ستاند.

سه‌ره‌رای هه‌موو ئه‌م به‌سه‌ره‌اتانه هه‌ستم به‌ سووکبوونيک ده‌کرد. گرييه‌کان کرا بوونه‌وه. ئازاد
بووم.

به‌یانی هه‌تا خوم سازکه‌م بروم بو مال سيروان و کتيبه‌که بده‌م به‌ بابی که‌ بيدا به‌ هه‌لاله و پاس
بگرم بو ديوانده‌ره و له‌ويه‌وه بو تیکاپ، که‌وتمه ئيواره. چارم نه‌بوو، ده‌بووا به‌ پييان ئه‌و هه‌ژده کیلوميتره
بيرم. له‌ ريگاش لام نه‌ده‌دا، نه‌کا ماشينيک تيپه‌ری و له‌ده‌ستی بده‌م.

نه، ئيتر چرای دووره‌ده‌ستی ديه‌اته‌کان ئه‌و جوانيه‌يان بو من نه‌بوو. شتيک له‌ دل‌دا شکا بوو. خه‌م و
خوشي ليته‌ستاندبووم. نه‌ به‌ شتيک داده‌چله‌کام، نه‌ به‌ هیچ شتيک دل‌خوش ده‌بووم. هه‌نگاوه‌کانم
ده‌ژمارد و ده‌رويشتم.

نيوه‌شه‌و گه‌ييشتمه‌وه. فايق به‌ خه‌به‌ر بوو.

کاتیځ پارەت ههیه جوړیځ کار ده که ی، کاتیځ نیته جوړیځی دیکه. کریکاره کان به خشکه ده چوونه نیو کارگه. به بیوازی دهستیان بو کار ئه برد. ئیواره ئامرازه کانیاں کو نه ده کرده وه.

- ده پرسى بو هه لينا گرييه وه؟ ده لى خو مال باو کم نيهه. جاران پارچه ته خته يه ک که يه ک که س به رزی ده کرده وه، ئیستا به دوو که س هه لیده گرن. کاریځی نیو سه عاته به سه عاتیځ ته واو ده که ن. که ده چن بو ده سته ئاو سه عاتیځیاں پځ ده چى. قسه ش بکه ی ده لىن پاره که ت زوره دهنگت دلیره؟ حه ق به وانه منیش هیچم پیناکری. له م لا کریکار و له و لا موهه ندىس به سه ر مندا قور لىی ده دن.

میعمار بوو بولله ی ده هات.

له چوار مانگ يه ک مانگ مووچه درابوو. باسى مانگرتنىځى دیکه له سه ر زاران بوو، به لام که س نه بوو بیکا به کرده وه. له پر قه وما.

دواى نيوهرؤ بوو، هه ر که ست ده دیت، که ره سه که ی فریده دا و کار به جى دیلى و به ره و داربه ستى پيش تونیل هه لدين. منیش ماتور جو شه که م کوژانده وه و رویشتم.

شاگردیځى به شى نه جارى له داربه ست که وتبووه خواره وه و ده سته جى گیانى ده رچوو بوو. میعمار چوو بوو تله فوون بوو ئامبولانس بکا.

له سه ر داره ته رمیځیاں دانا و بردیا نه به ر ده رکه ی ده فته ر. منیش وه کوو زوره ی خه لکه که تاسا بووم. هیندىځ فرمیسک له چاو بوون و فاتحه یان ده خویند، که سانیکیش له ژیر لیوه وه جنیویان ده دا. فایق له پيش منه وه، له سه ر سه رى دانیشتبوو به دهنگیځى کز ده یلا وانده وه. ده تگوت کوږى خوږه و ئاموژگارى ده کا.

غه زه نفه ر کاغه زیځى له ده ست بوو، له گه ل ئامبولانسه که رویشتم.

- ئای له و سه گبا به، ئاوا به خیرایى راپورته که ی نووسى جه نابى موهه ندىس. خوینى ون ده که ن.

که س نه چوو وه سه ر کار. هه ر له وى له سه ر زه ویه خوله پوته که دانیشتم، چایچى چای گیرا و پاش ماوه یه ک کو مپر یسییه کان خه لکه که یان برده وه و ئیمه ش چووینه ژووره که مان، ده مه وروو خه وتین.

سبه ی مه ئمورى بیمه و ئیداره ی کار هاتن و شوینى رووداوه که یان دیت و هیندى پرسیاریان له میعمار کرد و رویشتم.

- چ بوو میعمار چییان گوت؟
- هیچ. دهلین که مکاری له ئیمه نیدا کراوه، بیمه نایگریتهوه. شیرکەت تاوانبارە. ئیمه راپورتی خۆمان دهنوووسین.

دوو روژ دواتر دیتم ژنیک و چوار مندالی ورد له بهر دهرکی دهفتهر دانیشتون. ژنه که دهگری و زوورهی دی. نیوه تورکی و نیوه فارسی: "کی ئه وه هه تیمانه به خپو دهکا، نان ئیشکیش نییه بخون."
 ئاغهی موهه ندیس ده بی بیریکمان لی بکه یتهوه.

دۆلکه که ی موهه ندیس به پیکه نینه وه ده لی:

- جا چ بوو، شوویه ک په یدا بکه.
- گوو بخو. کی به چوار منداله وه منی دهوی؟
- ئه ی خو من نه مردووم.
- گالته به دایکت بکه.

ئاخری بردیانه ژووری دهفتهر و من به جیم هیشتن.

روژی ههینی هه ر ئه وه ههفتهیه، فایق و من و دوو کریکاری هاوگوندی کریکاره کوژراوه که له گه ل شوپیری مینی بووسه که چووین بو گونده که یان. پیشتەر هیندی پاره مان له نیو کریکاره کاندای کوژدبووه وه و بو خوشمان روون و برنج و ئاردمان کری بوو.

هه وشیکی بچووک، له لای چه په وه سه رته نووریکی بی دهر که. سه رم کیشا نیوی، به ته ندور و کوانووه که یدا دیار بوو له میژه ئاگری تییدا نه کراوه ته وه. هیندی قاپ و قابله مه ی فافونی ره شه وه بوو له سه ر یه ک دانرابوون. له لای راسته وه ژووریکی بچووک به په نجه ره یه که وه که له باتی شیشه به پلاستیک داپوشرابوو. سی به ره ی کون نیوماله به کاگل سواخ دراوه که ی فه رش کردبوو. له سووچیک دوو مندال، کوریک و کچیک، له پال سه ندوقیکدا کز کۆله یان کردبوو و به ترسه وه چاویان له ئیمه ده کرد. یه کیکیش له لانه که دابوو. له سووچیکی دیکه شدا دهسته نوینیک دانرابوو. له نیو تاقه کاندای قوری و ئیستکان دانرابوو. دایکیان دوای به خیر هاتن داوای لیبوردنی کرد که قهند و چایی شک نابا که بومان دم کا. سه ره خووشی و فرمیسک رزانی ژنه که ته واو بوو. فایق پرسی:

- موهه ندیس چی گوت، هیچی بی نه دای؟

قه ولی دا مووچه ی ئه وه دوو مانگه ی که نه دراوه پیمان بدا، به لام تا ئیستا هیچمان نه دیوه. به ئەندازه ی چوار پینج کیلو برنجی پیداین. گوتم مه گهر له کۆل پشیلە ی بنیم بۆم بباته وه.

مندالەکان که دیتیان ئیمه به میهره بانی قسه ده کهین، هاتن له پال دەستمان دانیشن. فایق دەستی به سهریان دا دههینا و فرمیسکی به لهپ پاک ده کردهوه. ژنه که گوتی:

- دوو تیکه فهرشمان هه بوو، جه عفه ر بردی، فرۆشتی. ئەو مانگانه که پاره یان نه ده دا به وه ژیاين.

کچه گه وره کهم چوو ته کریکاری به رته ون. هه شت سالیه. پاروه نائیک دینیتته وه بو برا و خو شکه کانی. خو شم جار و بار ئە گه ر جیرانه کان مندالە کانم بو راگرن ده چمه بهر ته ون، به لام هه ر دل م لای مندالە کانه، وردن نه کا شتیکیان به سه ر بی.

- باشه ناتوانی نان بکه ی، بیفرۆشی؟

- دار و ته پاله پهیدا نابی. ئە گه ریش هه بی له نانه که گرانتره.

له هاتنه وه دا فایق به کریکارانه کانی گوت که ئاگایان له و ژن و مندالانه بی، هه ست به نه بوونی و هه تیوی نه که ن.

*

- ژیا ن! کاتی ئە وه هاتوو ه باسی سه ندیکا به جیددی ده ست پێیکه ی ن. خه لکه که زۆر تووره و خه مباره. ئە تو له به شی خو ت و نیو تونیلدا قسه یان بو بکه، به چه ند که سیکی دیکه ش ده سپی ر م. باسی سه ندیکا دانان ده ماوده م رو یش ت و رو ژری شه ممه دوای نیوه رو کو بووینه وه. جگه له مو هه ندیس هه موو هاتبوون.

- برابان، هاوړیان، سه ندیکا شتیکی یاسایه، مافی خو مانه و یاسا بو ی دیاری کردووین. ئە وه سی مانگ موو چه یان پینه داوین. خو نا کرئ هه موو رو ژیک بچینه پیش فه رمانداری. ده بی نو ینه ر دیاری بکه ی ن ئە وان بچن. به ره سمی قسه بکه ن. ئە مه پێی ده گو ترئ سه ندیکا، شتیکی سه یر و سه مه ره نییه. داوخوازه کانمان ده نووسین ده یده ی نه ده ستیا نه وه که بچن له باتی هه موومان له گه ل به ره پرسان قسه بکه ن.

دوای فایق که به فارسی قسه ی کرد، شه وزه ب و میعماریش به تورکی هیندی شتیان گوت که من تینه گه ییشتم، به لام به سه ر راشه کاندنی فایقدا زانیم که ئە وانیش تاییدی ئە ویا ن کردوو.

- ئە مه فایده ی چیه؟ جوابمان ناده نه وه.

- بۆ شه وراي ئيسلامى دانه نين؟
 - له پيشدا سه نديكا، دوايه ده توانين شه وراش دامه زرينين.
 - زۆر باشه ئه مه ش تاقي ده كه ينه وه. گرنگ مووچه كه مان دهسته بهر بكه ين.
- هر بهم شيوه نيو سه عاتيگ قسه هات و چوو.
- با نوينه ران هه لبر ترين. كي ئاماده يه با ده ست هه لبر ئي. فايق ده ستى بهرز نه كرده وه.
- دوا زده كه س ده ستيان هه لينا. نيوه كانيان نووسرا.
- به پي ژماره مان پيم وايه كه هوت كه س پيوسته. من نيوه كان يه ك به يه ك ده خوئتمه وه هر كه س ده يه وي دهنگ بدا به و كه سه ده ست هه ليني. كه هوت كه سي يه كه م ده بنه نوينه ر. دوايه بۆ خو يان به رنامه ي كاره كه يان داده نين و به ئيمه ش راده گه ين.
- پيشتر داوخوازييه كان ئاماده كرابوو. درايه ده ست شه وزه ب كه يه كه م دهنگي هينا بووه وه.
- داوخوازييه كانى ئيمه ئه مانه ن.
- ئيمه ئه ندامانى سه نديكاي سه دى ساروخ مه ئمووريه ت ده ديه ن به نوينه رانمان كه بۆ داينكر دنى ئه م داوخوازيانه تيبكو شن و له گه ل به رپرسان وتوويز بكه ن هه تا دهسته بهر ده بن.
- * مووچه دوا كه وتوووه كان هه رچى زوو تره بدرى. له مه و به دواش سه رمانگ به سه رمانگ بدرى.
 - * ئه منيه تى شوئنى كار چاك بكرى.
 - * جلوه رگ و پيلا و و كلا و دهسته وانه بۆ هه موومان داين بكرى.
 - * كه س به بي ئاگادارى سه نديكا ده رنه كرى.
 - * بۆ قه ره بووى بنه ماله ي ئه و كوره كه گياني له سه ر كار له ده ستدا، پاره به بنه ماله كه ي بدرى.
 - * ئه م داوخوازيانه ده درى به ده فته رى موهه نديس و ده فته رى سه ره وه ي شير كه ت له شار و فه رماندارى. پاش يه ك ده فته ئه گه ر هيج وه لاميك نه بوو، به رنامه ي سى رۆژ مانگر تمان ده بي.
- ئه وه ي دهنگ ده دا خو به خو ئه ندامى سه نديكايه. فه رموو ده ست هه لينن.
- دوو پاسه وانه كه ي موهه نديس و چايچييه كه ده ستيان بهرز نه كرده وه. ئه وانه ي ديكه كه ده مانزاني سيخورى موهه نديسن. بۆ ئه وه كه ئاشكرا نه بن، ده ستيان هه لينا.

دلّی رازی و دلّی نارازی کۆبۆونەووە دوایی هات.

- کاک فایق بۆچە خوەت نەوکرد؟
- تاقەتی خۆ بەگرتدانی نیه. ئەوانە بیانگرن زوو بەریاندەدەن. من بمرگن باسی سەرە. هیوادارم وا نەبێ، بەلام...

- ئەی ئەگەر ئەزانی واسە، بۆچە ئەم گشتە هەولتە بۆی دا.
- ئەمە ئەزموونە کورم. دەبێ بیکەن با هەست بە هیزی خۆیان بکەن.

هەلماتەکانی لە پال یە ک دانا.

- بروانە ئەمانە بە روالەت بەیە کەوون. بەلام...

یە ک هەلماتی لە مشتدا راگرتبوو. بەو لەوانی دیکە دا. هەموو بلاو بوونەووە. دوایە جامۆلە یە کی هەلگرت کردنیە ناو جامۆلە کە و بەو دانە لیدان. هیچیان لێ نەهات.

- بە یە ک زەرەت تیکدەچن. ئەگەر لە ناو زەرفیکدا نەبن. ئەمە تەنیا بۆ ئەم کریکارە بێ ئەزموونانە نیه. وا دایینی هەر کام لەم هەلماتانە حیزبیکە و ئەم جامۆلەش جەبەهە یە. دیارە ئەگەر خەلکیان لە گەل نەبێ و خەلکە کە سازمان نەدرابن. جامۆلە کەش دەشکێ.

حەفتە یە ک دوای بە نووسراوە مانگرتنی رۆژی سێشەممە راگە یەندرا. لەو ماوہ یە دا موہەندیس بە هەموو شیوہ یە ک توورہ یی خۆی نیشان دەدا. کەسی نە دەدواند. سەگە کانی بەردابووە گیان کریکارە کان بەجنیو و لاتاو و دانانی کاری قورس ئازاری دەدان. خواردن بیوو بە برنجی رووت. کریکاریش بە سفارشی بەرپرسیانی سەندیکا کە گوتبوویان بیانوو مەدەنە دەستیانەووە، دانیان بەخۆدا دەنا و توورہ یی خۆیان بەسەر کارە کە یاندا دەشکاندەووە. چایچی بازاری گەرم بوو. فایق پێی گوتبوو، چای بە خۆرای بە بە کریکارە کان، دوایە وەرە پارە کە ی لە من بستینە. بەلام بە کەس مەلێ. بیدرکینی ملت دەشکینم.

رۆژی سێشەم خۆر بە تەواوی هەلنەهاتبوو، ئەمن چوومە دەری دەمووچاو بشۆم، دیتم یە ک مینی بووس پر لە پاسدار لە نیو مەیدانە کە راوہ ستاوہ. خۆم تینە گە یاند. گەرامەوہ بە فایقم گوت.

- ئای لەو سەگبابانە. دەستیان پێش خستووہ. برۆ بە شەوزەب بلی کریکارە کان با لە مەیدان کۆ نەبنەوہ. برۆن لە شۆنی کارە کە یان دانیشن و کار نە کەن.

موهه نديس ديارى نه بوو. هيشتا نه هاتبوو. کريکاره کان سهر خوځيان داخست چوونه شویتى کاره کانين. پاسداره کان وه يانزانى مانگرتن نه کرا. سوار بوون، روښتن. نيوهړو خواردن نه درا. چند کهس له گهل ميني بووسه که روښتن له ديهات نان و ماستيان کو کردهوه، دابه شيان کرد.

ټه و روژه موهه نديس نه هات. روژى دووهه م و سپهه ميس به هه مان شيوه مانگرتن به ردهوام بوو و تاشپه زخانهش به دهستورى موهه نديس داخرا بوو.

دواى سى روژه که، کار به ريکه و تهوه و موهه نديس پيداي بووهوه و دهستى کرد به گوراندين به سهر ميعماردا که بو کاره که نه چووه ته پيش. وه کوو بللى ټه و تاگای له مانگرتن نه بووه. روژى دواتر بانگى چوار ټه ندامى به ريوه به رى سهنديکای کرد که کريکارى ساده بوون له به شه جياوازه کاند. ههر چوار که سيانى دهر کرد.

- هه تا پاره ټه و چند مانگه مان نه دهى ناروين.

- ده بووا به تاگادارى سهنديکا بى.

- دهستى پيکرد ټه و سه گبايه.

کريکاره دهر کراوه کان کاريان به جى نه هيشت. سهنديکا نامه يه کى به دژى بريارى موهه نديس نووسى و ناردى بو ټيداره ي کار و شير که ت و دووپاتى کردهوه که هفته ي داهاتوو مانگرتن به ردهوام ده بى.

روژى شه ممه بهر له نيوهړو ماشينى کى پاسدار هات. سى ټه ندامه که ي به ريوه به رى سهنديکا که سهر کارى گهر بوون و دهر نه کرابوون، بانگ کران بو دهفته ر. پاش چاره که سه عاتى ک ههر سيان که له بچه کراو سوار کران و بران.

داوايان ليکرد بوون مانگرتنه که وه رگر نه وه، قه بووليان نه کردبوو. ټيواره فايق سهر کارى گهره کان و شوځيره کانى بانگ کرد بو چاى خواردن.

- مريشک سهرى ببرى په له قازه يه ک ههر ده کا. مانگرتن ده بهينه پيش فه رماندارى.

روژى ک بو رازى کردنى کريکاران و دووشه ممه له پيش فه رماندارى بووين. بارانى کى به ليژمه ده بارى. کوټ و چاکه تمان دهر هيتا بوو به سه رماندا دابوو. پيشتر هيزى تاييه ت له وى تاماده بوون و چاوه روانى دهستور. به ردانى زيندانى به کان و بردنوه سهر کارى کريکاره دهر کراوه کان له ليسته ي داوخوازيه کان زياد کرابوو.

چوار ئەندامە دەرکراوەکەى سەندیکا و مێعمار چوونە نێو فەرمانداری. نزیک بە دوو سەعات باران دەیکوتاین و چاومان لەو دەرکە بوو کە ئەوانی پێدا چووبوونە ژوورەو.

هاتنەو. مێعمار لەسەر پلیکانە کە راوەستا و ئاکامی وتووێژی لەگەڵ فەرماندار راگەیاندا.

- ئەم پرۆژەیه بۆ دەولەت زۆر گرینگە و ئیمە بایەخمان بە کێشە کە داوێ و تەنانەت وەزیر ئاگادارە.

سەری مانگ مووچەى دوو مانگ دەدرئ و مانگی داهاووش هەموو مووچە دواکەوتووێکان سەرۆبەر دەکرئ. ئەم چوار کەسە دەچنەوێ سەرکار، بەلام ئەو سێ کەسە کە نەختیکی پێدەچئ. بۆ جلۆبەرگ و ئەمانەش لەگەڵ ئیدارەى کار و شرکەت قسە کراوێ و هیوادارین بەم زووانە جێبەجێ بئ.

ئێوێش دەبئ کۆتایی بە مانگرتن بئین. سەندیکا کەشتان هێشتا لای ئیمە بە رەسمى نەناسراو.

هەر لە خالی یە کەمدا، کریکاران دەستیان کرد بە بلأو بوونەو، دیار بوو تەنیا شتیک کە بۆیان گرینگ بوو، پارە کە بوو.

لە هاتنەوێدا مێعمار بە فایقی گوتبوو: فەرماندار دەیگوت بەرپرسی گشتی شیرکەت لابرأو.

- ناردووێانە شوپئیکی چەورتر.

- بۆ موهەندیسیان لا نەبردگە کە ئەمانە گشتی ها لەژێرسەر ئەوا؟

- موهەندیس بە سەرۆک کۆماریش لا نابرئ. ئەو نوێنەری سوپایە.

سەری مانگ مووچەى دوو مانگ درا. سێ زیندانییە کەش هاتنەو. بەلام هەموو ئەوانە کە خەلکی خۆجێی بوون و شەوانە دەرۆشتنەوێ مالى خویان کە بە مێعمار و ئەندامانی بەرپۆبەری سەندیکاوێ دەبوونە شەست و سێ کەس، هەموو پارە کەیان درا و بێکار کران.

چ بکەین چ نەکەین، مێعمار گوتئ: بە پێی قانون ئەوان مافی دانان و دەرکردنێان هەیه. هیچ ناکرئ. ئەو شەوێ ئیمە میوانی مێعمار بووین بە خواردنەوێ و مریشکی برژاو و بەیانی هێشتا ئەو نەرۆیشتبوو، دوو پاس گەییشتنە کارگە. پەنجا کریکار و مێعماریک لئێ دابەزین. دواتر زانیمان هەموو خەلکی لای قەزوین و هەمەدان و بیجارن.

- پیلانە کە دەبینئ کاکە ژیان. نۆبەى ئیمەش دەگا. بەلام مانگیک یان زۆر بخایەنئ مانگونیوئیکی

دیكە زستانە و هەمووی دادەخرئ. ئەوێ کە موهەندیس توێ ناردووێتە بەردەستی من فئیری کار بە جەرەسەقیلە کە ببئ، بۆ لە کۆلکردنەوێ منە.

- جا منیش ئەیزم نایکەم.

- جارئ وەرە فیڕی ببە، لە شویتنی دیکە بە کارت دئ.

رۆژیک دواتر مشاوریکیش بۆ یارمەتی موهەندیس ناردرا. ئەمەیان بەراستی ئەندازیار بوو. دەیزانی چی بە چیبە و لەگەڵ مێعمارە تازە کەدا فشاریکی توندیان خستبوو سەر کرێکارەکان و ھەر ئەوەندە بوو وەبەر قامچییان نەدەدان.

کرێکارە تازەکان دابەش کرابوون بە سەر خانووکاندا، خانووکانی ئوردوگا بۆ ئەو ھەموو کرێکارە ساز نەکرابوو. پێشتر نیوہی زیاتری کرێکارە خۆجێتەکان دەچوونەوہ مالا خۆیان. ئیستا ژووریکی چوار کەسی ھەوت، ھەشت کەسی تێی خزابوو. یەکیشیان دابوو بە ژووری ئیمە. دانە لەگەڵ ئیمە نەدەکولان. شەوان دەچوو بۆ لای ھاوشارییەکانی بۆ تریاک کێشان. درەنگانیک دەھاتەوہ و ھەتا بەیانی خۆی دەخوراند.

خۆرەتاوی زەردی لای ئیوارە پاییز خەریک بوو لە قەلەپۆپەیی چنارەکان دەکشایەوہ. بۆنی گەلاخەزان بێشەکە پێ کردبوو. گەلاکان لە ژێر پێی من و فایقدا خەشیان دەھات. فایق باسی ھەلومەرجی رۆژانی دووری دەکرد.

- حیزبەکانی ئیمەش ئەوکات ھەر وەکوو ئەم کرێکارانە بێ ئەزمون و نەکردە کار بوون. خەلکیان نەدەناسی، لەگەڵ خەلک نەژیابوون. ریبەرەکانیان، یان لە زیندانەوہ ھاتبوون یان لە زانکووہ یان لە دەرەوہ ھاتبوونەوہ.

لەپر قیزەیی کچیک ھات، بەرەو دەنگە کە ھەلاتین. لە دوورەوہ موزەفەر دیت. ئەویش ھەر ئیمەیی بەدیکرد، فیکەییەکی لێدا و ھەلات. چووینە پێشترەوہ. غەزەنفەر لەگەڵ کچی چایچیە کە چنگەپرچی بوو. وەک بیھوئی زۆر بگیری بکا. کراسی کچە دادرا بوو و دەقیژاند. فایق نەراندی.

- ئەوہ چ دەکەیی سەگی سەگباب.

غەزەنفەر ھەلات و فایق بە دویدا. منیش چووہ لای کچە کە یارمەتی بەدەم کراسەکەیی کۆ کاتەوہ. بە دەست یەخە دادراوہکەیی گرت و بە گریانەوہ ھەلات بۆ مالاوہ.

فایقم دیتەوہ بەلام ئەو دووانە خۆیان بزر کردبوو.

- وەرە لە ھەر کوئی بن دیتەوہ.

دەر کهم کردهوه و یه ک دوو پله زیاتر نه هاتبووم دیتم نه قاله ی جهره سه قیله که به توندی سوورا و له پر ته سمه که ی به ته وای ئازاد کرد. بتۆن به هه موو هر و ژمییه وه که وته زهوی و هاوار بهرز بووه وه. من مات ببووم. پالی پییه وه نام. نهم گوت برۆ، خیراکه.

گه ییشتمه سهر رووداوه که. له هه موو لایه که وه خه لک به رفان ده هاتن.

- یه کیک بچی تله فوون بکا بۆ ئامبولانس! مشاور بوو هاواری ده کرد.

- فایق له کابین نییه. یه کیک بچی ئەو بتوونه ی هه لینی.

چایچی زهر د هه لگه را بوو، باو که رۆی ده کرد.

- کی بووه ته ژیره وه؟ میعمار پرسی.

- موهه ندیس و براده ره کانی.

گه گهی گویم دهستی پیکرد، زانیم ها کا سه ریشه گه ییشت. چووم به ره و خانووه که مان.

بلویره که ی فایق به دیواره وه نه مابوو، هه لماته کان پڑابوون به نیو ژووره که دا. له باتی یه ک، دوو قورسم خوارد و راکشام. نه مده زانی بیر له چ بکه مه وه. بۆ فایق، بۆ... خه و و به یار گویم له فیه فیه یی ئامبولانس بوو.

نازانم چه نده نووستبووم، دهر که به هر و و ژم کرایه وه. وه مزانی هاومه نزله که مانه. پۆلیس بوو.

- فایق له کوپیه.

نیو له پم نیشاندا بی ئەوه که هیچ بلیم. که له بچه یان کردم.

سی رۆژ لیدان و کوتان و ئەشکه نجه. یه ک پرسیار زیاتریشیان نه بوو. "فایق له کوپیه." دیاره هیندی پرسیار دیکهش که هه مووی هه ر ده گه رایه وه سه ر ئەوه که له فایق ده گه رن.

ئاخری گوتم:

- باشه پیم نالین فایقتان بۆ چییه؟

- چۆن بۆ چیمان، سی نه فه ری کوشتوو.

- ئەو نه یکوشتوو، من کوشتوو مه. من له سه ر جهره سه قیله که بووم. من تازه کارم له دهستم

دهر چوو. هیچ قهستم نه بوو.

- ئەه ی ئە گه ر ئەو نه بووه، بۆ هه لاتوو.

- رهنگه بهو شینوه بهسهر خویدا هینابی که کارهتان به من نه بی.
- عزیز می مسری یان برای باوکنه. ئەم درۆیانە بە گوئی ئیمەدا ناچی. تۆش دتهوئی به گهردهن بگری که ئەو رزگار که ی.
- ئەوه نییه من خۆم دەلیم من بووم. هه موو دهزانن من بهردهستی فایق لهسهر جهرهسهقیله که کارم ده کرد.

پیم وایه بهو ئاکامه گه بیشتن که ههر نه بی قاتلێکیان له بهر دهسته و ئەم پهروهنده له کۆل خویان ده که نه وه. دوايه ته حویلی سپای پاسدارانیان دام. ئەوان له ئەنگیزه ی سیاسی ده گهران. منیش نیشانم دا تهقه ی سهرم تی و مناله هه تیویکی بی کهس و کارم و فایقیش هیچکات باسی هیچی بو نه کردووم.

دوای سی مانگ ناردمیانه دادگا. چاره کیکی نه خایاند. ئیعدام و هفتاوپینج زهر بهت قامچی له سی نۆبه دا. پیم وایه فایقیان ههر نه دیته وه.

دوای لیدانی قامچییه کان. دوو سال له مه و بهر هینامیانه ئیره.

*

ئەو شهویش هه مان خهونی گوڕین دوویات بووه وه.

زریانیک بهسهر شاردا هه لیکردبوو، خه لکی خزانده بووه نیو مالان و کوچه و کۆلانی گزک ده دا. له ده ور مهیدان کردبوویه گهرده لوول و به ده ور په یکه ره که دا ده خولایه وه. کچیکی کراس دادراو له نیو گهره لووله که دا ده یقیژاند .

دوو کهس بالیان گرتبووم. روویانم نه ده دیت. له ریزه پلیکانیکه وه که کۆتاییه که ی له نیو مژدا ون ببوو، سه ر ده که وتین. ههر ده رویشتین و کۆتایی نه ده هات. له پر گه یشتینه مهیدانیک. پر بوو له خه لک، به نیو خه لکه که دا بردمیان. مژ به سه ر مهیدانه که دا کشابوو. چاوخانه کانی خه لکه که به تال بوو، گلینه ی تیدا نه بوو. وه کوو دوو چالی رهش. هه را بوو، دهنگی قیژه و گریانی مندال تیکه لی دهنگی گوڕانی حه سه ن زیره ک ببوو. چاوانی منداله کان ساق بوون. ته نافیک به داریکه وه هه لاهه سرابوو. داره که وه کوو به ئاسمانه وه به سترابیته وه، پایه که ی له نیو مژه که دا دیار نه بوو. منیش ده لیتی به سه ر هه و راندا ده رویشتم، هه ستم به زه وی ژیر پیم نه ده کرد. ترپه ی دلی خۆم ده بیست.

سی پلیکان و چوومه سه ر کورسییه ک. چاوم به دیتنی ئەو هه موو خه لکه که هاتوون بو دیتنی من، روون بووه وه. من ئەوهنده خو شه ویست بووم و نه مزانی بوو، یان هاتبوون بو دیتنی مه رگ. ئەمانه دايمه له گه ل مه رگ ده ژین.

له دوورهه له ناو مژه که دا ئه سپهنجير سمی ده کوتا و سه ری راده وه شاندا. فايق جله وه که ی گرتبوو.

چاويان به ستم، به لام من هر ده مدیت. دیتم ئامه له سووچیک راوه ستابوو، راست وه کوو راوه ستانه که ی ئیوارانی له بهر ده رکه، کاتیک چاوه روانی هاتنه وه ی من ده بوو. بالی کرده وه له باوه شم گری، حیلە ی ئه سپهنجيرم بیست. ژیر پیم به تال بوو، ئه و شه وه وره کانی خه ونه که م سوور بوون، نگابانه دریزه ناشیرینه که ده رکه ده کاته وه و روو به من سه ر داده ته کیتی. له گه لی ده روم. ئه فسه ر نگابانه که کاغز و قه له مم له پیش داده نی. وه سییه ت. تاویک مات ده بم، بو کئی بنووسم؟ من که سم نییه.

*

شه قه ی کرانه وه ی ده رکه هات. سه رم هه لیتا، له په نجه ره چکوله ی بن میچه که وه بۆیلله ی به یانیم به دیکرد. دوو سه رباز و نگابانه ناشیرینه که له بهر ده رکه بوون. ژیان هه ستا، بی که هیچ بلنی باوه شی پیدا کردم و له گه لیان رۆی. لای نه کرده وه بو جاری ئاخیر چاوه جوانه پر له شه وقه کانی بینم. ئای ژیان خه ونه که ت نه هاته دی. که س له حه وش ی زیندان نه هاتبوو بو تواشای کوشتنی ئه سپهنجير. نگابانه که کاغز یکی هیتا گوتی: وه سییه تی کرد ئه وه بده ین به تو. وه سییه تنامه که یه تی. له یه ک دیردا نووسیوی:

"که مال گیان ئاگات له سه فورا بی."

هر ئه و رۆژه لایکی تیکشاویان له باتی ژیان هیتایه ژووره که وه. به سه ر ئه ژنو ده رۆیشت.

- من نیوم هیوايه، ئه تو نیوت چیه؟
- ئاوات.
- له سه ر چی گیراوی؟
- پیشمه رگه بووم.

ته یفوور پاییزی ۲۰۱۸